

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

Θ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΒΟΥΛΗΣ

ΘΕΡΟΥΣ 1998

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΑΑ'

Τετάρτη 16 Σεπτεμβρίου 1998

Αθήνα, σήμερα στις 16 Σεπτεμβρίου 1998, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10.39' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου το Τμήμα Διακοπής Εργασιών της Βουλής (Γ' σύνθεση), για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Προέδρου αυτής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συνεχίζεται η συζήτηση επί της αρχής του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης: "Για την παροχή συνδρομητικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών και συναφείς διατάξεις".

Ο κ. Μάνος έχει το λόγο.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Κύριοι συνάδελφοι, ομολογώ ότι δεν αντελήφθη χθες τη σκοπιμότητα της χθεσινής φασαρίας. Γιατί τόσοι θόρυβος για ένα νομοσχέδιο, που κατά την άποψή μου είναι φτωχό, ατελές και αναποτελεσματικό. Δεν κατάλαβα λοιπόν αυτήν τη φασαρία. Ομολογώ, βέβαια, ότι ακόμα κι όταν παραλογίζεται η Αντιπολίτευση, πρέπει και η Κυβέρνηση καμιά φορά να κατεβαίνει λίγο απ' αυτό το βάθρο αλαζονείας, στο οποίο βρίσκεται. Διότι αναμφισβήτητα δεν είναι ωραία η εικόνα της Βουλής, όταν απουσιάζουν όλα τα κόμματα της Αντιπολίτευσης. Και εκεί έχει μία ευθύνη η Κυβέρνηση, ακόμα κι όταν -επαναλαμβάνω- κατά την άποψή μου η Αντιπολίτευση υπερβάλλει. Θα ήταν καλύτερα δηλαδή, αν ο παριστάμενος Υπουργός είχε επιδείξει χθες κάπως μεγαλύτερη ευελιξία, το ίδιο δε, ενδεχομένως, μπορούσε να είχε κάνει και το Προεδρείο.

Πάντως εκ του αποτελέσματος ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε συνάδελφε, συγγνώμη για τη διακοπή, αλλά το Προεδρείο δεν έχει καμία αρμοδιότητα επ' αυτού.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Δεν σας μέφομαι ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Η Κυβέρνηση προτείνει, το Σώμα αποφασίζει.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Καλά, μη στενοχωριέστε, δεν ήταν τόσο ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Είπατε περί υπερβολών της Αντιπολίτευσεως.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Μάλιστα εκ του αποτελέσματος, αν μπορεί να βγάλει κανείς κάποιο συμπέρασμα είναι ότι τόσο η

Νέα Δημοκρατία όσο και τα άλλα κόμματα της Αντιπολίτευσης επιθυμούσαν να διευκολύνουν την Κυβέρνηση να ψηφίσει το νομοσχέδιο. Και ήδη είδαμε τα αποτελέσματα, το επέτυχε. Χθες το βράδυ, για παράδειγμα, μολονότι είχε οριστεί ότι θα συζητούμε για πέντε ημέρες το νομοσχέδιο αυτό, προκειμένου να μη βρεθούμε, να μην έχουμε να λέμε τίποτα προς το τέλος, ο Πρόεδρος διέκοψε στις 21.00' το βράδυ, για να συνεχίσουμε σήμερα το πρωί, απλώς διότι πρέπει τώρα να καλυφθούν οι πέντε συνεδριάσεις που είχαν προϋπολογισθεί γι' αυτό το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Πάλι θα σας διακόψω. Δεν θα φάμε πέντε συνεδριάσεις. Αλίμονο αν θα ξοδέψουμε πέντε ημέρες χωρίς ομιλητές. Εκτός εάν θα ομιλείτε συνεχώς εσείς!

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Ξέρω ότι δεν θα μου το επιτρέψετε. Πάντως, επαναλαμβάνω, χθες το βράδυ διακόψαμε στις 21.00', ακριβώς γι' αυτόν το λόγο.

Πέτυχε λοιπόν η Αντιπολίτευση αυτό που επεδίωκε. Διευκολύνθηκε η Κυβέρνηση σ' αυτό το νομοσχέδιο.

Τώρα, διαβάζοντας αυτό το νομοσχέδιο, κύριοι συνάδελφοι, αν αφαιρέσετε το φλύαρο περιτύλιγμα και τις ατέλειωτες νομικές περικοκλάδες του, αν τα αφαιρέσετε όλα αυτά και πείτε τι απομένει από αυτό το νομοσχέδιο, τι έχει μείνει, υπάρχει κάτι σημαντικό, το οποίο αλλάζει. Αυτό το σημαντικό το οποίο αλλάζει είναι ότι καταργεί το μονοπώλιο, την αποκλειστικότητα της ΕΡΤ να μεταδίδει κωδικοποιημένο σήμα. Αυτή είναι μία πραγματική αλλαγή, την οποία επιτυγχάνει. Όλα τα άλλα κατά την άποψή μου είναι όπως είπα πριν περιτυλίγματα. Ίσως διότι για το συγκεκριμένο αυτό θέμα έχει δημιουργηθεί η εντύπωση ότι τη νομοθετική πρωτοβουλία δεν την έχει η Βουλή ή η Κυβέρνηση για το συγκεκριμένο θέμα, αλλά οι ενδιαφερόμενοι. Οι ενδιαφερόμενοι ζήτησαν να φύγει από τη μέση αυτό το εμπόδιο της ΕΡΤ, η δε Κυβέρνηση στο τέλος συνήνεσε. Και για να μη φανει ίσως τόσο πολύ ότι συναινεί σ' αυτό, προσετέθησαν τα υπόλοιπα που περιγράφω ως περικοκλάδες.

Και αν μεν κύριοι συνάδελφοι, επρόκειτο να περιοριστεί το νομοσχέδιο σε αυτήν την απλή διάταξη, να καταργείται το αποκλειστικό δικαίωμα της ΕΡΤ, εγώ θα συμφωνούσα αμέσως, διότι δεν έχω κανένα πρόβλημα να δεχθώ ότι η ΕΡΤ ό,τι ανέλαβε να κάνει και αυτά τα οποία εξακολουθεί να νομίζει ότι κάνει, δεν τα κάνει καλά. Γιατί να έχει αυτό το μονοπώλιο η ΕΡΤ; Εγώ παίρνω τη θέση ότι με ενδιαφέρει ο καταναλωτής. Για τον καταναλωτή λοιπόν το μονοπώλιο της ΕΡΤ είναι σε βάρος του, δεν τον διευκολύνει σε τίποτα.

Όπως είπα όμως ο κύριος Υπουργός, αισθάνθηκε ότι έπρεπε να μην είναι τόσο προφανές ότι κάνει μόνο αυτό και προσπάθησε να φτιάξει ένα νομοσχέδιο που ανταποκρίνεται σε μεγαλύτερες φιλοδοξίες. Δηλαδή, προσπάθησε να ρυθμίσει γενικότερα ζητήματα. Και εδώ τα πράγματα περιεπλόκησαν, διότι κατά την άποψή μου ενώ χρειαζόμαστε πράγματι ένα νομοθετικό πλαίσιο, που να αντιμετωπίζει στο σύνολό του τα ζητήματα που προκαλούνται στα πλαίσια της κοινωνίας των πληροφοριών και ειδικά από το γεγονός της ψηφιακοποίησης, της σύγκλισης των τηλεπικοινωνιών και της ανάπτυξης των ηλεκτρονικών υπολογιστών και των συνεπειών που έχουν αυτά στην καθημερινή ζωή, φθάνουμε να έχουμε δυο νόμους –αυτό το νομοσχέδιο και τον προηγούμενο νόμο του 1995– που αντιμετωπίζουν με τρόπο πολύπλοκο και νομοτεχνικά ατελή τα ζητήματα και χωρίς να βρίσκουν λύση σε αυτήν τη σύζευξη τηλεπικοινωνιών, ψηφιακοποίησης και τηλεόρασης. Δεν λύνει δηλαδή προβλήματα αυτής της κοινωνίας των πληροφοριών.

Αυτά δε έπρεπε να προσπαθήσουμε να τα αντιμετωπίσουμε κατά τρόπο ενιαίο και όχι αποσπασματικό, ένα κομμάτι εδώ, ένα κομμάτι εκεί, διότι τελικώς δεν λειτουργεί το σύστημα έτσι.

Πριν από τρεις-τέσσερις μέρες θα είδατε ενδεχομένως σε αυτούς τους προσωπικούς ηλεκτρονικούς διερευνητές, που μας έδωσε η Βουλή, ότι μπορούσατε μια μέρα μετά τη δημοσίευση να διαβάσετε το τεράστιο κείμενο που μοίρασε ο ειδικός εισαγγελέας ο Στάρ, για τον Κλίντον. Αυτό ήταν διαθέσιμο σε όλην την υφήλιο, όχι στην τηλεόραση, αλλά στους ηλεκτρονικούς μας υπολογιστές οι οποίοι είχαν επαφή με το σύστημα τηλεπικοινωνιών. Και όχι μόνον αυτό. Μπορούσε κανείς στους δικούς μας προσωπικούς ηλεκτρονικούς υπολογιστές, να δει τηλεόραση, μικρά βίντεο κλίπ. Αυτό από που ελέγχεται; Δεν υπάρχει πουθενά το κράτος. Κατά τη γνώμη μου δε, δεν θα έπρεπε να υπάρχει. Οι πληροφορίες αυτές κυκλοφορούν ελεύθερες.

Αυτά είναι τα θέματα που κατά κάποιον τρόπο το νομοσχέδιο αυτό ούτε τα αγγίζει. Τα έχει αφήσει τελείως απ' έξω. Αφήστε που με την εξέλιξη της τεχνολογίας του χρόνου ενδεχομένως, δεν θα βλέπουμε στον υπολογιστή μας απλώς ένα βίντεο κλιπ τριάντα δευτερολέπτων ή ενός λεπτού όσο είναι τα σημερινά, αλλά ένα ολόκληρο έργο, διότι αυτή είναι η εξέλιξη. Αυτό δεν θα ελέγχεται.

Το φέρνω αυτό ως παράδειγμα, για να δείτε τι δυνατότητες έχουμε, αν το κράτος αντί να προσπαθεί να ελέγξει τα μέσα της μετάδοσης, ήλεγχε πολύ περισσότερο το περιεχόμενο. Αν το κράτος για παράδειγμα ήθελε να διευκολύνει το περιεχόμενο, τι θα εμπόδιζε –ως παράδειγμα το αναφέρω– όλους τους νόμους που δημοσιεύονται να τους θέτει αμέσως στη διάθεση οιοδήποτε ενδιαφερόμενου στο INTERNET; Γιατί δεν το κάνουμε αυτό; Γιατί μπορεί να το κάνει ο Στάρ με ένα τεράστιο κείμενο και δεν μπορούμε να κάνουμε εμείς το ίδιο;

Αυτό είναι μέσα στα πράγματα που θα μπορούσε να κάνει το κράτος αν ήθελε να διευκολύνει αυτήν τη σύζευξη των μέσων, τα οποία σήμερα υπάρχουν. Αυτά δεν τα κάνει το νομοσχέδιο.

Αντίθετα το νομοσχέδιο επιδιώκει να κάνει το εξής: Δημιουργεί διάφορους τεχνητούς και αναποτελεσματικούς φραγμούς, παρεμβαίνοντας, κατά την άποψή μου, υπερβολικά στη λειτουργία της αγοράς, χωρίς να ακολουθεί τον εύλογο δρόμο που διαγράφεται από την ισχύουσα νομοθεσία περί ανταγωνισμού. Στην πραγματικότητα δημιουργεί συνθήκες ελέγχου καταστάσεων που περιορίζουν τον ανταγωνισμό και κατά συνέπεια δημιουργούν και ένα πλαίσιο ελέγχου των μηνυμάτων. Στο τέλος με τις διατάξεις του το νομοσχέδιο καταλήγει σε περιορισμό του ανταγωνισμού και σε έλεγχο των μηνυμάτων. Η λογική που δηλαδή, η λογική που είναι πίσω απ' αυτό, είναι πως θα μπορούσαμε στο τέλος εμείς, το κράτος, να έχουμε λίγο το χέρι μας στο μέλι, μη μας φύγει και τελειώς από τα χέρια, πράγμα που δημιουργεί και δυνατότητες συναλλαγής. Αυτό κάνει το νομοσχέδιο αντί να καταργεί απλώς το μονοπώλιο της ΕΡΤ.

Όπως είπα, είναι και αναποτελεσματικό το νομοσχέδιο. Γιατί

και όλα όσα λέει περί ελέγχου, περί αδειών κλπ. είναι, κατά την άποψή μου, αέρας φρέσκος.

Άλλωστε, έχει φανεί η αναποτελεσματικότητα του κράτους με την ισχύουσα νομοθεσία, όπου έχουμε περιορισμένο αριθμό συχνότητων και παρ' όλα αυτά, δεν έχουμε καταφέρει να ελέγξουμε την κατάσταση. Κανείς δεν ξέρει στην πραγματικότητα ποιοι σταθμοί λειτουργούν στην Ελλάδα. Και αυτό ακόμη το στοιχειώδες δεν νομίζω ότι γνωρίζουμε. Τέτοια είναι η αναποτελεσματικότητα του κράτους.

Κι εδώ τώρα, πάμε σε ένα πεδίο που δεν υπάρχουν όρια, δεν υπάρχουν φραγμοί συχνότητων λόγω ψηφιακοποίησης και λέμε ότι θα βάλουμε ένα καθεστώς εξαιρετικά σύνθετο, το οποίο είμαι βέβαιος ότι δεν θα λειτουργήσει.

Μια τελευταία παρατήρηση. Τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, όπως και να το κάνουμε, παράγουν πολιτιστικά πρότυπα. Το ζητούμενο δεν είναι να αναθέσουμε σε κάποιον χωροφύλακα να καθορίσει ποια είναι τα ορθά πολιτιστικά πρότυπα, αλλά να δημιουργηθούν συνθήκες για τη διοχέτευση στην κοινωνία όσο το δυνατόν περισσότερων μηνυμάτων και την εξασφάλιση του πλουραλισμού και της δημοκρατίας, κάτι που σε καμιά περίπτωση δεν επιτυγχάνεται από το συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

Με αυτές τις συνθήκες και για τους λόγους που εξέθεσα, επειδή το νομοσχέδιο δεν αντιμετωπίζει τίποτε από εκείνα που θα έπρεπε να αντιμετωπίσει, το καταψηφίζω, αλλά διευκρινίζω ότι για την κατάργηση του μονοπωλίου της ΕΡΤ είμαι απόλυτα σύμφωνος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Αναστάσιος Πεπονής έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΕΠΟΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, το βασικό ερώτημα που θα έπρεπε να μας απασχολήσει, είναι εάν η εισαγωγή της ψηφιακής συνδρομητικής τηλεόρασης –προσθέτω η εσπευσμένη εισαγωγή– ωφελεί την κοινωνία. Εάν δηλαδή θα καταστήσουμε το λαό μας πληρέστερα ενημερωμένο. Εάν με την εισαγωγή αυτής της νέας τεχνολογίας θα ανεβάσουμε το πολιτισμικό επίπεδο του λαού. Εάν, γενικά, θα είναι μία συμβολή για την ανάπτυξη της Ελλάδας, μια συμβολή ακόμη για την επιβίωση και ανάπτυξη του εθνικού μας χαρακτήρα και της εθνικής μας ταυτότητας μέσα σε ένα ολότελα διαφορετικό διεθνές περιβάλλον.

Η δική μου απάντηση είναι, ότι δεν θα προσφέρει απολύτως τίποτε. Δεν θα έχουμε σε κανένα επίπεδο οποιαδήποτε βελτίωση, σε σύγκριση με την κατάσταση που επικρατεί σήμερα στον τομέα των οπτικοακουστικών μέσων, για να είμαι ακριβέστερος στον τομέα των οπτικοακουστικών μηνυμάτων.

Ενδεχομένως να προσφερθεί μια πληρέστερη ευκρίνεια του μεταδιδόμενου μηνύματος. Αλλά δεν νομίζω ότι ο ελληνικός λαός υποφέρει υποψιαζόμενος ότι υπάρχει μια καλύτερη ευκρίνεια οπτική από εκείνη η οποία του προσφέρεται σήμερα.

Αντίθετα, η ορθή επισήμανση από τον κ. Χυτήρη και από τον κύριο Υπουργό, ότι επιτρέπεται τώρα στην ίδια συχνότητα να έχουμε τη μετάδοση περισσότερων προγραμμάτων, θα οδηγήσει σε αντίθετο αποτέλεσμα. Γιατί η προσπάθεια να μεταδοθούν από την ίδια συχνότητα πλείονα μηνύματα, δηλαδή αυτή η περιβόητη πολλαπλότητα των μηνυμάτων, θα οδηγήσει σε μία πληθοπαράγωγή. Και η πληθοπαράγωγή είναι αντίθετη προς την ποιότητα.

Αυτό το βλέπουμε και στον τομέα του λαϊκού τραγουδιού, αυτής της εκπληκτικής έκφρασης της έμπνευσης και του ταλέντου του ελληνικού λαού, όπου από την ώρα που το λαϊκό τραγούδι είχε απήχηση, γιατί εξέφραζε τους πόθους, τους καημούς, τις τάσεις, αν θέλετε, τις θλίψεις και τις χαρές του ελληνικού λαού έχουμε μία –όπως είμαι σε θέση να γνωρίζω άμεσα– κατά παραγγελία παραγωγή συνθέσεων μουσικών και στίχων, η οποία έχει οδηγήσει στη γνωστή πτώση της ποιότητας του καλούμενου πλέον “λαϊκού” τραγουδιού.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι βέβαιο ότι η υφιστάμενη τηλεόραση μεταδίδει και μηνύματα ποιότητας ή μηνύματα ενημερωτικής πληρότητας, αλλά είναι επίσης βέβαιο ότι ένας μεγάλος αριθμός μηνυμάτων υπάγεται σ' αυτό που η αργκό του κόσμου της τηλεόρασης και γενικά της

επικοινωνίας αποκαλεί τηλεοπτικά σκουπίδια.

Κατά την άποψή μου, με την εισαγωγή της ψηφιακής συνδρομητικής τηλεόρασης και με τις δυνατότητες που ανέφερα πριν, θα αυξηθεί περισσότερο η παραγωγή των αποκαλούμενων τηλεοπτικών σκουπιδιών και πολύ λιγότερο η παραγωγή αξιόλογων και αποδεκτών μηνυμάτων.

Θα ήθελα ακόμα να προσθέσω, ότι δόθηκε μεγάλη σημασία στη ρύθμιση των οικονομικών προβλημάτων, ακριβέστερα των προβλημάτων που γεννούν τα ανταγωνιζόμενα συμφέροντα. Προσωπικά δεν αμφισβητώ ότι το νομοσχέδιο ως προς το σημείο αυτό έχει μια αρτιότητα, αλλά δεν μας ενδιαφέρει αυτό κατά κύριο λόγο. Εκείνο που μας ενδιαφέρει κατά κύριο λόγο είναι το αποτέλεσμα και όταν λέω "το αποτέλεσμα" εννοώ το πολιτικό και πολιτισμικό αποτέλεσμα. Και επ'αυτού το νομοσχέδιο δεν έδωσε λύση.

Αναθέτει το νομοσχέδιο τον έλεγχο –περιλαμβανομένου και του ποιοτικού ελέγχου– των μηνυμάτων, αν θέλετε του ελέγχου των μηνυμάτων και με την ηθική διάσταση που αναπότρεπτα έχουν ορισμένα, στο Εθνικό Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο. Μα, ήδη με την αναλογική τηλεόραση, με την τηλεόραση της ελεύθερης λήψης έχει αποδειχθεί ότι αυτό το όργανο είναι ανεπαρκές, είναι αναποτελεσματικό και δεν οφείλεται σε ανεπάρκεια προσωπική των προσώπων, τα οποία συγκροτούν αυτό το όργανο. Υπήρξε ένας εξαιρετος πρόεδρος, τον οποίο χάσαμε πριν λίγες εβδομάδες, ακολούθησε ένας άλλος εξαιρετος πρόεδρος, ο καθηγητής κ. Κασμάτης, δεν είναι όμως ούτε του πρώτου ούτε του δεύτερου ή των μελών η ανεπάρκεια. Εξ αντικειμένου δεν είναι δυνατόν αυτό το όργανο να ελέγξει.

Πέραν τούτου, δια μέσου και αυτής της τεχνολογίας της τηλεόρασης έχουμε μία περαιτέρω μεταφορά εξουσιών από την πολιτική στην οικονομία. Η κοινωνία και ο λαός καθίστανται ακόμη περισσότερο υποκείμενοι στην εξουσιαστική λειτουργία αυτού του μέσου. Η λύση θα ήταν να αναζητήσουμε τρόπους αποτελεσματικού πολιτικού ελέγχου και όχι ελέγχου ο οποίος ανατίθεται σε ένα αυτόνομο κέντρο εξουσίας, διότι όπως και άλλοτε έχω υποστηρίξει, ελάχιστες είναι οι περιπτώσεις που επιβάλλεται να έχουμε τις καλούμενες ανεξάρτητες δημόσιες αρχές. Το πλήθος των ανεξάρτητων δημόσιων αρχών οδηγεί σε αποδυνάμωση της πολιτικής εξουσίας, σε αποδυνάμωση του πολιτικού ελέγχου, τελικά σε αποδυνάμωση της λαϊκής κυριαρχίας.

Έρχομαι τώρα στο κατά τη γνώμη μου κυριότερο άρθρο, με τις σημαντικότερες διατάξεις, από τη σκοπιά που εγώ εξετάζω το θέμα, στο άρθρο 10. Με λύπη μου διαπιστώνω ότι επιμένει η Κυβέρνηση σε μία διατύπωση της παραγράφου 1, η οποία αντιμετωπίζει οικονομίστικα τον Έλληνα πολίτη. Αναφέρεται στα συμφέροντα του καταναλωτή.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΡΕΠΠΑΣ (Υπουργός Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης): Το αλλάξαμε.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΕΠΟΝΗΣ: Δεν το αλλάξατε. Αν το αλλάξατε, να μας το πείτε. Εγώ λέω τις απόψεις μου με βάση το κείμενο το οποίο έχω.

Αλίμονο αν αντιμετωπίζουμε το δέκτη των μηνυμάτων, όπως αντιμετωπίζουμε τον αγοραστή του σαπουνιού ή του λαδιού. Δεν πρόκειται περί του καταναλωτή. Η τηλεόραση λειτουργεί μέσα στην κοινωνία, έχει την αποστολή την οποία επιτάσσει το Σύνταγμα, η παράγραφος 2 του άρθρου 15, η οποία και με την αναθεωρητική διαδικασία που αρχίσαμε παραμένει ως έχει.

Εγώ προτείνω, κύριε Υπουργέ, αντί να παραπέμπετε στις διατάξεις του άρθρου 3, παράγραφος 1 έως τάδε του 2328 να αναφερθείτε στη διάταξη του άρθρου 15, παράγραφος 2 του Συντάγματος και να ορίσετε ότι "η προστασία της προσωπικότητας... και η τήρηση της επιταγής του άρθρου 15, παράγραφος 2, του Συντάγματος αποτελεί υποχρέωση των φορέων αυτής της εκχωρούμενης δημόσιας υπηρεσίας".

Επίσης, διαφωνώ ριζικά και με τη νέα ρύθμιση που κάνετε σε ό,τι αφορά τα ελληνόγλωσσα ή τα μεταγλωττιζόμενα με υποτίτλισμό ξένα προγράμματα.

Πρώτον, δεν αντιλαμβάνομαι τι σημαίνει εύλογος χρόνος.

Ας πάρουμε και την έννοια του συμφέροντος, κύριε Υπουργέ. Τίνος το συμφέρον καλύπτεται αναθέτοντας την υποχρέωση μεταγλώττισης στα ελληνικά εις εύλογον χρόνον; Το συμφέρον του καταναλωτή του Έλληνα ή το συμφέρον του επιχειρηματία; Ο εύλογος χρόνος δεν σημαίνει τίποτα. Δεν μπορείτε να καλείτε τη Βουλή να ψηφίσει αναθέτοντας σε κάποια αόριστη αρχή να καθορίσει και να εκτιμήσει ποιος είναι ο εύλογος χρόνος.

Θα μας δώσετε το ανώτατο χρονικό όριο, το οποίο εκτιμάτε και η Βουλή θα πρέπει να ψηφίσει ποιος είναι ο χρόνος μέσα στον οποίο θα τηρηθούν οι υποχρεώσεις μεταδόσεως ελληνικών προγραμμάτων ή μεταγλωττιζόμενων ή υποτίτλισμού προγραμμάτων.

Και δεν καταλαβαίνω και γιατί ξεκινάμε βιαστικά την εισαγωγή της ψηφιακής συνδρομητικής τηλεόρασης με μία υποχρέωση μεταγλωττιζόμενων προγραμμάτων σε ποσοστό 25%. Γιατί, κύριε Υπουργέ; Γιατί όχι από την αρχή 40% και από εκεί και πέρα, συμφωνώ σ' αυτό, σταδιακή αύξηση κατά 5% κάθε χρόνο; Γιατί ξεκινάτε από το 25%; Διότι βιάζονται να πουλήσουν κάποιοι μεταπράτες; Διότι βιάζονται κάποιοι να προσφέρουν ως μεταπράτες, ως μεσολαβητές, τα παραγόμενα στην αλλοδαπή προγράμματα;

Σας πληροφορώ, επειδή πολύς λόγος γίνεται για Ευρωπαίους και ευρωπαϊσμό, ότι δεν είμαστε διόλου Ευρωπαίοι σε ορισμένα θέματα. Στη Γαλλία γνωρίζετε και τις συνταγματικές και τις νομοθετικές ρυθμίσεις, δηλαδή του κοινού νομοθέτη, για την προστασία της γαλλικής γλώσσας, μία γλώσσα η οποία βεβαίως έχει περισσότερες δυνατότητες απ'όσες η ελληνική των δέκα εκατομμυρίων. Στην Ισπανία γίνονται ανάλογες προσπάθειες. Στην Ιρλανδία αυτήν τη στιγμή τίθεται σε εφαρμογή πρόγραμμα επιβίωσης της κελτικής γλώσσας. Και δεν θα μου πείτε ότι οι Γάλλοι, οι Ιρλανδοί, οι Ισπανοί είναι λιγότερο Ευρωπαίοι από εμάς. Να είμαστε Ευρωπαίοι. Αλλά Ευρωπαίος σημαίνει εκείνος που ανήκει σε μία ήπειρο με την πολλαπλότητα την πολιτισμική και με λαούς οι οποίοι βεβαίως θέλουν την ειρηνική συμβίωση, βεβαίως θέλουν τη συνεργασία, αλλά προστατεύουν την εθνική τους ταυτότητα και την κληρονομιά την πολιτισμική.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Καψής έχει το λόγο.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΨΗΣ: Κύριοι συνάδελφοι, καλούμεθα να νομοθετήσουμε σήμερα την εισαγωγή της ψηφιακής τηλεόρασης στη χώρα μας, μιας τεχνολογίας που απεκλήθη κακώς, κάκιστα, ίσως σαρκαστικά "νέος πολιτισμός" –γιατί μπορεί να είναι "νέος", αλλά "πολιτισμός δεν είναι"– μιας τεχνολογίας, η οποία θα επηρεάσει το σύνολο των πολιτισμικών, κοινωνικών, οικονομικών σχέσεων μας και θα επιδράσει λιγότερο ή περισσότερο, όπως θα δούμε και σε αυτό το πολιτικό μας σύστημα.

Κύριοι συνάδελφοι, θα με θεωρήσετε ίσως υπερβολικό, αλλά σας εκλιπαρώ, προσέξτε το εξής: Σε μία ελεύθερη, ανεξέλεγκτη και αχαλίνωτη εφαρμογή του συστήματος αυτού, όπως το οραματίζεται, εάν κατάλαβα καλά, ο κ. Μάνος, θα έχουμε πλησιάσει πάρα πολύ στον εφιάλτη του Όργουελ. Ο πολίτης της ψηφιακής κοινωνίας θα έχει αυστηρά προκαθορισμένο σύστημα επιλογών. Ελέγχθη και από τον εισηγητή της Πλειοψηφίας ότι η νέα τεχνολογία θα προσφέρει μεγαλύτερη ποικιλία. Λάθος. Η έννοια της ποικιλίας δεν είναι ποσοτική, αριθμητική, είναι ποιοτική. Εάν έχω να διαλέξω ανάμεσα σε μία ή σε περισσότερες σαπουνόπερες, αυτό δεν αποτελεί ποικιλία. Αποτελεί μόνο μια μονότονη επανάληψη του κακού.

Ελέγχθη ότι θα φθάσουμε σε επενδύσεις ενός τρισεκατομμυρίου οι οποίες θα δώσουν είκοσι χιλιάδες θέσεις εργασίας.

Δεν υπολογίστηκε εν τούτοις πόσο θα επιδράσει η μεταφορά του ενός τρισεκατομμυρίου σε μία προηγμένη τεχνολογικά βιομηχανία, τούτέστιν με μικρότερο αριθμό εργαζομένων από άλλες καταναλωτικές δαπάνες και τι επιπτώσεις θα έχει αυτό στις αντίστοιχες βιομηχανίες με αύξηση της ανεργίας.

Ομολογήθηκε από όλους όσους ρωτήσαμε και συνομιλήσαμε

στην Επιτροπή Θεσμών, ότι η νέα τεχνολογία δεν θα προσφέρει τίποτε παραπάνω στο λεγόμενο καταναλωτή παρά ίσως περισσότερο ευκρινή εικόνα.

Ομολογήθηκε ότι η ανάπτυξη της ψηφιακής τηλεόρασης σε σχέση με τις επενδύσεις, δεν θα μπορέσει να εξυπηρετήσει τις τεράστιες δαπάνες προ της παρόδου μιας δεκαετίας τουλάχιστον.

Συνεπώς η νέα τεχνολογία θα στραφεί προς τις λεγόμενες τηλεύπηρεσίες, για τις οποίες σε παγκόσμια κλίμακα δεν γνωρίζουμε ακόμη πώς, πόσο και σε ποια κατεύθυνση θα αναπτυχθούν.

Από την άλλη μεριά δεν πρέπει να λησμονούμε ή μάλλον θα πρέπει να συνειδητοποιήσουμε, ότι η ψηφιακή τηλεόραση θα είναι η αιχμή του δόρατος σε μία σκληρή μάχη ανάμεσα σε Αμερική και Ευρώπη, για να καρπωθεί το προϊόν της οπτικοακουστικής βιομηχανίας.

Σήμερα, όπως ανεφέρθη, η Ευρώπη πληρώνει στην Αμερική εννιά δισεκατομμύρια δολάρια ετησίως μέσω της τεχνολογίας αυτής, μια οικονομική αφαίμαξη που δεν θα μπορεί να το ανεχθεί για πολύ ακόμη.

Είναι πολλά τα θέματα, και θα έπρεπε να είχε γίνει πολύ μεγάλος διάλογος. Είναι λυπηρό ότι ο διάλογος αυτός αναπτύχθηκε μόνο στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας. Εδώ θα διαφωνήσω με τον κύριο Υπουργό ότι έγιναν ημερίδες. Η Βουλή δεν πάει σε ημερίδες. Οι ημερίδες πρέπει να έρχονται στη Βουλή.

Από την άλλη μεριά, λυπάμαι περισσότερο σήμερα, που είναι άδεια τα έδρανα της Αντιπολίτευσης και ίσως να ήταν ένας εύσχημος τρόπος, για να μην τοποθετηθούμε όλοι εδώ. Θα επαναλάβω αυτό που είπα στην επιτροπή θεσμών ότι: αν μπορούσα εγώ να καθορίσω τη διαδικασία, όχι μόνο θα παρέπεμπα το νομοσχέδιο στην Ολομέλεια, αλλά θα καθόριζα πως είναι υποχρέωση όλων των Βουλευτών να πάρουν θέση, να μιλήσουν και να εκφράσουν τις απόψεις τους. Φυσικά αυτό δεν γίνεται. Δεν είναι κατι το απλό. Προσωπικά πιστεύω –ίσως να υπερβάλλω– ότι ο νόμος που καλούμαστε να ψηφίσουμε, είναι πολύ σημαντικότερος και από τον Προϋπολογισμό που θα έρθει σε ένα μήνα, για να εγκρίνουμε.

Ο κ. Πεπονής ανεφέρθη στα χαρακτηριστικά της ποιότητας. Εκεί θα συμφωνήσω μαζί του. Και είπα "κανένα από τα κακά της αναλογικής τηλεόρασης δεν θεραπεύει ούτε το νομοσχέδιο ούτε η ψηφιακή τηλεόραση". Παρά ταύτα οφείλω να πω και να στεναχωρηθώ το μόνο εκπρόσωπο της Αντιπολίτευσης, ότι το νομοσχέδιο αυτό στη φιλοσοφία του, στο στόχο που επιδιώκει, είναι ένα καλό νομοσχέδιο –θα τολμούσα να πω πολύ καλό νομοσχέδιο– ασφαλώς όχι άρτιο, που θα πρέπει να συμπληρωθεί. Ελπίζω ο κύριος Υπουργός θα ακούσει τον προβληματισμό μας. Το κυριότερο είναι ότι θα πρέπει να το θεωρήσουμε και να δεσμευθεί η Κυβέρνηση ότι είναι το πρώτο βήμα μίας ολοκληρωμένης νομοθεσίας για την ψηφιακή τηλεόραση.

Διαβάσαμε πριν από λίγες μέρες ότι η ίδια η Κυβέρνηση του ανερχομένου πολιτικού αστέρα του κ.Τόνι Μπλερ, συγκλονίστηκε με την αγορά της Manch ester United από τον Μέρντοχ, νομίζω. Δεν τα έχω καλά με τους πλουσίους και δεν τους ξέρω.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΤΑΘΗΣ: Είναι δικός σας συνάδελφος, δημοσιογράφος.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΨΗΣ: Όχι, κάνετε λάθος. Άλλου συνάδελφος είναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Όχι συνάδελφος, θα μπορούσε να είναι αφεντικό.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΨΗΣ: Για τα αφεντικά, κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε να πω, έχω να φθάσω στο επίπεδο εκείνο που δεν με διαλέγουν, αλλά τα διαλέγω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Στο παρελθόν.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΨΗΣ: Ένα δισεκατομμύριο λίρες για την αγορά μιας ομάδας. Και προηγουμένως μου έκανε εντύπωση το γεγονός ότι μια ξένη εταιρεία ήλθε και αγόρασε μία δική μας ποδοσφαιρική ομάδα. Ρώτησα κάποιον που ξέρει τα ποδοσφαιρικά γι'αυτό το θέμα και αυτός μου είπε: "Ξέρεις τι ρόλο

θα παίζουν οι ποδοσφαιρικές ομάδες στο καθεστώς της ψηφιακής τηλεόρασης; Ισχυρότερο και από αυτόν των κυβερνήσεων". Είναι ένα μικρό χαρακτηριστικό παράδειγμα στην ψηφιακή τηλεόραση με τη σημερινή νομοθεσία περί ΠΑΕ. Όταν οι ΠΑΕ θα ασκούν δημόσιο λειτουργήμα, ουσιαστικά δεν μπορούμε να μην έχουμε τις εγγυήσεις που ζητάμε από έναν απλό δημόσιο υπάλληλο.

Κύριε Υπουργέ, ο πρωταρχικός στόχος που πρέπει να επιτύχουμε είναι να αποτρέψουμε τη δημιουργία ισχυρών μονοπωλίων ή ολιγοπωλίων, τα οποία θα μπορέσουν ευχερέστατα όχι να επηρεάσουν τη δημοσιονομική πολιτική της χώρας, αλλά να υπαγορεύσουν πολιτική στις εκάστοτε κυβερνήσεις. Κατά συνέπεια θα σας εισηγούμην στο πλέγμα των εγγυήσεων του νομοσχεδίου σας να προσθέσετε και τη συμμετοχή της επιτροπής ανταγωνισμού.

Δεύτερον, αναφέρεται στο νομοσχέδιο και πολύ ορθά ότι θα καθοριστεί πίνακας εκείνων των εκδηλώσεων δημοσίου ενδιαφέροντος και συμφέροντος, στις οποίες δεν επιτρέπεται η αποκλειστική μετάδοση. Θα εισηγούμην, κύριε Υπουργέ, οι περιπτώσεις αυτές να νομοθετηθούν ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, ώστε να μπορεί το ραδιοτηλεοπτικό συμβούλιο, αλλά και εσείς ως Υπουργός να προσθέσετε. Αλίμονο αν φθάσουμε στη μονοπώληση των ποδοσφαιρικών συναντήσεων ή άλλων συναντήσεων, όπως μουσικών συναυλιών, όπως των Ρόλινγκ Στόουνς. Η οικονομική ισχύς, αλλά και η επιρροή του ψηφιακού καναλιού που θα τα μεταδίδει αυτά, πάνω στον πολίτη θα είναι μεγαλύτερη απ'όλες τις συγκεντρώσεις ή εκδηλώσεις όλων των πολιτικών επί μία δεκαετία.

Κατόπιν θα ήθελα να σας πω ότι δεν γίνεται καμία ρύθμιση ή πρόβλεψη για τις τηλεύπηρεσίες. Θα είναι ανεξέλεγκτες; Δεν με νοιάζει αυτό για το οποίο έγινε πολλή συζήτηση, δηλαδή για τις περιπτώσεις μαντείας, μαγείας, παροχής συντροφιάς κλπ. της αναλογικής τηλεόρασης, που προσβάλλουν τα ήθη και τη νοημοσύνη μας. Η κατάσταση με τη ψηφιακή τηλεόραση κατ'ουδέν θα βελτιωθεί. Μπορούμε όμως να υπολογίσουμε ποιες θα είναι αυτές οι τηλεύπηρεσίες; Μήπως θα μπορούν να ανατρέψουν τη δημοσιονομική πολιτική της Κυβέρνησης; Η απάντησή μου είναι ότι: ναι, θα μπορούν.

Αυτήν τη στιγμή ούτε το Υπουργείο σας ούτε εμείς έχουμε σαφή εικόνα του τι θα είναι αυτές οι τηλεύπηρεσίες.

Αλλά πρέπει από τώρα να δεσμευθείτε και να δεσμευθούν ότι οι ρυθμίσεις των τηλεύπηρεσιών θα πρέπει να νομοθετηθούν εντός ενός έτους το αργότερο από την έναρξη λειτουργίας της ψηφιακής τηλεόρασης και θα είναι υποχρεωτικές για όλες τις λειτουργίες χωρίς να έχουμε διαμαρτυρίες του τύπου, δεν το ξέραμε, αρχίσαμε και κάναμε, χωρίς να μας έχετε ειδοποιήσει.

Με το νομοσχέδιο αυτό ο Υπουργός Τύπου συγκεντρώνει πολλές εξουσίες. Ο κ. Μάνος ανεφέρθη πριν στο ότι καταργείται το μονοπώλιο της ΕΤ. Θα είμαι συνεπής προς την πολιτική μου, αν έλεγα ότι και οι αναλογικές τηλεοράσεις δεν θα πρέπει να αποκαλούνται ιδιωτικές τηλεοράσεις, αλλά κατά παραχώρηση της ΕΤ.

Εάν στην εισήγησή μας δεχόμαστε τη συμμετοχή και του ιδιωτικού φορέα στην ψηφιακή είναι γιατί αυτό αποτελεί τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Κατ' ανάγκη.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΨΗΣ: Δυστυχώς έτσι είναι. Εγώ προσωπικά, κύριε Μάνο, έχω από ανάγκη αποδεχτεί πολλές αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τις οποίες σεις χειροκροτείτε πριν ακόμη εκδοθούν. Αυτή είναι μία διαφορετική πολιτική και φιλοσοφική αντιμετώπιση.

Πάντως, κύριε Υπουργέ, έχω εμπιστοσύνη σε σας προσωπικά, αλλά δεν θα ήθελα να είσθε σεις ύστερα από μερικούς μήνες στόχος των συγκρούσεων τόσων μεγάλων συμφερόντων διαπλεκόμενων και μη.

Προτείνω λοιπόν αυτό που είπε ο κ. Πεπονής, ότι πρέπει να θεσμοθετηθεί έλεγχος που να προστατεύει και την Κυβέρνηση και τη Βουλή. Σας έδωσα ένα σημείωμα και –αν θέλετε– δεν πιστεύω στη διαδικασία των τροπολογιών, γιατί αν δεν θέλει ο Υπουργός, δεν συζητούνται. Σας το έδωσα

από χθες, για να το μελετήσετε.

Βεβαίως θα οραματιζόμαστε κάτι διαφορετικό, μια πανίσχυρη επιτροπή της Βουλής που θα επιλέγεται κατ' αναλογία των κομμάτων από τριπλάσιο αριθμό υποψηφίων με μυστική ψηφοφορία από την Ολομέλεια της Βουλής και θα ήταν η πανίσχυρη επιτροπή των ψηφιακών μέσων.

Ευχαριστώ τον κύριο Πρόεδρο για την ανοχή και θα μου επιτρέψει ο κύριος Υπουργός να επανέλθω στη συζήτηση των άρθρων προσπαθώντας να συμβάλω στη βελτίωση του νομοσχεδίου. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Κατσάνεβας έχει το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΑΝΕΒΑΣ: Κύριοι συνάδελφοι, ο μεγάλω-
τερος επικοινωνιολόγος της εποχής μας Μάρσαλ Μακ Λιούαν έχει πει ότι σημασία σήμερα έχει το μέσο και όχι το μήνυμα. Δηλαδή το μέσο, η τηλεόραση, το ραδιόφωνο, ο Τύπος και όχι το μήνυμα, γιατί το μέσο καθορίζει ασφαλώς και το ρυθμό, την πορεία, τη δομή, τη λειτουργία της ίδιας της δημοκρατίας.

Απ' αυτήν την υπόθεση η Αντιπολίτευση χθες επέλεξε το δρόμο της φυγής. Της φυγής και της αποφυγής από τα καυτά ζητήματα που μπαίνουν από ένα τέτοιο προωθημένο, σύγχρο-
νο και σημαντικότερο νομοσχέδιο.

Ως Πόντιος Πιλάτος επέλεξε το δρόμο του σκασιαρχείου, όπως οι αμελείς μαθητές διαλέγουν έναν τέτοιο δρόμο, ιδιαίτερα καθ' υπερβολήν και καθ' εξήν.

Όλες αυτές τις ημέρες που υπήρξε επεξεργασία του νομοσχεδίου στην αρμόδια επιτροπή της Βουλής, στην οποία δεν συμμετείχα, αναζητούσα τα επιχειρήματα ένθεν και ένθεν, διαβάζοντας επιμελώς τις εφημερίδες, για να δω πού ο Υπουργός ή η Κυβέρνηση βοηθά τα περίφημα διαπλεκόμενα, ή εν πάση περιπτώσει να δω ποια είναι τα επιχειρήματα της Αντιπολίτευσης. Δυστυχώς, το μόνο το οποίο είδα είναι η έμφαση στην τυπολογία και όχι στην ουσία, αν θα πρέπει να συζητήσουμε αυτό το επίμαχο νομοσχέδιο στο τρίτο θερινό Τμήμα της Βουλής, του Σεπτεμβρίου δηλαδή, ή στην Ολομέ-
λεια. Επί της ουσίας καμία απολύτως συζήτηση ή επιχείρημα. Κατ' επίφαση θυμωμένοι και οργισμένοι οι της Αντιπολίτευσης δεν μας εξέθεσαν την άποψή τους, πτωχοί σε επιχειρήματα αλλά πλούσιοι σε συνθήματα, τα οποία συνθήματα όμως είναι και αυτά πτωχά και έωλα. Γιατί οι κύριοι της Αντιπολίτευσης χρήζουν αντισυνταγματικό ό,τι τους βολεύει. Την ίδια ώρα που η Επιστημονική Επιτροπή της Βουλής, το κατ' εξοχήν αρμόδιο φυσικά όργανο να κρίνει τι είναι αντισυνταγματικό και τι δεν είναι, γνωμάτευσε ότι φυσικά είναι συνταγματικό και μπορούμε να το συζητήσουμε σε αυτό το θερινό Τμήμα. Αν θέλετε λεκτικά θερινό, θα έλεγα καυτό Τμήμα, γιατί ο Σεπτέμβριος δεν είναι φυσικά Αύγουστος, όπου υπάρχει η ραστώνη των διακοπών και τα φώτα χαμηλώνουν. Τώρα τα φώτα της δημοσιότητας βρίσκονται πλούσια γύρω μας, οι πολίτες ξεκούραστοι από το καλοκαίρι διψούν για αντιπολίτευση και προσμένουν, προσδοκούν, τα όποια επιχειρήματα θα φέρει η Αντιπολίτευση απέναντι στην Κυβέρνηση. Όταν μάλιστα ένα νομοσχέδιο η Κυβέρνηση δέχεται και μάλιστα επιδιώκει να συζητηθεί για πέντε ολόκληρες μέρες.

Αν θυμάμαι καλά, κύριε Πρόεδρε, δεν υπάρχει άλλο νομοσχέδιο μα κανένα νομοσχέδιο –και παρακαλώ να με διορθώσετε αν κάνω λάθος– που να έχει συζητηθεί περισσό-
τερο από πέντε μέρες στην Ολομέλεια μάλιστα και όχι στα Τμήματα.

Επίσης η άποψή μου είναι ότι τα Τμήματα –φυσικά όχι του Αυγούστου που πράγματι υπάρχει ένα γενικότερο κάθισμα– αποτελούν ίσως και τον καλύτερο τρόπο κοινοβουλευτικής εργασίας. Έχω και γραπτώς εκφράσει την άποψή μου, ότι ίσως θα έπρεπε να εξετάσουμε το σύστημα άλλων κοινοβου-
λίων, όπου χωρίζεται το κοινοβούλιο σε τμήματα, γιατί εκεί η δουλειά μπορεί να γίνεται πολύ καλύτερα και οι Βουλευτές μπορεί περισσότερο συνειδητά και υπεύθυνα να συμμετέχουν σε αυτές τις εργασίες.

Ποιος ο λόγος, λοιπόν, όλης αυτής της φασαρίας, εκτός από αυτό που είπε ο κ. Μάνος με τη γνωστή αληθοφάνεια

και παρρησία που τον διακρίνει, ότι η Αντιπολίτευση πέτυχε αυτό που πιθανώς επεδίωκε, να διευκολύνει αφ' ενός την Κυβέρνηση και αφ' ετέρου να αποκρύψει τις μύχιες σκέψεις της και θέσεις της, αν υπάρχουν, για το ίδιο θέμα. Όσο για την υπόλοιπη, πλην της Νέας Δημοκρατίας, Αντιπολίτευση και αυτή βεβαίως ακολούθησε το γνωστό δρόμο της ουράς. Και βέβαια αν εδώ δεν μιλάμε για ανίερη συμμαχία –για να μη χρησιμοποιήσουμε οξύτατες φράσεις– με ντολμαδάκια ή χωρίς, τουλάχιστον μπορούμε να μιλήσουμε για ανόητη συμμαχία της άρνησης, των εντυπώσεων και των συνθημάτων στις παρα-
μονές του έτους 2000.

Κύριοι συνάδελφοι, οι εξελίξεις της τεχνολογίας είναι τόσο ραγδαίες, όπου αρκεί να σας πω το εξής: Σε δέκα χρόνια από σήμερα το 80% της τεχνολογίας, όχι μόνο στα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας, αλλά και της ευρύτερης τεχνολογίας που χρησιμοποιεί η οικονομία μας, θα έχει απαξιωθεί. Μιλάμε για μία πρωτόγνωρη ταχύτητα στην εξέλιξη.

Βεβαίως, αυτή η ταχύτητα είναι ακόμη πιο επιθετική στον τομέα της ραδιοτηλεόρασης. Οι επαίοντες, οι γνωρίζοντες, οφείλουν να γνωρίζουν και αυτά.

Έτσι η Κυβέρνηση, ο Υπουργός ο κ. Ρέππας και οι εκλεκτοί συνεργάτες του, έσπευσαν να βρεθούν στο επάνω μέρος του κύματος και όχι από κάτω ως συνηθίζεται άλλωστε. Δεν μας εκπλήσσει η Κυβέρνηση αν ευρίσκεται από κάτω και όχι από πάνω. Και αντί αυτή την πρωτοβουλία, του να βρεθεί η Κυβέρνηση από πάνω με τα όποια, αν θέλετε, λάθη, τις παραλείψεις, τις ατέλειες, τις αδυναμίες, να τη χειροκροτή-
σουμε, εμείς αποχωρούμε ή δεν ομιλούμε επί της ουσίας.

Για το νομοσχέδιο ο εισηγητής της Πλειοψηφίας εξέθεσε ευκρινέστατα και νομίζω πολύ συνοπτικά και καθαρά τα θετικά του σημεία. Απλά εγώ ήθελα να τονίσω ότι αυτό το νομοσχέδιο αν μη τι άλλο προφταίνει –και είμαστε η πρώτη χώρα ίσως μαζί με τη Μεγάλη Βρετανία– που έγκαιρα θέτει κανόνες του παιχνιδιού, ώστε οι διάφοροι βαρόνοι του τύπου αν θέλετε, και οι νονοί μικροί και μεγάλοι του πολιτεύματος πια και όχι μόνο των media, να ξέρουν ποιοι είναι αυτοί οι κανόνες του παιχνιδιού και να μην μπορούν πλαγίως, υπογειώς και με το γνωστό νόμο της ζούγκλας να επιβάλλουν τους δικούς τους άναρχους, άτυπους επικίνδυνους κανόνες.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ**)

Είναι ίσως ρομαντικό κάπως και πιθανώς και ολίγον δονκιχωτικό να πιστεύουμε ότι ένα νομοσχέδιο όπως αυτό μπορεί να λύσει τον πελώριο γόρδιο και επικίνδυνο δεσμό των διαπλεκόμενων. Είναι μια μεγάλη υπόθεση, την οποία ασφαλώς είναι πολύ δύσκολο σε μια συζήτηση εδώ μέσα να την επιλύσουμε. Είναι, όμως, βέβαιο ότι από την άλλη μεριά προσπαθεί το νομοσχέδιο –και αφού το έχω μελετήσει θα μου επιτρέψετε να πω γνωρίζω αρκετά καλά τα θέματα– θέτει αυτούς τους κανόνες, ώστε το ψηφιακό μέλλον της ραδιοτη-
λεόρασης να μπει σε ένα πολύ καλύτερο δρόμο από χθες, όχι τον τέλειο, όχι τον άρτιο, όχι τον επιθυμητό, αλλά ασφαλώς καλύτερο από τη ζούγκλα του χθες.

Ένας άλλος μεγάλος διανοητής, ο Καρλ Πόπερ, έχει πει ότι η τηλεόραση είναι πολύ ισχυρό όπλο για να το διαχειρίζεται και για να το αντέξει η δημοκρατία. Αυτό το φοβερό όπλο συμφωνούμε όλοι ότι χρειάζεται κανόνες. Αυτό το φοβερό όπλο η τηλεόραση κυρίως –και το ραδιόφωνο κατά δεύτερο λόγο– που είναι σήμερα ισχυρότερο από τα ερπηστροφόρα του παρελθόντος που καθόριζαν και τιθάζεσαν το πολιτεύμα, αυτό το όπλο θα πρέπει να μπει σε κάποια πλαίσια. Και είναι ασφαλώς ευτυχής η συγκυρία, όπου η τεχνολογική εξέλιξη, η ψηφιακή τεχνολογία, διευρύνει το φάσμα των διαθέσιμων ραδιοηλεκτρονικών συχνοτήτων. Η ίδια η τεχνολογία και το "INTERNET", αν θέλετε, αλλά και η δυνατότητα πολλαπλής παροχής ραδιοηλεκτρονικού σήματος δίνει, ανοίγει το μεγάλο ζήτημα, τη μεγάλη συζήτηση του κατά πόσο θα μπορούμε να οριοθετήσουμε τα μονοπώλια όπως είπε ο κ. Καψής από τη μια μεριά, να τα βάλουμε σε κάποια πλαίσια και από την άλλη μεριά δεν θα οδηγηθούμε στην πληθώρα εκείνων των ανεξέλεγκτων σκουπιδιών που θα παράγουν, θα μεταδίδουν

ο,τιδήποτε.

Η άποψή μου είναι –και την έχω επανειλημμένα εκθέσει στο φίλο μου τον Υπουργό– τον κ. Ρέππα, τον οποίο ταλαιπωρώ μ' αυτές τις απόψεις– ότι όπως έχουν σήμερα τα πράγματα, ο μόνος τρόπος για να αμυνθεί η δημοκρατία απέναντι στα ολιγοπώλια που έχουν δημιουργηθεί de facto και a priori και τα οποία είναι πολύ δύσκολο σήμερα να ανατραπούν και είναι ασφαλώς και ψεύτης και υποκριτής και αν θέλετε Δον Κιχώτης όποιος υποστηρίζει το αντίθετο –γύρω απ' αυτά τα μονοπώλια επαναλαμβάνω υπάρχει μία και μόνο δυνατότητα: Να δημιουργηθούν άλλες μεσαίες και μικρές αλλά σοβαρές και υπεύθυνες μονάδες ραδιοτηλεοπτικών μέσων, που όχι απλώς να ανταγωνίζονται τα ολιγοπώλια, αλλά και να παρέχουν διαύλους φωνής, διαύλους έκφρασης.

Και σε μας ακόμη και σε όποιον θέλει να εκφέρει ορθό πολιτικό λόγο ή τον όποιο μειοψηφικό πολιτικό λόγο οποιασδήποτε μορφής, να μπορεί να καταφύγει, εκτός των τριών–τεσσάρων μεγάλων γιγάντων στους άλλους, για να μπορέσει αυτόν το λόγο να τον περάσει στον κόσμο. Η δυνατότητα επικοινωνίας των πολιτικών και της πολιτικής με την κοινωνία και τους πολίτες σήμερα είναι μία και μόνο, τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας. Το μπαλκόνι έχει τελειώσει, αγαπητοί συνάδελφοι, το σπίτι, ο διάλογος στο καφενείο και αυτά ανήκουν στο χθες. Μόνο τα μέσα επικοινωνίας και ιδιαίτερα η ραδιοτηλεόραση επιτρέπουν την επικοινωνία της πολιτικής και των πολιτικών και την αμφίδρομη σχέση με την κοινωνία. Και πώς θα το πετύχουμε όταν υπάρχουν τρία, δύο μεγάλα κέντρα όπως είπε ο κ. Καψής και μόνο που ποδηγετούν την κοινωνία, τη δημοκρατία και τα πάντα; Όταν αυτοί οι τρεις, οι δύο θέλουν να εξαφανίσουν τον α' τον β' πολιτικό που θέλει να εκφέρει διαφορετικό πολιτικό λόγο, ασφαλώς θα τον εξαφανίσουν και έχουμε πολλά τέτοια παραδείγματα.

Ποια είναι, αγαπητέ κύριε Πεπονή, η απάντησή μας, η λελογισμένη απάντηση, η λογική απάντηση και η πρακτική απάντηση; Όχι οι ανεμόμυλοι. Όχι να κυνηγάμε και να λέμε ότι θα γκρεμίσουμε τους κολοσσούς και τα μονοπώλια. Μία είναι μόνο: Να δημιουργηθούν και κάποιοι άλλοι. Να υπάρξουν ανταγωνιστές, οι οποίοι θα προσφέρουν μέγιστες υπηρεσίες στη δημοκρατία απ' ενός, αλλά ακόμη και στους βαρόνους των media, γιατί θα τους δημιουργούν την αίσθηση του ανταγωνισμού και την ανάγκη της βελτίωσής τους.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ: Προτείνετε τη δημιουργία μικρομεσαίων στη διαχείριση της πληροφορίας.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΑΝΕΒΑΣ: Ακριβώς. Προτείνω τη δημιουργία μεσαίων και μικρών τηλεοπτικών και ραδιοτηλεοπτικών μέσων ως απάντηση στο ολιγοπώλιο των μονοπωλίων. Δεν υπάρχει άλλος τρόπος. Μα, κανένας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ασφαλώς, αυτοί και οι μεγάλοι και οι μικροί και οι μεσαίοι θα λειτουργούν μέσα σε κανόνες και πλαίσια λειτουργίας και όχι σε νόμους της ζούγκλας, όπως σήμερα άλλωστε ισχύει και όπως επιθυμούν οι μεγάλοι.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει επανειλημμένα το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, άλλα δύο λεπτά; Ο κ. Καψής μίλησε δεκαπέντε λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ναι, αλλά ο κ. Καψής είναι Πρόεδρος της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας και γι' αυτό ο κύριος Πρόεδρος της Βουλής του έδωσε το χρόνο αυτόν.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΑΝΕΒΑΣ: Δώστε μου δύο λεπτά, να ολοκληρώσω τη σκέψη μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Τέλος πάντων, θα σας δώσω μια άνεση, αλλά σας παρακαλώ κλείστε την ομιλία σας.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΑΝΕΒΑΣ: Μα, γιατί, κύριε Πρόεδρε, δεν καταλαβαίνω εφόσον έχουμε δύο μέρες στη διάθεσή μας να μιλήσουμε. Θέλετε να τελειώσει η συζήτηση τώρα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Θα μπορούμε και στα άρθρα, κύριε Κατσάνεβα.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΑΝΕΒΑΣ: Στα άρθρα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Θα μπορούμε και στα άρθρα. Δεν σημαίνει ότι το νομοσχέδιο θα πάει πέντε μέρες.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΑΝΕΒΑΣ: Νομίζω ότι δεν υπάρχει λόγος να μη μου δώσετε δύο λεπτά. Δεν υπάρχει πίεση από κανέναν. Έχουμε πει ότι θα συζητήσουμε δύο μέρες. Δώστε μου δύο λεπτά ακόμη να ολοκληρώσω τη σκέψη μου. Άλλωστε, πάντοτε προσπαθώ να σέβομαι το Προεδρείο, ιδιαίτερα εσάς, κύριε Πρόεδρε...

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ-ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ: Αυτό το "ιδιαίτερα" ήταν αφοπλιστικό!

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΑΝΕΒΑΣ: Αφοπλιστικότατο. Σέβομαι το Προεδρείο στο βαθμό που με σέβεται και εκείνο άλλωστε!

Λοιπόν, για να κλείσω, μια και ο κύριος Πρόεδρος βιάζεται. Συμφωνώ με τον κ. Καψή που πρότεινε την ενίσχυση της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Ξέρετε ότι αυτή η Επιτροπή, κύριε Καψή, δεν λειτουργεί στην πραγματικότητα. Το ξέρετε αυτό;

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΨΗΣ: Η πληροφορία μου είναι ότι λειτουργεί και καλά.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΑΝΕΒΑΣ: Σας πληροφορώ, λοιπόν, εγώ ότι δεν λειτουργεί ή λειτουργεί ατελέστατα. Κατά συνέπεια λοιπόν είναι πολύ καλή η επισήμανση που κάνατε ότι αυτή η Επιτροπή ιδιαίτερα στο θέμα που συζητάμε θα πρέπει να λειτουργήσει πιο σωστά.

Φυσικά, μη γελιόμαστε. Όλες οι διατάξεις και αυτού του νόμου και άλλων νόμων ότι ένας μόνο μπορεί να έχει τόσες μετοχές από το συγκεκριμένο τηλεοπτικό κανάλι και το ραδιοφωνικό... Αυτά δεν ισχύουν στην πραγματικότητα, γιατί είναι γνωστή η πρακτική των παρένθετων προσώπων και των "φαντασμάτων", που στην ουσία καταδιολεύουν αυτήν την προσπάθεια να υπάρξει, του καταμερισμού της εξουσίας. Αυτό δεν πρόκειται να γίνει, γι' αυτό λέω ότι το μόνο που πρόκειται να γίνει είναι το να υπάρξουν σχετικά περισσότεροι από τους σημερινούς.

Θα κλείσω προτείνοντας ακόμα και κάτι άλλο, κύριε Υπουργέ, που σας το έχω πει και κατ' ιδίαν. Υπάρχει ένα μεγάλο πρόβλημα, το πρόβλημα των μετρήσεων ακροατικότητας. Ο τρόπος με τον οποίο σήμερα οι ακροατικότητες λειτουργούν είναι ότι οδηγούν στην πτώση του επιπέδου εκπομπής. Γιατί; Να το εξηγήσω πολύ απλά.

Γιατί τα λεγόμενα μηχανάκια της συγκεκριμένης εταιρείας –δεν έχω τίποτα με την εταιρεία– τοποθετούνται επιλεκτικά σε ορισμένους δέκτες, των οποίων οι καταναλωτές, για να δεχθούν ναβάλουν αυτά τα μηχανάκια, παίρνουν κάποιο χρηματικό ποσό ή κάποια άλλα δώρα.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ-ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ: Όχι και τόσο μικρό από ό,τι φαίνεται.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΑΝΕΒΑΣ: Κύριε Παπαθεμελή, επειδή το θίξατε το θέμα, φυσικά εσείς ποτέ και κάποιοι μέσος πολίτης με αυξημένο εισόδημα και μορφωτικό επίπεδο δεν θα δεχθεί ποτέ ένα τέτοιο μηχανάκι. Κατά συνέπεια, αυτά τα μηχανάκια καταλήγουν σε πολίτες χαμηλού μορφωτικού και εισοδηματικού επιπέδου. Αποτέλεσμα: Επειδή οι μετρήσεις απευθύνονται σε αυτούς τους πολίτες κατά αντανάκλαση και οι πομποί υποχρεώνονται, ακολουθώντας τις ακροατικότητες, να παράγουν σκουπίδια και κίτρινη τηλεόραση. Γι' αυτό, κύριε Υπουργέ, θα πρέπει να σκεφθούμε ίσως το ιταλικό μοντέλο, που μπορεί να μας βοηθήσει ώστε να λύσουμε αυτό το επίμαχο πρόβλημα.

Θα κλείσω λέγοντας ότι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Είναι η πέμπτη φορά που κλείνετε.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΑΝΕΒΑΣ: ...δεν συνηθίζω να εκφράζω την ευαρέσκειά μου, ούτε να τα βλέπω όλα ρόδινα, αλλά επικροτώ την πρωτοβουλία του κυρίου Υπουργού, εφόσον συμπληρωθεί –και προτείνω στο μέλλον η όλη πορεία να συνεχιστεί σε αυτό το ζήτημα με παράλληλα μέτρα για τηλεүйηπρεσίες, για τη δημιουργία και εφαρμογή κανόνων δεοντολογίας, για την αποτροπή μονοπωλίων, για την παροχή αδειών σε ραδιόφωνα και τηλεοράσεις και βέβαια να είναι

πάντοτε το Υπουργείο και η Κυβέρνηση μπροστά στη ραγδαία επέλαση της τεχνολογίας. Σας ευχαριστώ πολύ.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΕΠΟΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, μου επιτρέπετε μία φράση επί της διαδικασίας;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Δεν έχετε το δικαίωμα βάσει του Κανονισμού, αλλά ορίστε.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΕΠΟΝΗΣ: Θα έπρεπε το Προεδρείο να μας ενημερώσει ότι θα έχει αυτήν την ανοχή. Εγώ άκουσα ευχαρίστως τον κύριο συνάδελφο, αλλά νόμισα ότι είμαι υποχρεωμένος να περιοριστώ στα δέκα λεπτά. Συμβαίνει να έχω και εγώ άλλα σημεία να θίξω, αλλά σεβάστηκα το χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Σας καταλαβαίνω, αλλά θα πρέπει να σας καταλάβουν όλοι οι συνάδελφοι, κύριε Πεπονί.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ: Να βάλετε δεκαπέντε λεπτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Όταν καμιά φορά το Προεδρείο είναι αυστηρό δέχεται τη μομφή από κάτω ότι είναι αυστηρό. Τι να κάνουμε; Ας αρχίσουμε από τώρα να πούμε ότι υπάρχει μία ανοχή ενός, ενάμισι λεπτού.

Ο κ. Παπαθεμελής έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΕΠΟΝΗΣ: Εγώ δεν λέω να μην υπάρχει ανοχή.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ-ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ: Κύριοι συνάδελφοι, θα προσπαθήσω να τηρήσω το χρόνο...

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΑΝΕΒΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα το λόγο επί του Κανονισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Σας παρακαλώ. Μπήκαμε σε μία διαδικασία, που δεν έχει τέλος. Είναι ουσιαστικό το νομοσχέδιο και ας συζητήσουμε το νομοσχέδιο ουσιαστικά.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΑΝΕΒΑΣ: Να βάλετε δεκαπέντε λεπτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ορίστε, κύριε Παπαθεμελή, έχετε το χρόνο από την αρχή.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ-ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ: Κύριε Κατσάνεβα, ας μην παρτείνουμε αυτήν την εκκρεμότητα.

Κύριοι συνάδελφοι, είναι κρίμα που τα κόμματα της Αντιπολιτεύσεως δεν βρίσκονται σήμερα εδώ, να συζητήσουμε ένα τόσο σοβαρό θέμα. Επέλεξαν ένα άλλο γήπεδο, το καθαρά διαδικαστικό, για να αντιπαρεθούν με την Κυβέρνηση. Πιστεύω ότι αυτό είναι λάθος τους. Άλλωστε η επιχειρηματολογία τους δεν με έπεισε. Θα πρέπει να πω ότι "δεν θα έχανε η Βενετιά βελόνι" αν η Κυβέρνηση επεδείκνυε ευελιξία και η συζήτηση αυτού του νομοσχεδίου πήγαινε μετά από ορισμένες εβδομάδες στην Ολομέλεια του Σώματος. Ούτε μεγαλύτερη η συζήτηση θα ήταν, ούτε δεν θα ψηφιζόταν το νομοσχέδιο ούτε πια διά του ψηφιζόμενου νομοσχεδίου θα τετραγωνίσουμε τον κύκλο ή θα ανακαλύψουμε ξανά την πυρίτιδα.

Έχω την αίσθηση ότι ζούμε όλοι μας, η κοινωνία, όλη η ανθρωπότητα στη δίνη αυτής της πληροφοριακής έκρηξης και υφιστάμεθα καθημερινά σοκ από αυτήν την πληροφοριακή έκρηξη. Βεβαίως μέσα στα πλαίσια της διαμορφώνονται ανακατατάξεις δυνάμεως, οικονομικής δυνάμεως, πολιτικής δυνάμεως, συσχετισμού δυνάμεων και όλα τα σχετικά. Ουσιαστικά δεν είναι επικοινωνία αυτό το οποίο ζούμε, είναι μη επικοινωνία, που πολύ σωστά, πολύ εύστοχα, ένας σοβαρός αναλυτής χαρακτηρίζει την περίοδο που διανύουμε, περίοδο ανθρώπινης μη επικοινωνίας.

Οι εραστές βέβαια αυτής της "ιστορίας" παρασύρονται από τα διάφορα τεχνολογικά επιτεύγματα. Διάβαζα προ ημερών στην ελληνική έκδοση της "MONDE DIPLOMATIQUE", μεταξύ άλλων, ότι ο καθηγητής Πέντλαντ, του Τμήματος Αντιληπτικής Πληροφορικής στο MIT, λέει: "Ας πάρουμε το παράδειγμα της πληροφορικής της ένδυσης, είναι κάτι που μπορεί να γίνει στο προσεχές μέλλον. Θα μπορείτε να βάλετε όλα τα σημειωματάριά σας, τον υπολογιστή σας και τις μηχανές λήψης σας μέσα σε ένα σακάκι και, γιατί όχι, μέσα σε ένα κόσμημα.

Τα νέα ευφυή ρούχα –μετά τα έξυπνα όπλα πήγαμε στα έξυπνα ρούχα– θα είναι σε θέση να δέχονται και να σας

μεταφέρουν όλες τις χρήσιμες για τη ζωή σας πληροφορίες. Το κολάρο του μπουφάν του γιού μου θα του χρησιμεύει για δελτίο αστυνομικής ταυτότητας. Ζεσταίνομαι; Η γραβάτα μου θα χαλαρώνει από μόνη της. Θα εφευρεθούν νέοι τύποι βαφής, έτσι ώστε ένα γκρι το μεσημέρι ταγιέρ, θα γίνεται βυσσινί το βράδυ, αν έτσι το επιθυμεί η κυρία που το φορεί.

Το πιο πρακτικό μέρος για την αποθήκευση των δεδομένων; Μα, φυσικά, τα ρούχα μας. Στην πραγματικότητα το κορμί μας θα μεταβληθεί σε δίκτυο. Τα γυαλιά και τα ρολόγια χεριού θα μετατραπούν σε οθόνες. Το άτομο θα γίνει ταυτόχρονα πομπός και δέκτης. Στις έρευνές μας αυτές συνεργαζόμαστε με ένα παρισινό εργαστήριο..." κλπ.

Συνεχίζει –είναι ενδιαφέρον όταν μιλάει κανείς σε ένα κοινοβουλευτικό ακροατήριο– λέγοντας: "Άλλο αστείο του εφευρετικού διευθυντή του Media Lab: Σε λίγο καιρό σκουλαρίκια ή μανικετόκουμπα θα μπορούν να επικοινωνήσουν μεταξύ τους μέσω δορυφόρου, μεταδίδοντας δεξιά και αριστερά κάθε είδους πληροφορία! Αρκεί να φανταστούμε το πλεονέκτημα που θα έχει ένας πολιτικός, για παράδειγμα, από τη δυνατότητα που θα του παρέχεται να αναγνωρίζει τους ψηφοφόρους του και να έχει την ίδια στιγμή πληροφορίες για τη ζωή τους".

Αυτά θα συμβούν, έχω την πεποίθηση, σε ορατό χρόνο. Δεν θα είναι στην επόμενη γενιά θα είναι στη δική μας γενιά. Πιθανότατα θα τα προλάβουμε, ή κάποιοι να τα προλάβουν, αλλά όπως και να έχει το πράγμα, εκείνο που είναι κρίσιμότερο είναι ότι ενώ βεβαίως οι πολίτες του κόσμου περιμένουν μέσω αυτών των τεχνολογικών κατακτήσεων μία διάχυση της γνώσης και μία διάχυση της δημοκρατίας. Επομένως, περιμένουν καλύτερες συνθήκες ζωής, ευημερίας και ανθρώπινης ευτυχίας, δυστυχώς οι πληροφοριόδρομοι –όπως αποκαλούνται– αποτελούν μάλλον εργαλεία επικυριαρχίας και μάλιστα πολύ πιο αποτελεσματικά από τα ως τώρα γνωστά.

Είπε ο κ. Κατσάνεβας για ανταγωνιστικά εταιρικά σχήματα, τα οποία με τον ανταγωνισμό θα κατορθώσουν να πειθαναγκάσουν προφανώς τους "διαπλεκόμενους" να έχουν μία διαφορετική συμπεριφορά απέναντι των πολιτικών. Δεν έχω αυτήν την αίσθηση. Οι διαπλεκόμενοι θα έχουν τη συμπεριφορά την οποία είχαν. Θα επιλέγουν προεκλογικά πέντε-έξι άτομα από κάθε μεγάλο κόμμα, τα οποία θα τα λανσάρουν σε καθημερινή βάση και θα τα επιβάλλουν ως ηγετικά στελέχη. Δεν ξέρω αν θα περιλάβουν τον κ. Ρέππα ανάμεσα σε αυτά. Μπορεί να, μπορεί και όχι.

Αυτά σας τα λέω για να μην τρέφετε αυταπάτες και να απαλλαγείτε από ψευδαισθήσεις, που προκαλούν παραδείγματα "άλλων". Έτσι για να προσγειωθείτε στην πραγματικότητα.

Ποτέ ο κόσμος μας, λέει ο Εντουάρντο Γκαλεάνο –ένας λατινοαμερικάνος συγγραφέας που ασχολείται με τα θέματα της πληροφοριακής κοινωνίας– δεν ήταν τόσο άνιστος οικονομικά και τόσο εξισωτικός πολιτισμικά. Εξισωτικός σε μία υποχρεωτική εξομείωση, την οποία επιβάλλουν αυτά τα πολυμέσα –στην εποχή των πολυμέσων ζούμε και τα υφιστάμεθα– εξίσωση ιδεολογική, εξίσωση πολιτική και, εν πάση περιπτώσει, κατάλυση της δημιουργικής πολιτισμικής ποικιλίας, η οποία αποτελεί γόνιμο στοιχείο δημιουργίας και ζωής σε αυτόν τον κόσμο.

Όσον αφορά την οικονομική ανισότητα, το διαπιστώσαμε και στατιστικά τις τελευταίες αυτές ημέρες, αφού η αρμόδια επιτροπή του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών έσπευσε να μας δώσει στοιχεία, ότι παραδείγματος χάρι οι τρεις πλουσιότεροι άνθρωποι στον κόσμο, έχουν μεγαλύτερο εισόδημα από το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν των σαράντα οκτώ χωρών του τρίτου και τετάρτου κόσμου, οι οποίες συναριθμούν τρια δισεκατομμύρια ανθρώπινες ψυχές. Ογδόντα τέσσερις πλουσιότεροι άνθρωποι στον κόσμο έχουν ΑΕΠ ίσο με το ΑΕΠ της Κίνας, η οποία αριθμεί ένα δισεκατομμύριο, διακόσια εκατομμύρια πολίτες, ενώ το 20% των πλουσιότερων κατέχει το 86% των αγαθών της γης.

Ο Ουμπέρτο Έκο πολύ εύστοχα σημειώνει ότι υπάρχει μια διαρκής μείωση μέσω αυτών των καταστάσεων, μείωση της

ικανότητας των ανθρώπων να δρουν ως συνειδητά, κοινωνικά, πολιτισμικά και πολιτικά υποκείμενα. Μια κοινωνία είναι άρρωστη, λέγει ο Ουμπέρτο Έκο, όταν αυτή η κοινωνία στις προτεραιότητες των μέσων ενημέρωσής της έχει το κουτσομπολιό, την τρομολαγνεία και όλα αυτά τα πράγματα.

Δεν έχω χρόνο να αναφερθώ σε όλα όσα θα ήθελα να αναφερθώ, αλλά θα ήθελα να σας υπενθυμίσω, επίσης, πόσο αυξάνονται αυτές οι ανισότητες, θυμίζοντάς σας, κύριοι συνάδελφοι, ότι αυτή η ιστορία των ψηφιακών έχει σχέση με το συνδυασμό τηλεφώνου, τηλεόρασης και υπολογιστή. Σας επισημαίνω ότι το νησάκι του Μανχάταν έχει περισσότερα τηλέφωνα απ' όσα έχει ολόκληρη η μαύρη Αφρική. Επομένως, γιατί μιλάμε;

Όλα, δυστυχώς ή μάλλον ευτυχώς, κύριε Υπουργέ, δεν είναι αγορά σ' αυτόν τον κόσμο. Γι' αυτό έχει αποφασιστική σημασία να υπάρξει έλεγχος και να υπάρξει πολιτικός έλεγχος. Αυτός ο πολιτικός έλεγχος, δεν έχω την εντύπωση ότι εξασφαλίζεται από το νομοσχέδιο. Πρέπει πολύ γρήγορα να δείτε και να ξαναδείτε και να δούμε όλοι μαζί τους τρόπους εκείνους, με τους οποίους θα εξασφαλίσουμε ένα ισχυρό, αποτελεσματικό, πολιτικό έλεγχο σ' αυτήν την ανέλεγκτη δύναμη.

Πρέπει να πω ότι δεν καταλαβαίνω γιατί καταργείται το δικαίωμα, το οποίο με την ισχύουσα νομοθεσία έχει η ΕΡΤ και ο ΟΤΕ σε ό,τι αφορά τη μετάδοση των κωδικοποιημένων τηλεοπτικών σημάτων, τη χρήση συνδρομητικής δορυφορικής καλωδιακής τηλεόρασης κ.λπ.

Δεν μπορώ επίσης να καταλάβω, γιατί ουσιαστικά με το πλήθος των εξαιρέσεων που έχετε προβλέψει, η ονομαστικοποίηση των μετοχών μετατρέπεται, μεταλλάσσεται σε ανωνυμοποίησή τους με όλες τις σχετικές συνέπειες.

Επιλέξετε λοιπόν, έναν τρόπο αποτελεσματικό και αποφασιστικό πολιτικού ελέγχου σε ένα μέσο, το οποίο προκαλεί τόσο φόβο και πολλαπλασιάζει τόσες απειλές, που μάλιστα διάβασα στον πρωινό Τύπο σήμερα ότι δημοσιογράφοι γυναικες από ογδόντα πέντε χώρες μιλούν για τον "ιό" και το σατανά της χιλιετίας. Αυτόν το "σατανά" για να μην τον έχουμε πίσω μας και να μην τον έχουμε και μπροστά μας, θα πρέπει να τον ελέγξουμε απολύτως.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ευχαριστούμε τον κ. Παπαθεμελή. Ο κ. Μπαντουβάς έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΝΤΟΥΒΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, με πολύ ενδιαφέρον και πολλή προσοχή άκουσα τους διακεκριμένους πράγματι, και επαίοντες γύρω από το θέμα αυτό συναδέλφους, οι οποίοι προηγήθηκαν εμού στο Βήμα. Βέβαια άκουσα διαγνώσεις, είδα εμφάνιση αρίστων παθολόγων, άκουσα διαλέξεις, αναλύσεις μέχρι "αποτάσσομαι τον Σατανά", κύριε Παπαθεμελή ...

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ-ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ: Απεταξάμην.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΝΤΟΥΒΑΣ: Αυτό όμως, που δεν άκουσα είναι αυτό το οποίο θα πρέπει εμείς σαν μέλη αυτού του Κοινοβουλίου, αλλά και σαν ΠΑ.ΣΟ.Κ. –μια και έχουμε μείνει μόνο εμείς εδώ– να θίξουμε και να αναπτύξουμε σ' αυτήν την Αίθουσα σήμερα: Ποια είναι η πολιτική αντιμετώπισης, ποια είναι η πολιτική θέση, τι πρέπει να γίνει.

Αναφέρθηκε –πολύ σωστά– πως η τηλεόραση και η εξέλιξη στον τομέα αυτό της εποχής μας είναι τόσο σημαντική που δύσκολα την αντέχει η δημοκρατία. Ειπώθηκε επίσης, ότι δεν υπάρχουν σήμερα στεγανά, δεν υπάρχουν παραβάν, δεν υπάρχουν οι τέσσερις τοίχοι ενός δωματίου, δεν υπάρχει τίποτα το ιδιωτικό, τίποτα το μυστικό από αυτά τα μέσα και ότι ακριβώς αντλώντας και από αυτό τον τομέα κυρίως τα μέσα και τις δυνατότητες, μια χούφτα ανθρώπων είναι οικονομικά –και επομένως και πολιτικά– ισχυρότεροι από δισεκατομμύρια άλλους ανθρώπους.

Εμείς εδώ δεν πρέπει να καταγράφουμε μόνο στοιχεία και πληροφορίες, αλλά θα πρέπει να δώσουμε λύσεις, οι οποίες λύσεις θα αντιμετωπίζουν κατά το δυνατόν το πρόβλημα και οι οποίες θα θωρακίσουν κατά το δυνατόν τη δημοκρατία,

διότι μπορεί να είναι δύσκολο στη δημοκρατία, κύριοι συνάδελφοι, να παλέψει αυτήν τη δύναμη, είναι υποχρεωμένη, όμως, να την παλέψει και να την αντιμετωπίσει. Είναι υποχρεωμένη να πιάσει τον ταύρο από τα κέρατα και ιδιαίτερα όταν η δημοκρατία αυτή αφορά τη δημοκρατία της Ελλάδος, η οποία διατρέχει όλους τους κινδύνους που διατρέχουν οι άλλοι λαοί και τα άλλα κράτη, αλλά στο πολλαπλάσιο λόγω των προβλημάτων που αντιμετωπίζει. Τι θα κάνει αυτή η δημοκρατία για να θωρακιστεί ή για να ελαχιστοποιήσει τους κινδύνους από αυτήν την πραγματικότητα;

Όταν πρωτοήλθε η Ελεύθερη Ραδιοφωνία και Τηλεόραση στη χώρα μας με πρωτοβουλία τότε του σημερινού Υπουργού Αναπληρωτού Εξωτερικών –νεαρού τότε πολιτικού– του Γεωργίου Παπανδρέου αντιμετωπίστηκε πάρα πολύ επιφανειακά, επιδερμικά και επιτόλαια. Αποδεχθήκαμε το θεσμό αυτό χωρίς να προετοιμάσουμε το έδαφος για να κατοχυρώσουμε και να οχυρώσουμε τη δημοκρατία και τα συμφέροντα αυτού του τόπου από τους κινδύνους, οι οποίοι εδημιουργούντο με την καθιέρωση αυτού του θεσμού.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΛΟΥΚΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ**)

Συγχρόνως επιτρέψαμε σε αλεξιπτωτιστές του δημοσίου βίου αυτής της χώρας να πάρουν αυτό το κρίσιμο όπλο στα χέρια τους και να το εκμεταλλεύονται οικονομικά και πολιτικά.

Ήλθαν ορισμένοι επιχειρηματίες από τις Ηνωμένες Πολιτείες –όπως είχε έλθει και ο Κοσκωτάς– από άγνωστες κατευθύνσεις πήραν άδειες και οι δημοσιογράφοι –εδώ είναι η ευθύνη των δημοσιογράφων και του κ. Χυτήρη και θα έλεγα και άλλων εδώ, που παράλληλα με τη δημοσιογραφική ιδιότητα έχουν και τη βουλευτική– ηγνοήθηκαν και έγιναν νεροκουβαλητές και φτωχοί συγγενείς αυτών των κυρίων επιχειρηματιών και είναι υποχρεωμένοι να σκύψουν τον αυχένα και να βάλουν την ουρά υπό τα σκέλη, γιατί θα χάσουν το ψωμί τους και όσοι δεν το έκαναν, παίζουν δευτερεύοντα ρόλο.

Αυτό το μεγάλο όπλο –το οποίο πολύ σωστά ειπώθηκε ότι από πλευράς σοβαρότητας, όταν συζητείται στη Βουλή είναι πολύ σοβαρότερο ακόμα και από τον προύπολογισμό του κράτους και εννοώ τα νομοσχέδια που αφορούν αυτό το αντικείμενο– βρίσκεται στα χέρια ορισμένων προσωπικοτήτων και παραγόντων θολής προέλευσης και προθέσεων.

Εδώ υπάρχει ευθύνη του ΠΑ.ΣΟ.Κ., διότι το ΠΑ.ΣΟ.Κ., μπορούσε να θεμελιώσει σωστά αυτό το θεσμό και μπορούσε να αντιμετωπίσει εκείνο το οποίο και προ της γιγαντιαίας αυτής έκτασης και ανάπτυξης των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης –και όταν απλώς είχαμε τις εφημερίδες ή το ραδιόφωνο– αποτελούσε το αίτιο της κακοδαιμονίας αυτού του τόπου.

Τα δημοσιογραφικά συγκροτήματα τότε και τα κανάλια τα σημερινά, ήταν και είναι εκείνα τα οποία αναδείκνυν τις προσωπικότητες, ανέβαζαν και κατέβαζαν τις κυβερνήσεις, διόριζαν τους υπουργούς και ενέμοντο την οικονομία αυτής της χώρας.

Ένας από τους λόγους που ο λαός αγκάλιασε το πράσινο κίνημα της ελπίδας, το ΠΑ.ΣΟ.Κ., ήταν και η προσδοκία ότι θα άνοιγε το απόστημα, θα έβαζε το νυστέρι πάνω στην πληγή. Και ενώ μπορούσαμε να το κάνουμε, δεν το κάναμε. Έχουμε ευθύνη και σαν κίνημα και έχει ευθύνη και η τότε και η σημερινή ηγεσία μας.

Ποιος μπορούσε να αντισταθεί στον Ανδρέα Παπανδρέου στην πρώτη τετραετία του ΠΑ.ΣΟ.Κ.; Ποιος θα τολμούσε να σηκώσει το ανάστημά του, ιδιοκτήτης ή διευθυντής συγκροτήματος, ή εκπρόσωπος ομάδας επιχειρήσεων ή κόμμα ή οποιοσδήποτε; Κανείς δεν μπορούσε. Ήταν ο μόνος που μπορούσε τότε να το κάνει και δεν το έκανε δυστυχώς.

Και φθάσαμε στο σημείο αυτό και βεβαίως όλα αυτά που ειπώθηκαν είναι σοφά και όλα αυτά που διαβάστηκαν είναι προϊόν μελέτης και ενδιαφέροντος. Βγαίνει ή δεν βγαίνει Βουλευτής, από το σποτάκι, από τα δέκα λόγια που θα ειπωθούν στα τηλεοπτικά δίκτυα, από την οικονομική δυνατότητα που έχεις να πληρώσεις την τηλεόραση να ασχοληθεί μαζί σου προεκλογικά, για μισό λεπτό. Επομένως, αυτό που είπε ο κ. Παπαθεμελής είναι πραγματικότητα, ότι αυτά τα

μέσα, όποιους θέλουν θα προωθήσουν, όποιους θέλουν θα βγάλουν και βεβαίως θα τους βγάλουν με την ελπίδα ότι θα τα υπηρετήσουν στο μέλλον. Και δεν θα τα προωθήσουν μόνο σ' αυτά τα έδρανα, αλλά και στα άλλα τα Υπουργικά. Αυτή είναι η πραγματικότητα και οι υπόλοιποι είναι καταδικασμένοι.

Βεβαίως το νομοσχέδιο είναι άρτιο, είναι πρωτοποριακό και πρέπει να συγχαρούμε τον κ. Ρέππα για την πρωτοβουλία που είχε. Εδώ όμως δεν ήρθαμε να κάνουμε ανάλυση των χαρακτηριστικών της νέας μορφής παραγωγής του πολλαπλού ραδιοηλεκτρονικού σήματος, την αντικατάσταση της αναλογικής με την ψηφιακή. Θα τα πούμε και αυτά, αλλά αυτά είναι, αν θέλετε, αντικείμενο ανάλυσης των επαιόντων, των εχόντων ειδικές γνώσεις.

Εμείς πολιτικά τι κάναμε; Βέβαια ο κ. Ρέππας ίσως δεν θα μπορούσε να λύσει το θέμα, το οποίο δημιουργήθηκε από παλιά. Μπορούσε όμως να το αντιμετωπίσει πιο δυναμικά.

Μπορούσατε, κύριε Ρέππα, να φωνάξετε αυτούς οι οποίοι είναι και στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. και στους άλλους πολιτικούς χώρους και που πέρασαν από το δικό σας χαρτοφυλάκιο, πέρασαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών, πέρασαν από τον ΟΤΕ, πέρασαν από τη Ραδιοφωνία, οι οποίοι είχαν ασχοληθεί και είχαν κάποια εξειδίκευση, να τους ζητήσετε τη γνώμη τους, να συζητήσετε μαζί τους και να κάνετε και ένα δημόσιο διάλογο με εκείνους οι οποίοι έχουν αναλώσει όλη τους τη ζωή και την επιστημονική τους δραστηριότητα στον ΟΤΕ ή στο ραδιόφωνο ή στη δημοσιογραφία.

Διότι εδώ βεβαίως θα το ψηφίσουμε. Δεν μπορούμε να κάνουμε κι αλλιώς. Κομματική πειθαρχία είναι. Θα το ψηφίσουμε. Και θα το ψηφίσουμε και για έναν άλλο λόγο. Διότι, όπως είπε ο κ. Πεπονής, είναι καλό. Είναι καλό, αλλά δεν είναι ριζοσπαστικό. Δεν αντιμετωπίζει το πρόβλημα στην ουσία του, δηλαδή, στην πολιτική του διάσταση. Δεν πιάνει τον ταύρο από τα κέρατα. Αυτό είναι το πρόβλημα. Τι θα κάνουμε, θα υποταχθούμε; Θα πούμε δηλαδή, ξέρεις είναι μεγάλη δύναμη το μέσο αυτό, είναι τέτοια η κατάσταση που με την τεχνολογική αυτή έκρηξη στον τομέα δημιουργεί ανεξέλεγκτες συνθήκες και εμείς θα σκύψουμε το κεφάλι, θα υποταχθούμε και δεν θα αντιδράσουμε; Όχι, θα αντιδράσουμε. Αυτή είναι η αποστολή μας εδώ και αυτό είναι το καθήκον μας και πρέπει να το κάνουμε. Δυστυχώς δεν γίνεται αυτό και όχι μόνο δεν γίνεται, αλλά δια του νομοσχεδίου...

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, έχω ένα, δύο λεπτά; Αν δεν έχω, να κατεβώ. Εάν τα έχω να μη μου χτυπάτε το κουδούνι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Έχετε ένα λεπτό. Θα έχετε και άλλο ένα λεπτό.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΝΤΟΥΒΑΣ: Ευχαριστώ πολύ.

Τουλάχιστον μέσα στα πλαίσια των δυνατοτήτων που έχετε, κύριε Ρέππα, δώστε ορισμένες λύσεις. Εγώ βλέπω εδώ αποδυνάμωση της ΕΡΤ, που σημαίνει αντίστοιχη ενδυνάμωση των βαρόνων, όπως είπαν οι προλαλήσαντες συνάδελφοι, οι οποίοι βαρόνοι είναι αυτοί που μας ανεβάζουν και μας κατεβάζουν. Μπορεί αύριο να πουν ότι είσαι ο Τζακ ο Αντεροβγάλτης ή ο Αρχιεπίσκοπος Αμερικής. Ό,τι θέλουν κάνουν, ό,τι θέλουν λένε.

Βλέπουμε, λοιπόν, ενδυνάμωση αυτών των κύκλων και αποδυνάμωση της ΕΡΤ, που είναι στο κάτω κάτω ο κρατικός φορέας, ο οποίος αποτελεί ένα καραντί. Και όλοι χαιρέτισαμε την ποιοτική αναβάθμιση της κρατικής τηλεόρασης που έγινε τελευταίως, για να μπορέσουμε επιτέλους να ανοίγουμε αυτά τα κανάλια και να κλείνουμε τα άλλα, τα οποία προκαλούν, για να μην πω ότι υπονομεύουν και διαφθείρουν ορισμένες ηθικές αξίες σ' αυτόν τον τόπο. Δεν το κάνετε.

Το θέμα των μετοχών. Με τη διευθέτηση που κάνετε, ενισχύετε επίσης τον ρόλο και τις δυνατότητες αυτών των επιχειρηματιών.

Κάτι άλλο: Κάποτε πρέπει να αντιμετωπισθεί το μεγάλο πρόβλημα μ' αυτόν ο οποίος είναι ιδιοκτήτης μεγάλων εταιρειών, εθνικών ή άλλων, που στηρίζονται σε δραστηριότητες σαν ανάδοχοι κατασκευής δημοσίων έργων. Δεν

μπορούν να έχουν τηλεοράσεις και εφημερίδες, για να υποχρεώνουν τον εκάστοτε Υπουργό Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών ή Δημοσίων Έργων να υποκύπτει στις πιέσεις και στους εκβιασμούς τους και να καταλήγει σε ετεροβαρείς συμβάσεις, εις βάρος του ιδρώτα του ελληνικού λαού. Είναι τυχαίο ότι σχεδόν όλες οι εφημερίδες και σχεδόν όλα τα κανάλια, ή τουλάχιστον αν θέλετε οι πιο εύρωστοι οργανισμοί, είναι συγχρόνως και ιδιοκτήτες μεγάλων τέτοιων εταιρειών που στηρίζονται σε προνομιακές συμβάσεις;

Ειπώθηκε προηγουμένως -δεν θυμάμαι από τον κ. Πεπονή ή από τον κ. Παπαθεμελή, αλλά και από τον κ. Κατσάνεβα- ότι οι ποδοσφαιρικές ομάδες και τα τηλεοπτικά δίκτυα θα έχουν τέτοια δύναμη που θα ελέγχουν το 100% της δημόσιας οικονομικής κοινωνικής ζωής του κόσμου.

Εμείς τι κάναμε; Βάλαμε πέντε ονόματα και οικογένειες στον αθλητισμό, στα ποδοσφαιρικά σωματεία, βγάζει ο καθένας τους από δέκα Βουλευτές άνετα και μπορούν να κάνουν ό,τι θέλουν. Δώσαμε τα τηλεοπτικά δίκτυα και τις μεγάλες εφημερίδες σε μεγαλοεργολάβους. Τα συμφέροντα του ελληνικού λαού σε ποιον τα δώσατε, τι θα γίνουν και ποιος θα τα υπερασπιστεί επιτέλους; Αυτός είναι ο ρόλος ο δικός μας.

Γι' αυτό, κύριε Υπουργέ, νομίζω ότι κάνατε λάθος που δεν φέρατε το νομοσχέδιο στην Ολομέλεια, ώστε να τοποθετηθούν όλοι, να αναλάβει ο καθένας τις ευθύνες του ενώπιον του ελληνικού λαού, να ακουστούν γνώμες. και όσο επιτρέπει η διαδικασία εδώ να γίνουν διορθωτικές επεμβάσεις ή παρεμβάσεις στο νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Πάντως, έχετε τη δυνατότητα εσείς οι παλαιοί κοινοβουλευτικοί να τραβάτε το χρόνο όσο θέλετε.

Ο κ. Οικονόμου έχει το λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ: Κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε σήμερα ένα νομοσχέδιο που αφορά το σπουδαιότερο θέμα της χιλιετίας μας, την ψηφιακή τεχνολογία. Και δεν μπορεί κανένας να είναι ικανοποιημένος σαν Βουλευτής βλέποντας τα άδεια έδρανα της Αντιπολίτευσης. Και διερωτώμαι πως αυτή η Αντιπολίτευση με τους εκπροσώπους της στην Επιτροπή Διαφάνειας έλεγε και ξανάλεγε ότι δεν πρέπει να καθυστερήσουμε, κύριε Υπουργέ, πρέπει γρήγορα η Κυβέρνηση να φέρει νομοσχέδιο που θα αφορά την ψηφιακή τηλεόραση και σήμερα αυτή η ίδια η Αντιπολίτευση, αυτοί οι ίδιοι οι συνάδελφοι απεχώρησαν. Τα σχόλια πρέπει να τα κάνει ο ελληνικός λαός, πιστεύω.

Όπως είπα και παραπάνω, η ψηφιακή τεχνολογία είναι το μεγαλύτερο θέμα της επόμενης χιλιετίας. Και νομίζω θα σηματοδεύει αν μπορώ να πω έτσι, τη ζωή μας. Η ψηφιακή τεχνολογία από εδώ και στο εξής θα είναι στο πετσί μας, θα είναι στη ζωή μας. Μέχρι σήμερα η ιστορία του ανθρώπου ήταν σε προ Χριστού γεγονότα και μετά Χριστόν γεγονότα. Από εδώ και στο εξής κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να ξέρετε ότι θα λένε οι επόμενες γενιές: αυτό έγινε πριν από την ψηφιακή τεχνολογία και αυτό έγινε μετά την ψηφιακή τεχνολογία. Γι' αυτό το μεγάλο θέμα συζητάμε σήμερα εμείς εδώ και δεν ξέρω αν το καταλάβαμε.

Είπε ο κ. Παπαθεμελής τι είπε ο πρόεδρος του τμήματος της Πληροφορικής του MIT. Και αυτό είναι αλήθεια. Εγώ θα σας συμβούλευα και θα σας παρακαλούσα να το δείτε αυτό στην πραγματικότητα. Πουλιέται τώρα στην Ελλάδα ένα έργο, το δίκτυο. Είναι ακριβώς η μοίρα του ανθρώπου στην ψηφιακή τεχνολογία. Δείτε τι μας περιμένει, δείτε πως θα αντισταθούμε. Εγώ σαν ψυχίατρος λέω ότι αυτό που μας περιμένει δεν είναι στα μέτρα μας, δεν είναι στα μέτρα που εμείς φτιάξαμε τον άνθρωπο, δεν έχει τα στοιχεία του ανθρώπου όπως τον ξέρουμε σήμερα. Είμαστε όμως υποχρεωμένοι, κύριοι συνάδελφοι, να μην κλείνουμε τα μάτια, να μην στρουθοκαμηλίζουμε. Σε αυτό τον κόσμο θα ζήσουμε και πρέπει να λάβουμε μέτρα. Και είναι προς έπαινο του Υπουργού, που μετέφρασε σε νόμο αυτό που ο Πρωθυπουργός είπε από αυτήν τη θέση: "Το γρηγορότερο θα φέρω νόμο, που θα καθορίζει τα της

ψηφιακής τηλεόρασης, ενδεχομένως και της ψηφιακής τεχνολογίας γενικότερα".

Είναι ένας νόμος πολύ καλός, άρτιος. Υπάρχει άρτιος νόμος, υπάρχει δηλαδή νομικό πλαίσιο που μπορεί να πιάσει όλες τις πτυχές της κοινωνίας της πληροφορίας; Δεν είναι δυνατόν, κύριοι συνάδελφοι. Μας κατηγορούσαν, μας αντιπολιτευόντουσαν ότι ο ν. 2328 ήρθε μετά τα γεγονότα, ήρθε δηλαδή η ελεύθερη ραδιοφωνία και ύστερα φέραμε το νόμο. Και τώρα φέραμε πρώτα το νόμο, το θεσμικό πλαίσιο. Πώς θα κινηθεί αυτό το πράγμα; Δεν είναι μεγάλο επίτευγμα; Και βεβαίως ακούσαμε με πολλή προσοχή τον Υπουργό που στη σύντομη παρέμβασή του είπε, "θα σας ακούσω. Ό,τι κρίνετε σωστό θα το συμπεριλάβω". Πότε ξανάγινε αυτό, αγαπητοί συνάδελφοι; Καταλαβαίνω ότι ο Υπουργός και η Κυβέρνηση έχουν στο νου τους το μεγάλο αυτό θέμα, διότι είναι ανεξιχνίαστο το πεδίο της κοινωνίας της πληροφορίας. Και είμαστε η πρώτη ευρωπαϊκή χώρα που αποπειράται κάτι τέτοιο. Η Αγγλία που άρχισε να κάνει δειλά βήματα έχει επίγειο δίκτυο. Εμείς μιλάμε για δορυφορικό δίκτυο. Είναι πάρα πολύ σημαντική αυτή η διαφορά.

Θα ήθελα, κύριε Υπουργέ, να κάνω δύο, τρία σχόλια σε μερικές ενότητες.

Το πρώτο σχόλιο που θέλω να κάνω είναι το πολιτικό θέμα του νομοσχεδίου. Είπα ότι η Κυβέρνηση έκανε το καθήκον της και φέρνει το νομοσχέδιο αυτό και το φέρνει γρήγορα. Επίσης θα έλεγα ότι έχει πάρα πολλά σημεία για να στηρίξει τη διαφάνεια. Και στηρίζει τη διαφάνεια και είναι εναντίον της διαπλοκής. Είναι όμως δυνατόν με ένα νομοσχέδιο να καθορίσουμε τις σχέσεις της τηλεόρασης, του κεφαλαίου, με την πολιτική κύριοι συνάδελφοι; Όχι.

Καταλαβαίνετε, κύριοι συνάδελφοι, ότι η ψηφιακή τεχνολογία είναι ένα ακραίο σημείο και εντάσεως κεφαλαίου και γνώσης. Αυτό σημαίνει ότι ο επιχειρηματίας που θα ασχοληθεί με τη ψηφιακή τεχνολογία πρέπει να βάλει μεγάλο κεφάλαιο. Βεβαίως, το κεφάλαιο αυτό θα αποσβεστεί. Αλλά είναι δυνατόν μια κυβέρνηση να μην σεβαστεί τους νόμους της αγοράς; Είναι δυνατόν μια κυβέρνηση να μην σεβαστεί τις εισηγήσεις του αρμόδιου επιτρόπου της Κοινότητας;

Είναι μία Κυβέρνηση που θέλει να πάμε στην ONE και πρέπει να πάμε στην ONE. Είναι ο μέγιστος εθνικός σκοπός. Είναι δυνατόν λοιπόν να μην δέχεται τις εισηγήσεις του επιτρόπου ή τις αποφάσεις του δικαστηρίου ή της Ρώμης;

Αυτά κατέγραψε ο Υπουργός στο νομοσχέδιο. Βεβαίως πιστεύω ότι όλοι στο ΠΑΣΟΚ έχουμε μία "παιδική αρρώστια". Είμαστε με το κράτος και ηττήθημεν δυστυχώς στην παραγωγική διαδικασία. Νίκησαν οι άλλοι. Είμαστε υποχρεωμένοι να δεχθούμε τους νόμους της αγοράς. Έτσι κατάρνησε το μονοπώλιο της EPT, αλλά δεν βγάλει την EPT –και μπράβο– έξω από το παιχνίδι. Έτσι θα υπερασπιστούν τα εθνικά μας δίκαια, εάν μπορέσουμε να υπερασπίσουμε τον πολιτισμό μας και τα εθνικά μας θέματα. Γιατί μας περιμένουν με αυτήν την τεχνολογία, μεγάλα προβλήματα.

Πρέπει να καταλάβουμε, κύριοι συνάδελφοι, ότι από Έλληνες γίναμε πολίτες του κόσμου και όποιος δεν το κατάλαβε αυτό, γρήγορα θα σπάσει τα μούτρα του.

Θα ήθελα ακόμη να κάνω ένα σχόλιο για κάτι που το θεωρώ σπουδαίο. Πρόκειται για το θέμα των προγραμμάτων. Αντίθετα με αυτά που ειπώθηκαν από συνάδελφο, ότι μόνο το δίκτυο έχει σημασία, εγώ πιστεύω, επειδή θα συζητήσουμε με το δίκτυο, πρέπει να δώσουμε έμφαση στα προγράμματα. Ακούσατε ότι εννέα δισεκατομμύρια δολάρια δίνει η Ευρώπη στην Αμερική. Παντοδυναμία. Επίσης ακούσατε πολλές φορές ότι ο Αμερικανός Πρόεδρος επισκέφθηκε τον κ. Ρέππα και μιλάει για τα δικαιώματα και πιέζει. Είναι επόμενο αυτό. Κάποια στιγμή θα τα πληρώσουμε. Δεν μπορούμε εσείς να προβάλλουμε –στην επαρχία κυρίως– δωρεάν πνευματική εργασία χωρίς να το πληρώσουμε. Είμαστε σε ένα κόσμο που οι νόμοι της αγοράς είναι οι κυρίαρχοι.

Κύριε Υπουργέ, πρέπει να δώσετε έμφαση στο θέμα των προγραμμάτων της "ΕΡΤ ΑΕ". Είμαστε σε μία πορεία στην Ενωμένη Ευρώπη. Θα χαθούμε εάν από αυτό το δίκτυο, που

αναγκαστικά θα γίνει, δεν προβάλλουμε τον πολιτισμό μας, δεν προβάλλουμε τις ρίζες μας. Είναι απαραίτητο να συσταθεί το γρηγορότερο η υποκατάστατη ΑΕ για τα προγράμματα, προκειμένου να προβάλλονται.

Για να είναι σωστή η Ευρώπη –είμαστε πολλοί λαοί– πρέπει κάθε λαός να διατηρήσει τις ρίζες του τις πολιτισμικές, τις λαϊκές και τις εθνικές, θα έλεγα ακόμα. Δεν είναι κακό να μιλάμε για εθνικές ρίζες. Γιατί όλοι οι άλλοι, όπως ακούστηκε από τον κ. Πεπονή μιλάνε γι' αυτές και είναι ευρωπαίοι. Εμείς φθάσαμε να είμαστε άνθρωποι χωρίς πατρίδα; Όχι. Πρέπει να έχουμε την πατρίδα την Ελλάδα, από εκεί να ξεκινάμε και να κτίσουμε την Ευρώπη. Δεν μπορούμε να προχωρήσουμε στην Ευρώπη χωρίς να διατηρήσουμε μερικά πράγματα που χαρακτηρίζουν την Ελλάδα.

Δεν έχω χρόνο περισσότερο. Θα ήθελα να πω μερικές κουβέντες ακόμα ως ψυχίατρος για το τι μας περιμένει σ' αυτόν το ζοφερό κόσμο του μέλλοντος που έχουμε χρέος να τον περπατήσουμε και είναι στο χέρι μας να τον κάνουμε καλύτερο.

Θα τελειώσω με αυτό που είπε ο κ. Μπαντουβάς. Δυστυχώς όχι με το νομοσχέδιο αλλά η ζωή φτιάχνει αφεντάδες. Και ο αφέντης που θα διαφεντεύει την ψηφιακή τηλεόραση θα είναι πάνω από τον Πρωθυπουργό κύριοι συνάδελφοι. Πρέπει να βρούμε ασφαλιστικές δικλείδες. Ο Μακλούαν είπε ότι η πληροφορία θα κάνει καλύτερη τη δημοκρατία. Δεν το ξέρω. Φοβάμαι ότι η δημοκρατία από εδώ και στο εξής θα είναι στο χέρι μερικών που θα φτιάχνουν συνειδήσεις. Και είναι καθήκον μας να αντισταθούμε και προς αυτήν την πλευρά κινείται το νομοσχέδιο όσο είναι δυνατόν.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Σπυριούνης έχει το λόγο.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε κυρίες και κύριοι συνάδελφοι η σπουδαιότητα του νομοσχεδίου προσδιορίζεται στο σύνολο του γράμματος και του πνεύματος που καλύπτει το περιεχόμενο και με ευκρίνεια αναδύεται μέσα από τα μέχρι τώρα λεχθέντα από τους συναδέλφους γύρω από αυτό. Ζούμε πράγματι μια εποχή όπου η πληροφορία ενσωματώνεται σαν στοιχείο ζωής μέσα στο μυαλό, μέσα στη ψυχή μας, κυκλοφορεί στο αίμα μας. Είναι αναγκαίος όρος η πληροφορία για την ανθρώπινη ζωή από τις πρωτόγονες ακόμα κοινωνίες. Σήμερα έχει γίνει βασική προϋπόθεση επιβίωσης. Και το θέμα είναι αυτός ο καταγισμός των πληροφοριών πως θα εξασφαλιστεί ένα στοιχειώδες δικαίωμα του ανθρώπου για να τις ελέγχει, να ελέγχει το περιεχόμενό τους την αξιοπιστία τους την ακρίβειά τους. Γίνεται μια καθημερινή πλύση εγκεφάλου. Γιατί; Οι πηγές πληροφόρησης όπως μεταδίδονται ηλεκτρονικά είναι πολυσύνθετες επιδιώκουν ανάλογα συμφέροντα και κυρίως κυριαρχούνται από το κέρδος από την ύλη. Σ' ένα σύστημα υποβαθμισμένων ηθικών αξιών οργιάζει μετατρεπομένη η ενημέρωση σε πλύση εγκεφάλου.

Πώς αυτήν την πλύση εγκεφάλου θα την αντιμετωπίσουμε στις δημοκρατίες; Πλύση εγκεφάλου στην ύλη για κατανάλωση, πλύση εγκεφάλου στις ιδέες για πολιτικές σκοπιμότητες, πλύση εγκεφάλου στην έννοια του πατριωτισμού για την αποδυνάμωση της πατρίδας και της κοινωνίας και όλα αυτά τα πράγματα.

Τι μπορείς να ελέγξεις; Δεν μπορείς να κόψεις την ελευθερία. Δεν μπορείς να κόψεις την ελεύθερη αγορά. Δεν μπορείς να κόψεις τον ελεύθερο ανταγωνισμό, όταν κινείται μέσα σε πλαίσια ακόμα και στην σοσιαλιστική μας ιδεολογία. Δεν μπορείς λοιπόν να ψαλιδίσεις την ελευθερία. Τι μπορείς να κάνεις, αφού δεν μπορείς να ελέγξεις αυτήν την ελευθερία να βάλεις κάποια όρια στην πλύση εγκεφάλου. Αυτά τα όρια μπορεί να τα βάλει η πίστη σε αξίες. Να η ευθύνη του κράτους. Και είναι τα καλύτερα. Είναι τα ιδεολογικά όρια, ο εξοπλισμός της κοινωνίας με ανάλογη διαπαιδαγώγηση, με υψηλή παιδεία ώστε να αντέχει το άτομο σ' αυτήν τη συλλογική εκμεταλλευτική πληροφορική εισβολή.

Έρχεται λοιπόν το νομοσχέδιο, αφού εκ των πραγμάτων το νερό πάει στη θάλασσα, να επιβάλει την –εκ των πραγμάτων

αδύνατη– χαλιναγωγήση της εξέλιξης, από την αναλογική να πάμε στη δορυφορική και τελικά να βάλουμε το χ + ψ στο τετράγωνο στη ζωή μας για να γίνει κωδικοποίηση και να γίνει αμφίδρομη η σχέση της πηγής της πληροφορίας, του ήχου και της εικόνας και της συμμετοχής μας σ' όλην αυτή διαδικασία. Πως λοιπόν αυτό το σύστημα της ψηφιακής, που μετατρέπει σε κώδικα την εικόνα και τον ήχο, σε αριθμούς θα το βάλουμε μέσα στο νομικό πλαίσιο, ώστε να υπάρχει ο έλεγχος, να υπάρχει η κύρωση, να υπάρχει η συγκεκριμένη υποχρέωση.

Έρχεται το νομοσχέδιο να λύσει αυτά τα προβλήματα; Κατά την ταπεινή μου άποψη, προσωπικά πιστεύω ότι τα λύνει. Η νομοθετική εξουσία έχει το δικαίωμα στο να τροποποιεί, να συμπληρώνει, να ανανεώνει το νομοθετικό περιεχόμενο, μιας ρύθμισης. Η δημοκρατία δεν εξαντλείται με τη συγκρότηση ενός νομοσχεδίου. Ευρύτητα η εντιμότητα διακρίνει τον κύριο Υπουργό. Η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. –θέλω να πω για τους απόντες συναδέλφους– η Κυβέρνηση του Κωνσταντίνου Σημίτη, εγγυάται –και το γνωρίζει ο κόσμος, σας διαβεβαίω, κύριε Υπουργέ– εγγυάται την ηθική αντιμετώπιση του προβλήματος αυτού. Και είμαστε περήφανοι, γιατί έχουμε αυτόν τον αέρα, ότι γίνεται ένα νομοσχέδιο πάνω από τις εξαρτήσεις. Το πιστεύω ακραδάντως. Θα ήταν πλήγμα για τη δημοκρατική μου συνείδηση το αντίθετο, ότι ιστάμεθα πάνω από τους ελοχεύοντες κινδύνους και τις υλικές σειρήνες. Και συγκροτούμε ένα νομοσχέδιο που έρχεται ψηλαφητά –και είναι και πρωτοπόρο– να αναζητήσει τους επιβαλλόμενους ελέγχους σε ένα χώρο ασύληπτης πλύσεως εγκεφάλου ηλεκτρονικής.

Και επειδή διαδέχθηκα και έναν ψυχολόγο συνάδελφο, να πω και δυο κουβέντες γι' αυτήν την αόρατη πλύση εγκεφάλου. Η ύπαρξη της ζωής προϋποθέτει δύο βασικά στοιχεία: Το περιβάλλον και το σύστημα των ανακλαστικών, τον οργανισμό. Η επικοινωνία του περιβάλλοντος με τον οργανισμό –ο κ. Καψής θα γνωρίζει το παράδειγμα του σκύλου του Παυλώφ– έρχονται σε επαφή με τα ανακλαστικά συστήματα. Αυτή η επαφή, λοιπόν, μετατρέπει σε θετικά ή αρνητικά τα μηνύματα του περιβάλλοντος, σε αντανακλάσεις του οργανισμού. Αυτό το σύστημα, λοιπόν, των ανακλαστικών, έρχεται το νομοσχέδιό σας να συλλάβει και να ρυθμίσει. Αυτή είναι η βαθύτερη ψυχολογική ουσία. Και σε αυτό το σύστημα βάζει τις διατάξεις σε τέσσερα κεφάλαια και είκοσι ένα με το ακροτελεύτιο άρθρο. Έρχεται να ρυθμίσει στο πρώτο κεφάλαιο από το ένα μέχρι τα δεκατέσσερα άρθρα όλες τις διαδικασίες, μέσα από τις οποίες θα παρέχονται οι αντίστοιχες υπηρεσίες, πώς θα χορηγηθεί η άδεια, με ποιές διαδικασίες, τί εγγυήσεις θα δίδονται και όλα αυτά τα ρυθμίζει με κρυστάλλινη διαύγεια. Δεν αφήνει κανένα σημείο, κύριε Υπουργέ, κατά την ταπεινή μου άποψη, το νομοσχέδιο που να μη συλλαμβάνει τη βαθύτερη ουσία αυτής της σχέσεως, της πηγής πληροφορίας με τον οργανισμό επικοινωνίας.

Το δεύτερο κεφάλαιο αφιερώνει ένα ολόκληρο άρθρο, το 15, στο Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης. Το ενισχύει με αντίστοιχο επιστημονικό προσωπικό, του ανυψώνει το ρόλο, το καθιστά βασικό κοινωτικό μέσα στο σύστημα του ελέγχου των ανακλαστικών λειτουργιών της ψηφιακής τηλεόρασης, το βάζει στήριγμα στην όλη διαδικασία και δίνει δικαίωμα στον πρόεδρο να παίρνει άμεσες αποφάσεις όταν οι ερεθισμοί του περιβάλλοντος –μιλώ μέσα στο σύστημα της ψυχολογίας– προσβάλλουν τα εθνικά αγαθά, όταν με μία εικόνα, με έναν ήχο, με ένα σύστημα προβολής, προσβάλλονται οι πατριωτικές μας και οι ιστορικές μας παρακαταθήκες.

Όταν κρίνεται, μπορεί άμεσα ο πρόεδρος να διατάξει τη διακοπή, την αναστολή κλπ. και μετά με ομόφωνη απόφαση του Συμβουλίου να έχουμε από τα πρόστιμα μέχρι όλα αυτά που αναφέρονται στο νομοσχέδιο.

Το κεφάλαιο Γ' περιλαμβάνει τα άρθρα από 16 έως και 19 που ρυθμίζουν διατάξεις οι οποίες διευρύνουν τον ν.2328/95, διατάξεις που αφορούν ευρύτερα το χώρο των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης.

Το κεφάλαιο Δ' αναφέρεται στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Τύπου. Περιλαμβάνει το άρθρο 20 και το ακροτελεύτιο

άρθρο 21. Το άρθρο 20 έχει συμπληρωματικές, θαρρώ, διατάξεις που αναφέρονται σε ασφαλιστικά, σε έξοδα πρώτης εγκατάστασης κλπ.

(Στο σημείο αυτό χτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Με την ευκαιρία, κύριε Υπουργέ, θίγω ένα γενικότερο θέμα. Πότε, κύριοι συνάδελφοι, θα καταστήσουμε τη δημόσια διοίκηση πέρα από αποτελεσματική και κοινά δικαιωμένη που είναι, αναγκαίο όρο για τη λειτουργία της, ώστε να υπηρετείται ο απώτατος σκοπός της ύπαρξής της που είναι να υπηρετεί τον πολίτη και να εκφράζει τη θέληση του κράτους; Πότε θα το πετύχουμε αυτό;

Επίσης, πώς θα αναζητήσουμε στη δημόσια διοίκηση όρους βελτιώσεως, όταν συντρέχουν πλείστες όσες διαφοροποιήσεις μεταξύ κατηγοριών της ίδιας στέγης του δημοσίου; Υπάλληλοι στη μία πλευρά, υπάλληλοι στην άλλη. Διαφοροποιήσεις σημαντικές. Έξοδα πρώτης εγκατάστασης. Εκκρεμούσαν τέτοια θέματα για τους υπαλλήλους του Υπουργείου, κύριε Υπουργέ; Πότε επιτέλους θα λέμε ενιαίο μισθολόγιο και πότε θα λέμε ενιαία στέγη, ίσα δικαιώματα και ίσες υποχρεώσεις με τις διαφοροποιήσεις που επιβάλλονται για κάθε κατηγορία υπαλλήλων σε αυτό το έρημο δημόσιο;

Κύριε Υπουργέ, εδώ είναι το πρόβλημα και λυπάμαι που θα το πω για μία μειονότητα του δημοσίου συστήματός μας. Ηθική αναξιοσύνη. Πότε θα σταματήσουν αυτά τα πράγματα; Τα γνωρίζουμε όλοι. Έχουν φθάσει σε τέτοιο σημείο που να υποστηρίζει ο απλός πολίτης ότι δεν γίνεται τίποτα χωρίς να υπάρχει αντίστοιχος φάκελος. Τέτοιες διαστάσεις έχει πάρει αυτή η εξαχρείωση. Πόσοι υπάλληλοι διώκονται, κύριοι συνάδελφοι, κάθε χρόνο από το δημόσιο; Είναι περίπου οκτακόσιες χιλιάδες –δεν το ξέρουμε ακόμα– οι υπάλληλοι στο δημόσιο και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Πόσοι διώκονται κάθε χρόνο για αναξιοσύνη κυρίως ηθική;

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΑΝΕΒΑΣ: Κανένας.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ: Κανένα! Είναι σύστημα εξουσίας; Είναι σύστημα δημόσιας διοίκησης αυτό;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει ξανά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Άκουσα ένα πρωί –και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε– το Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Συγκοινωνιών να λέει ότι έπιασαν είκοσι πέντε κλέφτες–υπαλλήλους στο σύστημα των αδειών κυκλοφορίας αυτοκινήτων, αδειών οδήγησης κλπ. Τους έπιασαν, λοιπόν, αυτούς για δωροδοκία και τους έδιωξαν. Μετά από λίγο καιρό επανήλθαν από τα δικαστήρια. Και ερωτώ: Ποια είναι η δικαιοσύνη συγκρότηση που απαλλάσσει τον κλέφτη και τον επαναφέρει νικητή στην παλιά του θέση και μάλιστα υποψήφιο επαινετικής προαγωγής; Να τολμήσουμε. Το αποδίδονται εκάστω το ίδιο, είναι όρος Δημοκρατίας όρος βασικής προϋπόθεσης.

Αυτά, κύριε Υπουργέ, πρέπει μέσα στην έννοια του εκσυγχρονισμού ο Σημίτης να τα πολεμήσει με τόλμη. Πολεμήστε τα με τόλμη. Ο λαός είναι μαζί σας. Θέλει, όμως, αποδείξεις ότι θα γίνει μια βαθιά τομή επιτέλους σε αυτήν την έρημη πατρίδα. Η δημοκρατία έχει τεράστια δύναμη. Δεν είναι μία εκφυλισμένη αντίληψη επείκειας. Η δημοκρατία είναι ρυθμός, ο ρυθμός είναι τάξη και η τάξη είναι αρμονία και ισορροπία δικαιωμάτων και υποχρεώσεων. Αν διασαλευτεί αυτό το σύστημα της ισορροπίας, δεν υπάρχει ορθή πορεία στην κοινωνία.

Το νομοσχέδιο καλύπτει, πιστεύω, τον προορισμό του και δίνει μια πρωτοποριακή απάντηση στο αιωρούμενο ερώτημα "ποιος θα ελέγξει αυτήν την πλύση εγκεφάλου που έρχεται ηλεκτρονικά" και υπηρετεί πολλές επιδιώξεις που πολλές φορές έξω από το πλαίσιο του εθνικού και κοινωνικού συμφέροντος.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Ιωάννης Καρακώστας έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΚΩΣΤΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρία και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Υπουργέ, σε αυτήν την Αίθουσα δε

νομοθετούμε απλά, αλλά είμαστε και πολιτικά όντα. Γι'αυτό και θα πρέπει να πούμε ότι χθες η Αξιωματική Αντιπολίτευση περιέπεσε σε τραγικό ολίσθημα με την αποχώρησή της από το Κοινοβούλιο. Ο Κοινοβουλευτικός της Εκπρόσωπος προ-σπάθησε να εκβιάσει τη Βουλή, λέγοντας: "Η αναβάλλεται η συζήτηση του νομοσχεδίου για την Ολομέλεια ή εμείς αποχωρούμε." Και φυσικά, έπραξαν το δεύτερο.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας δεν αιφνιδίασε μόνο τους συναδέλφους του κόμματός του, αλλά αιφνιδίασε, δυστυχώς, και τα άλλα κόμματα της αριστερής Αντιπολίτευσης, τα οποία βρέθηκαν και αυτά σε τραγικό αδιέξοδο. Μη έχοντα να διατυπώσουν αξιολογία επιχειρήματα, σύρθηκαν και αυτά στη δίνη του εύκολου δρόμου της αποχώρησης, δηλαδή της φυγής, αντί της συμμετοχής. Δεν θα έπρεπε τα κόμματα της αριστερής Αντιπολίτευσης να προτιμήσουν τη φυγή από τη συμμετοχή. Γιατί στο νομοσχέδιο αυτό αντιπαράθενται η δημοκρατία με την τεχνοκρατία. Και θα έπρεπε να παραμείνουν, για να δώσουν τη μάχη υπέρ της δημοκρατίας και των εκπροσώπων του λαού, οι οποίοι πρέπει να έχουν τον πρώτο λόγο.

Θα σας αναλύσω παρακάτω, γιατί λέω ότι βρίσκεται η δημοκρατία αντίπαλη με την τεχνοκρατία στον αιώνα που διανύουμε και θα διανύσουμε, τον 21ο αιώνα.

Όπως είναι γνωστό, στην πόρεια για την κοινωνία του 21ου αιώνα, η πληροφορική αποκτά καθοριστική σημασία για το μέλλον του ανθρώπου και του πολίτη. Η δε αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών αναδεικνύεται σε κεντρικό παράγοντα της διαδικασίας της ανάπτυξης, καθώς και της βελτίωσης των συνθηκών διαβίωσης των ανθρώπων.

Σήμερα λοιπόν, το μεγάλο ερώτημα που προβάλλει παγκόσμια είναι: Δημοκρατία ή τεχνοκρατία; Απέναντι σε αυτό το ερώτημα, εμείς τι αντιτάσσουμε; Η άποψη πολλών, με την οποία και συμφωνώ, είναι ότι χρειάζεται, σαν άμυνα της κοινωνίας, να θεσμοθετηθεί ο δημοκρατικός έλεγχος της τεχνοκρατίας.

Η τεχνοκρατία, ως γνωστόν, υπηρετεί τις δυνάμεις της αγοράς, που ενδιαφέρονται μόνο για τα κέρδη τους, χωρίς να σκέφτονται τον άνθρωπο.

Παράλληλα, θα πρέπει η ευθύνη των πολιτικών αποφάσεων να ανήκει στους εκλεγμένους εκπροσώπους του λαού. Έτσι, θα περιφρουρηθεί η δημοκρατία, την οποία θα υπηρετεί η τεχνολογία. Θα πρέπει, λοιπόν, η νέα τεχνολογία να τεθεί στην υπηρεσία της δημοκρατίας, επομένως και στην υπηρεσία του ανθρώπου και της κοινωνίας.

Να, γιατί αυτό το νομοσχέδιο έχει εξέχουσα σπουδαιότητα. Και έρχεται σε χρόνο έγκαιρο, για να προφθάσει αυτά τα πράγματα, τα οποία αρχίζουν να αναφαίνονται στην παγκόσμια κοινωνία.

Όπως γνωρίζετε, μία εξελιγμένη μορφή της τεχνολογίας είναι η ψηφιακή τεχνολογία. Ψηφιακή τεχνολογία είναι η ηλεκτρονική συσκευή που λειτουργεί σύμφωνα με το δυαδικό σύστημα, σε αντίθεση με το αναλογικό. Με την ψηφιακή τεχνολογία μπαίνει στη ζωή μας η ψηφιακή τηλεόραση, το ψηφιακό ραδιόφωνο κλπ. Έτσι από την αναλογική τηλεόραση πηγαίνουμε στην ψηφιακή, με την οποία ο τηλεθεατής θα μπορεί να βλέπει μέσω δορυφόρου πακέτα καναλιών και υπηρεσιών που θα εκπέμπουν με ψηφιακό σήμα.

Η τηλεόραση σήμερα μπήκε πια στη ζωή μας, είναι συνυφασμένη με τη ζωή μας. Μέσα από την τηλεόραση γινόμαστε δέκτες μηνυμάτων από όλη την παγκόσμια κοινωνία. Είδατε στην τηλεόραση πώς παρακολουθείτο ακόμα και η κρεβατοκάμαρα του Κλίντον. Η τηλεόραση είναι ένα μέσο της σύγχρονης ηλεκτρονικής εποχής, που επηρεάζει καθοριστικά τη σκέψη μας, τη συμπεριφορά μας, τις συνήθειές μας, τις λειτουργίες μας.

Σήμερα, λοιπόν, βρισκόμαστε στην ηλεκτρονική εποχή, με τις ευφυείς μηχανές και την τεχνητή νοημοσύνη. Έχουμε τα έξυπνα οπτικά συστήματα για τις Ένοπλες Δυνάμεις. Όλα αυτά υποκαθιστούν την ανθρώπινη σκέψη και καθιστούν τον άνθρωπο ένα ενεργούμενο των ηλεκτρονικών μέσων, ένα ρομπότ χωρίς σκέψη.

Μπροστά σ' αυτήν την ηλεκτρονική απειλή για τον άνθρωπο, καλούμαστε να θεσπίσουμε ρυθμιστικούς κανόνες για να προστατεύσουμε την κοινωνία, τη δημοκρατία και τον ίδιο τον άνθρωπο.

Στον τομέα της ψηφιακής τηλεόρασης έχουμε νομοθετικό κενό, που πρέπει να το αντιμετωπίσουμε άμεσα και με τον πιο κατάλληλο τρόπο. Το κενό αυτό έρχεται να αντιμετωπίσει το συζητούμενο νομοσχέδιο.

Ενδεικτικά θα επιχειρήσω να σχολιάσω τις διατάξεις του νομοσχεδίου. Το νομοσχέδιο γενικά αντιμετωπίζει με θετικό τρόπο το τεράστιο θέμα της ψηφιακής τηλεόρασης. Ειδικότερα, δημιουργεί ένα πλαίσιο μέσα στο οποίο θα κινηθούν οι εταιρείες οι οποίες θα αναλάβουν την υποχρέωση να λειτουργήσουν την ψηφιακή τηλεόραση. Θεσπίζει κανόνες δεοντολογίας. Θέτει περιορισμούς στη συγκρότηση των εταιρειών και πρέπει να το κάνει αυτό. Δεν θα αφήσουμε αχαλίνωτη και ανεξέλεγκτη την ιδιωτική πρωτοβουλία και εκμετάλλευση.

Προσδιορίζει επίσης την οικονομική σχέση του επιχειρηματία με τον καταναλωτή μέσα από τις συνδρομές. Με το νομοσχέδιο επέρχεται βαθιά τομή στον τεχνολογικό και στον επιχειρηματικό τομέα, σπάζοντας το φράγμα της έλλειψης συχνότητων και διαμορφώνοντας μία άλλη σχέση καταναλωτή και επιχειρηματία.

Πάντως, από την όλη ρύθμιση καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι ο καταναλωτής θα έχει καλύτερη εικόνα και ήχο, θα έχει περισσότερα προγράμματα με την ίδια συχνότητα, θα υπάρξει αμφίδρομη σχέση ανάμεσα στον καταναλωτή και τον επιχειρηματία. Βέβαια, τα προγράμματα δεν θα παρέχονται δωρεάν και στο σημείο αυτό θα ωφελείται ο επιχειρηματίας. Από την άλλη πλευρά, όμως, ο συνδρομητής θα μπορεί να παρεμβαίνει και να διαμορφώνει τα προγράμματα της επιλογής του. Θα έχει τη δυνατότητα να δημιουργεί το δικό του πρόγραμμα μέσα από τις εκπομπές που ο ίδιος θα επιλέγει. Σε λίγο καιρό θα μπορεί μάλιστα να κάνει και τις συναλλαγές του με υπηρεσίες του κράτους.

Με τη νέα ρύθμιση η ψηφιακή τηλεόραση γίνεται εργαλείο στην υπηρεσία του ανθρώπου και της κοινωνίας, αλλά πάντοτε πρέπει να τελεί κάτω από τον έλεγχο της πολιτείας και της δημοκρατίας.

Επομένως, έχει χρέος η πολιτεία να λάβει έγκαιρα τα αναγκαία νομοθετικά μέτρα για τη ρύθμιση τόσο σημαντικού μέσου που επηρεάζει τη ζωή των ανθρώπων την κοινωνία, τη δημοκρατία και τους θεσμούς.

Λέχθηκε πως το νομοσχέδιο δεν είναι τέλειο. Μα ποιος νόμος είναι τέλειος; Ένας νόμος ρυθμίζει την παρούσα και την αμέσως επόμενη περίπτωση. Οι νόμοι τροποποιούνται συχνά. Άρα το παρόν νομοσχέδιο καλύπτει τις σημερινές ανάγκες για το σύντομο μέλλον και δεν θα χρειάζονταν να περιλάβει ρυθμίσεις περιπτώσεων που δεν δοκιμάστηκαν ακόμα στην πράξη. Ο αυριανός νομοθέτης ζώντας τις εξελίξεις της τεχνολογίας θα έρθει και θα το πράξει όταν χρειαστεί.

Συνεπώς το συζητούμενο νομοσχέδιο είναι ολοκληρωμένο, είναι πρωτοποριακό και πολύ σημαντικό, γι' αυτό και το υπερψηφίζω.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Κουρουμπλής έχει το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε συζητούμε σήμερα ενώπιον της Εθνικής Αντιπροσωπείας ένα ιστορικής, πολιτικής, κοινωνικής και πολιτιστικής σημασίας θεσμικό πλαίσιο, στο επίκεντρο του οποίου είναι η ψηφιακή τηλεόραση. Όσοι οσμιζόμαστε και οσφρηζόμαστε τις κατακλυσμιαίες επιπτώσεις που θα έχει για τις επόμενες δεκαετίες η χρησιμοποίηση αυτής της υπερασύγχρονης τεχνολογίας στη ζωή του ανθρώπου, καταλαμβανόμαστε από δέος, αγωνία και ανησυχία γιατί πραγματικά αυτό το τεράστιο όπλο της πληροφορικής μπορεί να αποβεί και αρνητικά καταλυτικό για τη ζωή του ανθρώπου. Μπορεί αυτό το όπλο να είναι η καταστροφή της δημοκρατίας, μπορεί αυτό το όπλο να μετατρέψει την κοινωνία σε μία εκβαρβαρισμένη κοινωνία.

Περιρρέει κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μία ιδιαίτερη

ανησυχία που διατυπώνεται σε λόγο είτε γραπτό είτε προφορικό από όλους εκείνους που ασχολούνται με τα δημόσια πράγματα και αντιλαμβάνονται τις επιδράσεις αυτής της μεγάλης υπόθεσης για την πορεία της ανθρωπότητας.

Η εμπειρία, κύριε Υπουργέ, της αναλογικής τηλεόρασης, ο άναρχος τρόπος ανάπτυξής της, οι επιπτώσεις που είχε στον πολιτισμό μας, στη γλώσσα μας, είναι μία σημαντική αιτία που τροφοδοτεί αυτήν την ανησυχία. Και όλοι μας όσες φορές μιλούσαμε για τη ψηφιακή τηλεόραση, επικεντρώναμε το λόγο μας στο να προλάβουμε στα πλαίσια της ψηφιακής τηλεόρασης όλα αυτά τα αρνητικά που γέννησε η άναρχη ανάπτυξη της σημερινής τηλεόρασης.

Έρχεται η Κυβέρνηση χωρίς να θέλει κανείς να της πλέξει το εγκώμιο και φερνει ένα σχέδιο νόμου πρωτοποριακό από την άποψη της πρωτοβουλίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο ζητώντας από την Εθνική Αντιπροσωπεία να διατυπώσει τις απόψεις της, να το συμπληρώσει, να βρούμε όλοι μαζί εκείνες τις δικλίδες που πραγματικά θα το οχυρώσουμε περισσότερο.

Και αυτό για να οχυρώσει αυτό το θεσμικό πλαίσιο την κοινωνία μας από επιπτώσεις πολύ σημαντικές και από επιδράσεις, που μπορούν να αποβούν μοιραίες για το μέλλον της, στα πλαίσια της χρησιμοποίησης της ψηφιακής τηλεόρασης.

Όλοι ομολογούμε ότι αυτό είναι ένα τρομακτικό όπλο, που όταν χρησιμοποιείται με αχαλίνωτο τρόπο, μπορεί πραγματικά να παίξει επικίνδυνο ρόλο και για τη δημοκρατία και για τον πολιτισμό και για τις κοινωνικές σχέσεις.

Υπάρχουν, όμως, διατάξεις, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, που περιορίζουν αυτήν την ανησυχία μέσα από τις διατάξεις του υπό συζήτηση σχεδίου νόμου. Δηλαδή, παρέχεται η δυνατότητα προτεραιότητας στα πλαίσια του ηλεκτρονικού οδηγού προγραμμάτων στα δημόσια μέσα και στη δημοσία τηλεόραση. Αυτό είναι ένα στρατηγικής σημασίας ζωτικό στοιχείο που προβλέπει την προστασία της κοινωνίας, αφού τα δημόσια μέσα θα έχουν μία τέτοια προτεραιότητα στη σειρά των προγραμμάτων, ώστε πραγματικά να είναι ένα στοιχείο θετικό, που θα περιορίζει αυτήν την ανησυχία.

Η κοινωνική διαφήμιση: Είναι σημαντικό ότι περιλαμβάνεται στο σχέδιο νόμου η πρόβλεψη για υποχρεωτική δωρεάν κοινωνική διαφήμιση και είναι ιδιαίτερα σημαντικό το ότι προβλέπεται ένα ποσοστό για τον κινηματογράφο αλλά και για ορισμένες ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού, όπως οι τυφλοί συμπολίτες μας, οι οποίοι έχουν δικαιώμα στην πληροφόρηση. Υπάρχει εν μέρει μία αναλογική πρόβλεψη διατάξεων του ν.2328 ώστε να υπάρξει ένα μικρό ποσοστό χρηματοδότησης των φορέων των ατόμων αυτών.

Κύριε Υπουργέ, δυστυχώς η διάταξη εκείνη δεν προέβλεπε κάποιες δικλίδες υποχρεωτικής απόδοσης αυτών των χρημάτων, με συνέπεια αυτή η διάταξη που ψηφίστηκε το 1989 -οφείλω εδώ να καταθέσω το ενδιαφέρον όλων των πολιτικών κομμάτων, αλλά και του τότε Υπουργού του κ. Κανελλόπουλου- να μην έχει υλοποιηθεί μέχρι σήμερα. Πρέπει στην κατ'άρθρον συζήτηση να προβλεφθούν ορισμένες δικλίδες, ώστε να υποχρεούνται όσοι πάρουν αυτές τις άδειες να αποδίδουν αυτά τα χρήματα, προκειμένου να προστεθούν σημαντικές δυνατότητες έγκαιρης και έγκυρης πληροφόρησης των τυφλών συμπολιτών μας.

Επίσης, πρέπει να υπάρξει μία αναλογική ρύθμιση και για τους κωφούς συμπολίτες μας, οι οποίοι είναι πολίτες με τα ίδια δικαιώματα και τις ίδιες υποχρεώσεις. Αλλά λόγω της ιδιαιτερότητας τους, δεν μπορούν να έχουν πληροφόρηση. Και εδώ, αν θέλετε, υπάρχει μία παραβίαση του άρθρου 4 του Συντάγματος για ίση μεταχείριση. Οφείλουμε να υπάρξει σ'αυτό τον τομέα μία ιδιαίτερη ευαισθησία, που έχετε προβλέψει. Θα ήθελα, όμως, με πιο ουσιαστικό τρόπο στην κατ'άρθρον συζήτηση να προστατευθεί το δικαίωμα αυτών των συμπολιτών μας, για να έχουν πρόσβαση στην πληροφόρηση, για να είναι ισότιμοι πολίτες, από τη στιγμή μάλιστα που έχουν και δικαίωμα ψήφου και δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι.

Στα πλαίσια αυτής της παγκοσμιοποίησης, στα πλαίσια της διαμόρφωσης ενός παγκόσμιου χωριού, στα πλαίσια της

πληροφόρησης, ο πλούτος και η ιδεολογία του ελληνισμού είναι ο πολιτισμός μας με προμετωπίδα τη γλώσσα μας. Η γλώσσα μας δυστυχώς βιάσθηκε από την αναλογική τηλεόραση. Γι' αυτό, κύριε Υπουργέ, θα πρέπει να υπάρξουν γενναίες διατάξεις για να προστατεύσουμε τη γλώσσα μας.

Επίσης, προβλέπεται ένα σημαντικό ποσοστό ενίσχυσης για το Εθνικό Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο και κυρίως για την ΕΡΤ. Αυτό το ποσοστό είναι 3,5%. Θα πρότεινα να γίνει 4% ώστε η ΕΡΤ να παράγει ποιοτικά προγράμματα που δεν έχουν εμπορικό χαρακτήρα, ώστε να εμπλουτίζονται τα προγράμματα που προβάλλονται, έτσι ώστε να είναι προγράμματα που θα υπηρετούν την κοινωνία μας.

Είναι εύλογη η ανησυχία που διατυπώνεται και μέσα σ' αυτή την Αίθουσα και έξω απ' αυτήν. Ανησυχούμε, διότι δεν ξέρουμε αν το όπλο αυτό στα χέρια κάποιων ολίγων που δεν θα είναι πάντα οι άριστοι, θα διαμορφώσει μία κοινωνία ενεργών πολιτών, μία κοινωνία βιοκεντρική, μία κοινωνία με ανθρώπινο πρόσωπο ή θα διαμορφώσει μία κοινωνία υπηκόων υποτακτικών, παθητικών αποδεκτών ρύθμισης της τύχης τους; Θα είναι μία κοινωνία που θα στηρίζει τη δημοκρατία ή θα τη μετατρέψει σε "δημοκρατορία"; Θα είναι μια κοινωνία που πραγματικά θα στηρίζει την πολιτική και τους πολιτικούς μέσα από ένα γνήσιο ελεύθερο δημοκρατικό τρόπο λειτουργίας του πολιτεύματος ή θα τους μετατρέψει σε φερέφωνα εκείνων των συμφερόντων που θα στηρίζουν την συσσώρευση πλούτου στους ολίγους, μοιράζοντας τη φτώχεια στους πολλούς;

Σε μια εποχή που έχουμε τα φαινόμενα της παγκοσμιοποίησης της οικονομίας, του νεοφιλελεύθερου Δαρβινισμού, πως θα υπερασπίσουμε τον άοπλο πολίτη από αυτά τα συμφέροντα που θέλουν να ανοίγεται αυτή η ψαλίδα όλο και περισσότερο; Αν δεν υπάρξουν οι δικλίδες δεν θα μπορούσαμε να δημιουργήσουμε ως ένα βαθμό μία μορφή αντίστασης σε τέτοιες επιλογές, που μπορούν να μετατρέψουν την κοινωνία μας σε μια κοινωνία όχι ανθρώπων, αλλά σε μια εκβαρβαρισμένη ακοινωνία.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Σγουριδής έχει το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ (Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής):

Δεν μπορώ παρά να συγχαρώ και εγώ τον μόλις κατελθόντα εκ του Βήματος κύριο συναδέλφο, ο οποίος έκανε μία πολύ σωστή ανάλυση για την ψηφιακή τηλεόραση, έχοντας ως μόνο τον οδηγό το μυαλό του, το ένστικτό του και την ψυχή του, γιατί δεν έχει οπτική εικόνα αυτού που λέγεται τηλεόραση.

Κύριοι συνάδελφοι, θητεύω σ' αυτή την Αίθουσα δέκα χρόνια περίπου. Είμαι τέσσερα χρόνια Αντιπρόεδρος της Βουλής και μπορώ να σας διαβεβαιώσω ότι από αυτό το Βήμα έχω ακούσει πολλές φορές τη φράση "Εμείς δεν θα ανακαλύψουμε τον τροχό. Κάποιοι άλλοι τον έχουν ανακαλύψει πριν από μας".

Οι συνάδελφοι που έλεγαν αυτήν τη φράση, στο τέλος της τοποθέτησής τους υπονοούσαν ότι υπάρχει διεθνής εμπειρία την οποία πρέπει να λάβουμε υπόψη μας και πρέπει να την προσαρμόσουμε σ' αυτό το νέο που πάμε να νομοθετήσουμε.

Και όμως, κύριοι συνάδελφοι, με αυτό εδώ το νομοσχέδιο η Ελλάδα πρωτοπορεί. Είμαστε σχεδόν η πρώτη χώρα ή από τις πρώτες χώρες που πριν την άναρχη εξέλιξη της ψηφιακής τηλεόρασης προσπαθούμε να βάλουμε κανόνες παιχνιδιού σταθερούς για όλους τους ενδιαφερόμενους, διαφανείς για όλους τους ενδιαφερόμενους.

Και θέλω σ' αυτό εδώ το σημείο να ξεκαθαρίσω τα περί συμφερόντων και περί διαπλοκών. Συμφέροντα υπήρχαν, υπάρχουν και θα υπάρχουν όσο υπάρχει ζωή. Όποιος τοποθετεί τα χρήματά του θέλει να κερδίσει. Κανένας δεν θέλει να αλλάξει τα χρήματά του γιατί θέλει να χάσει. Αγορά χωρίς κέρδος δεν υπάρχει. Αγορά χωρίς ρίσκο επίσης δεν υπάρχει. Αλλά όμως και πρόοδος χωρίς την αγορά, την αγορά με την ευρύτερη έννοιά της, τη διαχρονικότητα την οποία κλείνει αυτή η έννοια δεν υπάρχει. Καθεστώς τύπου Μπαασθ, βλέπε Ιράκ, θεοκρατικά καθεστώτα, βλέπε Αφγανιστάν που εξοστράκισαν την αγορά έχουν συγκεκριμένη κατάληξη την οποία ζούμε σήμερα. Αυτήν τη νομοτέλεια, κύριοι συνάδελφοι,

δεν μπορείς να την ξορκίζεις με δογματισμούς, πρέπει να τη λαμβάνεις υπόψη σου. Τι πρέπει να κάνει μια συντεταγμένη πολιτεία; Να ξεκαθαρίζει τους όρους του παιχνιδιού εξ αρχής ώστε να αποφεύγονται οι διαπλοκές. Οι διαπλοκές είναι καρπός θολού τοπίου. Τότε εμπλέκονται τα οικονομικά και πολιτικά συμφέροντα και τότε η πολιτική εξουσία και η οικονομική εξουσία προσπαθούν να κερδίσουν όσο το δυνατόν περισσότερο και σαφώς δεν εξυπηρετείται ο πολίτης, ο καταναλωτής, αλλά εξυπηρετούνται τα ολιγοπώλια και τα μονοπώλια. Και αντί σήμερα που μας δίνεται αυτή η ευκαιρία να πρωτοτυπήσουμε σχεδόν παγκόσμια, θέτοντας ένα σύγχρονο θεσμικό πλαίσιο, πριν την εξέλιξη της ψηφιακής τηλεόρασης στη χώρα μας, αντί σύσσωμος ο πολιτικός κόσμος να επεξεργαστεί και να βελτιώσει αυτό το πρωτοπόρο, τεχνικό κατά τα άλλα νομοσχέδιο πρέπει να έχεις τεχνικές γνώσεις για να το επεξεργαστείς- η Αντιπολίτευση χρησιμοποιώντας ως επιχείρημα ή ως άλλοθι ένα διαδικαστικό θέμα, απεχώρησε καταγγέλλοντας το νομοσχέδιο, λες και αν το συζητούσαμε στην Ολομέλεια θα άλλαζαν κάποια πράγματα.

Μετά απ' αυτήν τη συμπεριφορά σύσσωμης της Αντιπολίτευσης κύριοι συνάδελφοι, το ποιος καλύπτει τη διαπλοκή δεν ξέρω. Ποιος φοβάται να προτείνει περισσότερες δεσμεύσεις γύρω από τα θέματα των κριτηρίων των φορέων, της δεσπόζουσας θέσης του μετοχικού κεφαλαίου δεν ξέρω. Διότι αν κάθονταν εδώ να δώσουν τη μάχη και να προτείνουν μια και ο Υπουργός είναι ανοιχτός να δεχθεί την οποιαδήποτε θετική τροποποίηση προς καλύτερευση του νομοσχεδίου, θα βοηθούσαν. Αυτό σημαίνει ότι δεν ήθελαν να κατηγορηθούν εκ των υστέρων απ' αυτούς που θεωρητικά τους καταγγέλλουν. Θα εθεωρήτο ότι είναι αυτοί που βάζουν δεσμεύσεις περισσότερες απ' ότι αυτοί θέλουν και εννοώ αυτούς που θέλουν να χρησιμοποιήσουν την ψηφιακή τηλεόραση, όπως καταγγέλλεται από την Αντιπολίτευση.

Κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει στην Ελλάδα μια πικρή εμπειρία της ανάπτυξης της αναλογικής τηλεόρασης και την εκ των υστέρων προσπάθεια της πολιτείας να βάλει μια τάξη με νόμους που θα τους χαρακτηρίσω ότι έμοιαζαν με μπαλωμένες κουρελούδες. Ο τηλεθεατής είχε μείνει μόνος του απέναντι σ' αυτήν την ανάπτυξη της αναλογικής τηλεόρασης, χωρίς καμία προστασία.

Μπορώ να πω, ότι τη μοναδική προστασία που είχε ο τηλεθεατής και δεν την έδωσε η πολιτεία, αλλά την έδωσε η τεχνολογία ήταν το ζάπινγκ, με το τηλεκοντρόλ. Διότι μόνο έτσι μπορούσε ο τηλεθεατής να πηγαίνει από κανάλι σε κανάλι και να αποφεύγει τα όσα η αναλογική τηλεόραση του προέβαλε ή τις όποιες διαφημίσεις. Θα παρομοίαζα το προηγούμενο καθεστώς ανάπτυξης της αναλογικής τηλεόρασης με έναν οικισμό που είχε κτισθεί χωρίς σχέδιο και εκ των υστέρων επιχειρήθηκε να γίνει ρυμοτομικό σχέδιο, που όπως καταλαβαίνετε γίνονται εκείνα τα εκτρώματα στη ρυμοτομία, όπου και σπίτια που κτίστηκαν πρέπει να γκρεμιστούν ή θα πρέπει να παρακαμφθούν με όλα τα συνεπακόλουθα.

Αυτή η αναρχία, κύριοι συνάδελφοι, οδήγησε σε διαπλοκές και σε εκβιασμούς -και το τονίζω, σε εκβιασμούς- κάτι που επιχειρήθηκε να γίνει σήμερα και για την ψηφιακή τηλεόραση. Προς τιμήν της η Κυβέρνηση δεν υπέκυψε σ' αυτόν τον εκβιασμό. Ήμασταν μάρτυρες του τι έγινε με τη ΝΟΒΑ και τις απειλές που εκτοξεύθηκαν απ' αυτήν στις ανοιχτές επιστολές στις εφημερίδες. Είναι φυσικό, λοιπόν, όταν καείς στο χυλό να φυσάς και το γιαούρτι. Και αυτό γίνεται σήμερα. Προσπαθούμε ναβάλουμε κάποιους κανόνες παιχνιδιού, με όλη την άνεση και το χρόνο που πρέπει να διαθέσουμε για να μπορέσουμε να αποφύγουμε τα χειρότερα.

Κύριοι συνάδελφοι, η ψηφιακή τηλεόραση έχει πολλές και μεγάλες δυνατότητες. Εγώ πιστεύω, ότι μέσα σε αυτήν την Αίθουσα που το συζητάμε δεν έχουμε καταλάβει το μέγεθος των δυνατοτήτων που έχει η ψηφιακή τηλεόραση, δυνατότητες σε υπηρεσίες προς τον καταναλωτή για ψυχαγωγία, αλλά και σε άλλες περιπτώσεις που έχουν να κάνουν με την τηλεπάρεζα, με την τηλεαγορά, την τηλεπικοινωνία, την τηλεϊατρική, δηλαδή υπηρεσίες που σήμερα όμως προσφέρονται μέσω του

INTERNET ή από τα κομπιούτερς ή από τον Ο.Τ.Ε.

Αντίθετα, ο τομέας της ψυχαγωγίας, που έχει κάποιες δυνατότητες, όπως το πάγωμα των προγραμμάτων, επιλογή ταινιών, που έχει το replay των γεγονότων, όποτε θέλεις να τα δεις ή να τα επαναλάβεις, τέτοιες δηλαδή δυνατότητες οι οποίες δίνονται μέσα από το ψυχαγωγικό μέρος της ψηφιακής τηλεόρασης, έχουν κάποιο κόστος, ενώ δεν υπάρχει το αντίστοιχο κόστος στις υπηρεσίες που ήδη προσφέρονται από το INTERNET, όπως είναι η τηλεϊατρική, η τηλεαγορά, οι τηλετράπεζες, οι τηλεπικοινωνίες. Και το κόστος της παραγωγής είναι μεγάλο. Άρα, εδώ τίθεται το ερώτημα, θα υπάρξουν αυτοί που θα επενδύσουν πάνω στον τομέα της παραγωγής;

Εδώ καταλαβαίνω την αγωνία σας, κύριε Υπουργέ, που τις ονομαστικές μετοχές τις ανωνυμοποιείτε. Διότι δεν θα μπορέσουν σοβαρές και υπεύθυνες εταιρείες να προχωρήσουν στον τομέα αυτόν της παραγωγής.

Μπαίνει το άλλο το ερώτημα, αυτοί που θα προχωρήσουν, θα κάνουν ποιοτικές παραγωγές ή θα κάνουν φτηνιάρικες παραγωγές, όπως τις έχουμε αποκαλέσει, τα "τηλεοπτικά σκουπίδια";

Μπαίνει και το τρίτο ερώτημα. Ποιος θα τις ελέγξει; Εγώ πιστεύω, ότι οι δυνατότητες του Εθνικού Ραδιοτηλεοπτικού Συμβουλίου, όπως αυτές δίνονται, δεν είναι αρκετές. Χρειάζεται να προχωρήσουμε και σε κάτι περισσότερο. Νομίζω, ότι δεν θα πρέπει να μην προστατεύουμε πάλι τον τηλεθεατή και να τον αφήνουμε να κάνει ζάπινγκ, πηγαίνοντας από κανάλι σε κανάλι με το τηλεκοντρόλ του μέσα από τον αποκωδικοποιητή. Νομίζω, ότι πρέπει και η Βουλή να παίξει υπεύθυνο ρόλο.

Πιστεύω, λοιπόν, ότι η πρόταση του κ. Καψή έχει αντικείμενο που μπορούμε να το δούμε, κύριε Υπουργέ. Να μπει παράγραφος μέσα σε άρθρο του νομοσχεδίου, να δίνει τη δυνατότητα του ελέγχου της παραγωγής των προγραμμάτων από επιτροπή της Βουλής.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ**)

Κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι το νομοσχέδιο αυτό κινείται στη σωστή κατεύθυνση. Ο Υπουργός είναι ανοιχτός για οποιαδήποτε τροποποίηση, εφόσον μπορούμε να την τεκμηριώσουμε τεχνικά.

Νομίζω, λοιπόν, ότι θα είναι λάθος να μην ψηφιστεί το νομοσχέδιο αυτό. Και είναι λάθος που αποχώρησε η Αντιπολίτευση.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Βρεττός έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ: Ίσως θα ήταν προτιμότερο, κύριε Υπουργέ και κύριοι συνάδελφοι, ο τίτλος του νόμου να ήταν "Για την παροχή συνδρομητικών πληροφοριών" και όχι "ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών". Θα ήταν ίσως πιο αντικειμενικά σωστός.

Συζητούμε ένα πολυδιάστατο θέμα, κύριοι συνάδελφοι, ένα θέμα εξόχως πολιτικό. Και είναι εξόχως πολιτικό γιατί έχει τις εξής διαστάσεις:

Πρώτον, τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Δεύτερον, την ηθική των πολιτών.

Τρίτον, την οικονομία.

Τέτατον, τις τεχνολογικές εξελίξεις του πλανήτη.

Σε ό,τι αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι επίκαιρο να το πούμε και εδώ ότι οι πολίτες έχουν ίσα δικαιώματα στην πληροφόρηση. Και το λέμε αυτό με την έννοια που θα το λέγαμε για το δικαίωμα των πολιτών στην παιδεία. Δικαιώματα ίσης πληροφόρησης, δικαιώματα ίσης πρόσβασης στην εκπαίδευση είναι περίπου το ίδιο.

Στο ηθικό σκέλος τι είδους πληροφορία εμείς ως επίσημο κράτος, ως επίσημη Κυβέρνηση επιτρέπουμε να μεταβιβαστεί στους πολίτες μας; Είναι κάτι που δεν μπορεί παρά να μας απασχολεί στα πλαίσια σύνταξης ενός τέτοιου νομοσχεδίου, και αναφέρομαι κυρίως σε πληροφορίες οι οποίες έχουν σχέση

με τη δημοκρατική διαπαιδαγώγηση των πολιτών μας.

Τρίτον, η οικονομική διάσταση. Εδώ αντιμετωπίζουμε την πληροφορία ως οικονομικό αγαθό. Και δεν είναι κακό να την αντιμετωπίζουμε ως τέτοιο. Ένα βιβλίο που το αγοράζουμε είναι πηγή πληροφοριών που την πληρώνουμε για να την αποκτήσουμε. Δεν είναι κακό συνεπώς σε γενικές γραμμές να θεωρήσουμε ότι η πληροφορία μπορεί να έχει κάποιο αντίτιμο. Όμως ως αγαθό η πληροφορία υπόκειται στους νόμους της παγκόσμιας οικονομίας. Είναι ένα ξεχωριστό αγαθό, ίσως πιο αναβαθμισμένο από τα υπόλοιπα αγαθά. Έτσι, λοιπόν, ισχύουν και εδώ οι νόμοι που επικρατούν στην παγκόσμια οικονομία, η οποία όπως γνωρίζεται έχει πολλά και μεγάλα προβλήματα.

Ποια είναι σε γενικές γραμμές κατά την άποψή μου τα προβλήματα της παγκόσμιας οικονομίας μέσα στην οποία υπάγεται και η οικονομία των πληροφοριών;

Τα προβλήματα είναι τα εξής: Έχει εγκαθιδρυθεί από τους οικονομικά ισχυρούς μεγάλη τάξη στους μικρούς, στο συνταξιούχο, στον επαγγελματία, στο μικρό επιχειρηματία, στο μισθωτό, μια τάξη, που του υπαγορεύει: "τόσα θα πάρεις, εκεί θα πας, αυτά είναι τα περιθώριά σου". Από την άλλη μεριά υπάρχει μεγάλη αταξία στους μεγάλους, στους ισχυρούς, σε εκείνους που μπορούν να διαφεντεύουν τις τύχες των λαών. Τα αποτελέσματα τα είδαμε πρόσφατα με τις οικονομικές κρίσεις που υπέστη ολόκληρη η ανθρωπότητα.

Με την ίδια έννοια, κύριε Υπουργέ, μπορεί κανείς να διαχειριστεί την πληροφορία ως αγαθό στα πλαίσια της παγκόσμιας οικονομίας. Και έχουμε ήδη δείγματα που λένε ότι, "εσύ αυτήν την πληροφορία θα πάρεις, σε αυτά τα μέτρα θα κινηθείς, τόσο μπορείς να μάθεις, εκεί θέλουμε να σε κατευθύνουμε".

Ενώ εμείς έχουμε τις δυνατότητες να κινηθούμε αλλού, θα πάρουμε άλλες πληροφορίες, αλλιώς θα τις αξιοποιήσουμε για το συμφέρον το δικό μας, εμείς είμαστε που έχουμε αυξημένη αταξία στις κινήσεις μας, εσείς θα υποστείτε την τάξη την οποία εμείς θα σας επιβάλουμε.

Αυτή είναι η συνέπεια του γεγονότος ότι η πληροφορία είναι οικονομικό αγαθό. Υπάρχει όμως και μία άλλη διάσταση επίσης οικονομική στην πληροφορία. Πόσο κερδίζουν οι ιδιώτες οι οποίοι ασχολούνται με την πώληση των πληροφοριών και πόσο κερδίζει το κράτος; Διότι αυτά πρέπει να μπουν σε έναν προϋπολογισμό. Δεν μπορεί να έχουν υπερκέρδη αυτοί που ασχολούνται με αυτά τα πράγματα και από την άλλη μεριά πρέπει να το κράτος να έχει το δικό του όφελος.

Επίσης μεγάλο θέμα κορυφαίο - το έθιξε ο κ. Κατσάνεβας εάν δεν κάνω λάθος- είναι τα μονοπώλια στην πληροφορία τα οποία έχουν ασφαλώς την οικονομική τους διάσταση. Ας μη λησμονούμε όμως και την άλλη διάσταση, τη διάσταση της δημοκρατίας διότι μονοπώλια στην πληροφορία τελικά σημαίνει κατάλυση της δημοκρατίας!

Στο ίδιο σκέλος στο οικονομικό επειδή αυτό είναι το πιο πολυδιάστατο, θα μπορούσε κανείς να επισημάνει τη χρήση των δικτύων. Σε ποιον πρέπει να ανήκουν τα δίκτυα, ποιος θα τα κατασκευάζει, πώς θα τα εκχωρεί, ποιος θα τα ελέγχει. Αναφέρομαι στην προκειμένη περίπτωση στα δορυφορικά δίκτυα, για τα καλωδιακά, δηλαδή μιλάμε για καινούριες τεχνολογίες. Και έρχεται ο ρόλος του κράτους, μετά από όλα αυτά, ο ρόλος του κράτους ο οποίος καθορίζει το βαθμό επέμβασης που πρέπει να έχει κανείς μέσα σε όλα αυτά.

Να αναφέρω και το τελευταίο σκέλος, κύριοι συνάδελφοι, που αφορά την τεχνολογία σε παγκόσμιο επίπεδο. Τα είπε και ο εισηγητής ο κ. Χυτήρης, αλλά σε συντομία να σας πω και εγώ μερικά πράγματα.

Αυτός ο αιώνας που εγκαταλείπουμε είναι ο αιώνας κατά την άποψή μου της ψηφιακής επανάστασης. Ξεπέρασε τα όρια της φαντασίας η ψηφιακή επανάσταση. Πριν από λίγες δεκαετίες ενώ μπορούσαμε να υποθέσουμε πολλά πράγματα για το μέλλον δεν μπορούσαμε ποτέ να διανοηθούμε ότι θα υπάρξουν οι υπολογιστές της τσέπης που έχουμε σήμερα με τις τρομακτικές τους δυνατότητες. Δεν μπορούσαμε ποτέ να φαντασθούμε ότι θα έχουμε το κινητό τηλέφωνο με αυτές τις τεράστιες δυνατότητες που δεν ξέρουμε μέχρι πού θα

φθάσουν. Και όλα αυτά διότι ανακαλύφθηκε ψηφιακή ανάλυση και οι ημιανορθωτές, τα τσιπς όπως λένε, που συνεχώς βελτιώνονται. Η επόμενη γενιά των σκεπτόμενων υπολογιστών σε συνδυασμό με τη γενετική τεχνολογία θα ξεπεράσει τα όρια της όποιας φαντασίας. Δεν μπορούμε να προβλέψουμε τίποτε, γι' αυτό και οι όποιοι νόμοι δημιουργούνται για τα θέματα αυτά είναι προσωρινοί.

Είμαι και εγώ πολύ δυσανεστήμενος από το γεγονός ότι δεν έχουμε παρουσία των Βουλευτών μας σε αυτήν την Αίθουσα, των Βουλευτών της Αντιπολίτευσης. Έπρεπε να ήταν εδώ για να ακούσουμε την άποψή τους σε αυτό το τεράστιο πολιτικό ζήτημα. Να ακούσουμε τη συντηρητική εκδοχή για το πώς βλέπουν την παρουσία του κράτους στο πλέγμα της διαχείρισης της πληροφορίας. Να ακούσουμε την αριστερή εκδοχή, την εκδοχή του ΚΚΕ ή δεν ξέρω ποιων άλλων κομμάτων. Εμείς τη δική μας εκδοχή τη διατυπώσαμε με την εισήγησή μας και με την κατάθεση από την Κυβέρνηση του Νομοσχεδίου.

Δεν είμαι από τους ανθρώπους που μπορώ να κάνω παρατηρήσεις σε κανέναν συνάδελφο θεωρώ όμως ότι υπάρχουν διαφόρων ειδών νομοσχέδια. Υπάρχουν νομοσχέδια στα οποία η απουσία μας είναι ανεκτή έχουμε όμως νομοσχέδια στα οποία είμαστε υποχρεωμένοι να είμαστε όλοι παρόντες είτε μιλώντας είτε ακούγοντας.

Κύριοι συνάδελφοι, διατυπώθηκαν πολλές απόψεις από συναδέλφους, οι οποίες με κάλυψαν ως προβληματισμό. Και ο κ. Πεπονής και ο κ. Καψής για περισσότερο κοινοβουλευτικό έλεγχο και ο κ. Κατσάνεβας για την κατάργηση των μονοπωλίων και άλλοι συνάδελφοι -με συγχωρείτε που δεν τους αναφέρω- μέχρι και τον τελευταίο τον κ. Σγουρίδη και είπαν πολλά και αξιόλογα πράγματα.

Θεωρώ ότι είναι πολύ παρήγορο και ελπιδοφόρο ότι η Κυβέρνηση επιχειρεί να κάνει ένα τέτοιο μεγάλο και σοβαρό βήμα στο χώρο των πληροφοριών. Και ενώ συμμερίζομαι όλες αυτές τις επιφυλάξεις που διατυπώθηκαν, μπορώ να πω ότι ίσως είναι η κρίσιμη ώρα για τον πολιτικό κόσμο να επιχειρήσει ένα πρόπλασμα νόμου -γιατί δεν μπορεί να πει κανείς ότι τελειώνουμε μ'αυτόν το νόμο- στον οποίο επάνω θα κτίσουμε, μελλοντικά ίσως, τη νομοθεσία που αρμόζει σ'αυτό το μεγάλο ζήτημα.

Είναι αποτελεσματική η επέμβαση που έκανε η Κυβέρνηση; Δεν μπορεί κανείς να είναι σίγουρος ότι είναι απολύτως αποτελεσματική. Και δεν μπορεί να είναι κανείς σίγουρος, γιατί ακόμα και η Κυβέρνηση δεν μπορεί να διαθέτει όλες τις παραμέτρους σ'αυτό το θέμα, αφού πολλές από αυτές δεν έχουν ακόμα εμφανιστεί. Συνεπώς, δεν μπορεί κανείς να πει ότι περιμένει το τέλει από την Κυβέρνηση και ότι ρυθμίστηκε η παραμικρή λεπτομέρεια, όπως είπε ο κ. Σπυριούνης. Όμως, έγινε μία πολύ χρήσιμη, πολύ αποφασιστική επέμβαση στον κατάλληλο χρόνο, επέμβαση που τιμά την Κυβέρνηση, και τη χώρα μας που είναι, απ' ό,τι φαίνεται, και η μοναδική στο χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ψηφίζω με όλη μου την καρδιά το νομοσχέδιο αυτό και ελπίζω ότι στα καινούρια νομοσχέδια θα βρεθούν πάλι ευαίσθητες κυβερνήσεις που θα κάνουν ό,τι είναι δυνατό για να καλύψουν την εξυπηρέτηση των συμφερόντων του απλού πολίτη στο χώρο της ενημέρωσης. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Σφυρίου, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ, έχει το λόγο.

ΚΟΣΜΑΣ ΣΦΥΡΙΟΥ: Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, παίρνω το λόγο όχι για να αναπτύξω στις απόψεις της Πλειοψηφίας, που το έκανε ήδη με εναργέστερο τρόπο ο εισηγητής και οι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ που μίλησαν, παίρνω το λόγο, παρ' ό,τι δεν μου έδωσαν την ευκαιρία τα άλλα πολιτικά κόμματα με τοποθετήσεις τους στη Βουλή να αναπτύξουμε τη δική μας επιχειρηματολογία πάνω στις αιτιάσεις τους, γιατί θεωρώ απαραίτητο να κάνω μία τοποθέτηση, διότι και αυτή καθ' εαυτή η αποχώρηση των Κομμάτων της Αντιπολίτευσης συνιστά μια πολιτική πράξη με συγκεκριμένο περιεχόμενο και υπηρετεί συγκεκριμένη σκοπιμότητα, η

οποία νομίζω ότι δεν μπορεί να περάσει από τη συζήτηση του νομοσχεδίου χωρίς τον απαραίτητο σχολιασμό. Επομένως, δεν σχολιάζουμε μόνο τα όσα δεν μας είπαν –γιατί δεν είχαμε την ευκαιρία να τα ακούσουμε, θα αναφερθώ λίγο στην τοποθέτηση στη Διαρκή Επιτροπή– αλλά αυτή καθ' εαυτή την πολιτική πράξη της αποχώρησης από τη συζήτηση που γίνεται χθες και σήμερα στο Τμήμα.

Τι μας είπαν τα Κόμματα της Αντιπολίτευσης στις χθεσινές τοποθετήσεις, πριν αποχωρήσουν; Μας είπαν ότι το νομοσχέδιο επηρεάζει τη δημοκρατία, θίγει την άσκηση ατομικών δικαιωμάτων και έφθασε μάλιστα Αρχηγός Κόμματος της Αντιπολίτευσης να πει ότι τίθεται σε κίνδυνο η κοινωνία μας και ο πολιτισμός αυτού του λαού.

Μα, αν πράγματι αποδίδεται τόσο μεγάλη σημασία και αν πράγματι υπάρχει τόσοσος κίνδυνος, τον οποίο επικαλούνται τα Κόμματα της Αντιπολίτευσης, αναρωτιούνται οι Έλληνες πολίτες και αναρωτιέμαι και εγώ σαν Βουλευτής, για το ποια θα έπρεπε να είναι η στάση των Κομμάτων της Αντιπολίτευσης γύρω απ' αυτό το θέμα.

Δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία πως αν ήθελαν να σέβονται το ρόλο τους στο κοινοβουλευτικό μας πολίτευμα η στάση την οποία θα έπρεπε να τηρήσουν θα ήταν η θετική συμβολή σε μία επιτυχή και εύστοχη διατύπωση των κανόνων που θέτει η πολιτεία για τη λειτουργία της ψηφιακής τηλεόρασης, πριν το νομοσχέδιο κατατεθεί στη Βουλή, αλλά και κατά τη διάρκεια της συζήτησης του νομοσχεδίου στην Εθνική Αντιπροσωπεία.

Αυτή θα έπρεπε να είναι μία υπεύθυνη πολιτική στάση, την οποία δεν την είδαμε, διότι η Αντιπολίτευση εγκαλούσε την Κυβέρνηση, γιατί κωλυσιεργεί, εγκαλούσε την Κυβέρνηση και έλεγε ότι πρέπει να καθοριστούν κανόνες σε ό,τι αφορά την παροχή υπηρεσιών μέσω της ψηφιακής τεχνολογίας. Και όταν η Κυβέρνηση έδωσε τη δυνατότητα στην Αντιπολίτευση να το πράξει αυτό, να δώσει δηλαδή με έναν υπεύθυνο τρόπο τις δικές της προτάσεις, όταν από την 1η Ιουλίου –εάν είμαι καλά ενημερωμένος– πήραν στα χέρια τους το κείμενο του νομοσχεδίου και γραπτά τους εξηγήσει η κατάθεση συγκεκριμένων προτάσεων επί των κανόνων που ρυθμίζει αυτό το νομοσχέδιο, πριν έλθει στην Εθνική Αντιπροσωπεία, πριν καν κατατεθεί, αυτοί εσιώπησαν και βέβαια δεν κατέθεσαν καμία απολύτως πρόταση.

Όταν, όμως, ήλθε το νομοσχέδιο εδώ, είχαμε από τη μία πλευρά στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή γενικούς αφορισμούς, χωρίς καμία πρόταση σε ό,τι αφορά τη διαμόρφωση κανόνων που πρέπει να θέσει η ελληνική πολιτεία για τη συγκεκριμένη λειτουργία μέσω της ψηφιακής τεχνολογίας –θα κάνω μία ειδικότερη αναφορά για το τι 'είπαν' στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή, μία απλή ανάγνωση των πρακτικών της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής αρκεί για να δει κανείς τη γύμνια, την έλλειψη προτάσεων γύρω από το όλο θέμα από την πλευρά της Αντιπολίτευσης και ιδιαίτερα της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, αυτά είδαμε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή– και από την άλλη πλευρά, στη Βουλή, είδαμε την υπεκφυγή μέσω της αποχώρησης από τη συνεδρίαση που επινοήθηκε, ώστε κατά τις πέντε ημέρες που επρόκειτο να κρατήσει η συζήτηση να μην αποκαλυφθεί η γύμνια της έλλειψης προτάσεων και θέσεων, γύρω από το συγκεκριμένο σημαντικό θέμα, το οποίο συζητούμε.

Μας είπαν τα Κόμματα της Αντιπολίτευσης ότι: "Έχουμε πολλά να πούμε και μάλιστα με πολλούς Βουλευτές μας και γι'αυτό θέλουμε το νομοσχέδιο στην Ολομέλεια, γιατί το νομοσχέδιο είναι πολύ σοβαρό. Και βέβαια, επειδή το νομοσχέδιο είναι πολύ σοβαρό φεύγουμε, αποχωρούμε, δηλαδή επιλέγουμε να μην πούμε τίποτα επί της ουσίας των ρυθμίσεων". Τι να πουν άλλωστε; Αυτά που δεν έγραψαν όταν τους ζητήθηκε γραπτά να το πράξουν ή αυτά τα οποία δεν μας είπαν κατά τη συζήτηση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή;

Καταλαβαίνετε ότι αυτή η στάση συνιστά μία κραυγαλέα αντίφαση, ιδιαίτερα αποκαλυπτική, της γύμνιας της Αντιπολίτευσης, της ανυπαρξίας θέσεων και προτάσεων.

Αλλά, κύριοι συνάδελφοι, για να δούμε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή τι μας είπαν. Έχω και θα ήθελα να σχολιάσω εδώ,

την εισήγηση της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

Αφού κάνει μία αναδρομή στο τι ισχύει σε άλλες χώρες και στο πώς αντιμετωπίζουν τα ζητήματα άλλες χώρες –και βέβαια διαπιστώνει κανείς απ' αυτήν την αναδρομή ότι η χώρα μας μεταξύ των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης βρίσκεται σε μία πρωτοποριακή θέση με τη νομοθετική πρωτοβουλία που παίρνει– αποκαλυπτική είναι ακόμη και η περιγραφή που γίνεται στην εισήγηση της Νέας Δημοκρατίας.

Έρχεται και μας προτείνει το εξής: Θα έπρεπε, λέει, να καλέσει η Κυβέρνηση και να ακροαστεί τα ενδιαφερόμενα μέρη, δηλαδή επί λέξει τους ενδιαφερόμενους που υπέβαλαν αίτηση, απευθύνοντας αίτηση στον Πρόεδρο της Κυβέρνησης και ζητώντας να πάρουν μία άδεια, προκειμένου να ασκήσουν αυτή τη δραστηριότητα. Θεωρεί ότι είναι ολίσθημα της Κυβέρνησης, γιατί, λέει, δεν κάλεσε αυτούς που έκαναν αίτηση και επομένως το νομοσχέδιο δεν εμφανίζει τα εχέγγυα της αντικειμενικότητας, ούτε και ολοκληρωμένη εικόνα.

Καταλαβαίνετε αν αυτό συνιστά πρόταση για το πώς μπορεί να θεσπιστούν κανόνες, που να κατοχυρώνουν την ελληνική κοινωνία, τον πολιτισμό και βέβαια τη λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών στη χώρα μας. Πολύ εύκολα μπορεί να βγάλει ο κάθε πολίτης τα συμπεράσματά του.

Λένε πως το νομοσχέδιο που φέραμε, οδηγεί σε ανεξέλεγκτη συγκέντρωση των Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας στα χέρια λίγων εταιρειών και προσώπων, πέρα από το γεγονός ότι οι κανόνες που καθιερώνονται, είναι πολύ πιο προωθημένοι, για να κατοχυρώσουν την ελληνική πολιτεία και την ελληνική κοινωνία έναντι αυτών, που δεν είχαν καθιερώσει –θα μπορούσα να πω– το καλοκαίρι του 1989, όταν έφεραν το νόμο για την αναλογική τηλεόραση, αυτή που λειτουργεί την τελευταία δεκαετία. Και βέβαια δεν διατυπώνουν καμία πρόταση. Τι θα πρότειναν, για παράδειγμα, για να μην υπάρχει αυτή η συγκέντρωση; Ούτε μία λέξη.

Υστερα αναφέρονται στη διαφάνεια. Κάνουν ένα γενικό αφορισμό, ότι τάχα δεν υπάρχει διαφάνεια και ότι θα έπρεπε η Κυβέρνηση να φέρει τέτοιες διατάξεις, που να μπορούν να κατοχυρώσουν περισσότερο τη διαφάνεια, όταν είναι γνωστό ότι κατοχυρώνονται πολύ περισσότερο οι κανόνες της διαφάνειας με το νομοσχέδιο, όταν επεκτείνεται η αρμοδιότητα της ανεξάρτητης αρχής με πολύ πιο αποφασιστικό ρόλο, αλλά και αρμοδιότητες στη λήψη αποφάσεων, περιορίζοντας σημαντικά, θα έλεγα σε μεγάλο βαθμό, την παρέμβαση της Κυβέρνησης και ειδικότερα του Υπουργού των Μεταφορών.

Βέβαια, ενώ κάνει αυτόν τον αφορισμό η Αξιωματική Αντιπολίτευση, δεν κάνει ούτε μία πρόταση. Τι ήταν εκείνο, που θα πρότεινε, δηλαδή, να περιληφθεί στο νομοσχέδιο, προκειμένου να κατοχυρωθεί περισσότερο η διαφάνεια; Ούτε μία λέξη. Και σ' αυτό εξαντλείται η τοποθέτηση επί του νομοσχεδίου στη Διαρκή Επιτροπή.

Και αναρωτιέται τώρα ο κάθε Έλληνας πολίτης κατά πόσο μετά απ' όλα αυτά μπορεί να έρχεται στη Βουλή και να λέει ότι έχει θέσεις, τις οποίες μάλιστα λέει ότι έκανε τον κόπο να τις αναπτύξει στη Διαρκή Επιτροπή. Αποδεικνύεται, διαβάζοντας από τα Πρακτικά, ότι καμία θέση και καμία πρόταση δεν διατυπώθηκε και επιβεβαιώνεται η υπεκφυγή, η γύμνια θέσεων και προτάσεων, η υπεκφυγή στο να πάρει υπεύθυνη θέση γύρω από το μείζον θέμα, το σημαντικό θέμα, το οποίο συζητούμε και βέβαια η φυγή από τη συζήτηση, όπως το έπραξαν οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας.

Απ' ό,τι κατάλαβα, ήταν απόφαση του Προέδρου τους, κάποιοι Βουλευτές δεν συμφωνούσαν, οι πρώην πρόεδροι της Νέας Δημοκρατίας είχαν αντίθετη άποψη. Αυτά είναι εσωτερικά τους ζητήματα, δεν μας απασχολούν. Όμως, είναι δείγμα ακριβώς της πολιτικής ένδειας, που χαρακτηρίζει την Αξιωματική Αντιπολίτευση.

Όμως, κύριοι συνάδελφοι, θέλω να σταθώ και σε ένα άλλο σημείο, το οποίο ίσως σήμερα και χθες δεν μας απασχόλησε και τόσο. Κάπου δηλαδή το προσπερνούμε, χωρίς να δίνουμε την απαιτούμενη σημασία.

Βγήκαν τα Κόμματα του ΚΚΕ και του Συνασπισμού και είπαν

ότι θα έπρεπε να συζητηθεί το νομοσχέδιο στην Ολομέλεια, προκειμένου να κατοχυρωθεί με διατάξεις τέτοιες, ώστε να μη συμβεί αυτό που συνέβη το 1989, που εισήχθη στην Ελλάδα η ιδιωτική τηλεόραση, χωρίς να θεσπισθούν κανόνες για την προστασία είτε της ελληνικής κοινωνίας είτε του πολιτισμού είτε της δημοκρατίας, ώστε να μη συγκεντρωθεί η εξουσία στα χέρια ολίγων, ώστε, ώστε ...

Αναρωτιέται κανείς το εξής: Το 1989, όταν ψηφίζονταν εκείνος ο νόμος, δεν ήταν στην Κυβέρνηση και το ΚΚΕ και ο Συνασπισμός, δεν συμμετείχαν όχι μόνο με την ψήφο τους στην πλειοψηφία σ' αυτήν την Αίθουσα, αλλά συμμετείχαν και με συγκεκριμένους Υπουργούς στο Υπουργείο των Εσωτερικών, στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και δεν θυμούμαι και σε ποια άλλα Υπουργεία συμμετείχαν σε εκείνη την Κυβέρνηση;

Πού ήταν οι φωνές που ακούγονται σήμερα να ακουστούν τότε και να εκφράσουν όλες εκείνες τις απόψεις μέσα στην Κυβέρνηση και μέσα στη Βουλή για να κατοχυρώσουν την ελληνική πολιτεία με μέτρα, τα οποία θα έπρεπε να ληφθούν εν όψει της λειτουργίας της ιδιωτικής τηλεόρασης;

Και βέβαια ο νόμος για τον οποίο έχουν συνευθύνει και το ΚΚΕ και ο Συνασπισμός δεν καθόρισε περιοριστικούς κανόνες, με αποτέλεσμα βέβαια τη συγκέντρωση εξουσίας τόσο λόγω της συσσώρευσης πολλών μέσων στα ίδια χέρια όσο και μέσω της διαπλοκής, την οποία βεβαίως τώρα απαρνούμενοι τις δικές τους ευθύνες –που ήταν μέλη εκείνης της Κυβέρνησης, που ήταν συγκυβέρνηση με την πλειοψηφία που σχημάτισαν σ' αυτήν την Αίθουσα– έρχονται και κατακραυμώνουν και καταγγέλλουν.

Μάλιστα, πολύ καλά κάνουν, αλλά θα έπρεπε να είχαν το πολιτικό σθένος να το πράξουν και τότε που ήταν μέσα στην Κυβέρνηση και τότε εισώπησαν, με αποτέλεσμα να αναγορευθεί η αυθαιρέσία σε βασικότερο κανόνα λειτουργίας του συστήματος. Και ενώ τότε εισώπησαν, δυστυχώς κάνουν το ολίσθημα να σιωπούν και σήμερα, διότι και τώρα δεν είναι παρόντες προκειμένου να εκφράσουν τις απόψεις τους γύρω από το νόμο τον οποίο συζητούμε. Και αν θέλουν να καταθέσουν τις προτάσεις τους –συγκεκριμένες προτάσεις, όχι γενικούς αφορισμούς– για το πώς πρέπει να κατοχυρώσουμε περισσότερο την ελληνική πολιτεία και την ελληνική κοινωνία έναντι της νέας τεχνολογίας, η οποία είναι καταλυτική πράγματι σε ό,τι αφορά τη λειτουργία των δραστηριοτήτων, που μπορούν να αναπτυχθούν με την ψηφιακή τεχνολογία.

Μας είπαν ότι τάχα θίγονται τα ατομικά δικαιώματα. Εδώ υπάρχει ένα ζήτημα πολύ σημαντικό που νομίζω ότι αναλύθηκε χθες από τον κύριο Υπουργό επαρκέστατα, αλλά επαρκέστατα αναλύεται και από την έκθεση του Επιστημονικού Συμβουλίου. Δεν έχω σκοπό να το ξανακάνω, αλλά όλοι μας διαβάσαμε την έκθεση του Επιστημονικού Συμβουλίου που λέει σαφέστατα ότι υπάρχει διαχωρισμός, βάσει του άρθρου 15 και δεν υπάρχει αντιστοιχία με το ατομικό δικαίωμα της ελευθερίας του Τύπου και λέει πως για την κινηματογραφία, για την τηλεόραση, για το ραδιόφωνο, αυτό εκχωρείται με συγκεκριμένους κανόνες που θεσπίζει η Πολιτεία και αυτό κάνει αυτό το νομοσχέδιο, το οποίο ψηφίζουμε και σε ιδιωτικούς φορείς, πέραν από το γεγονός βέβαια ότι αυτοδίκαια, χωρίς ειδική άδεια και αμέσως μπορεί, βάσει του άρθρου 13, να αναπτύξει τη δραστηριότητα με θυγατρική της εταιρεία η ίδια η κρατική τηλεόραση.

Θα έπρεπε να σταθούμε περισσότερο σε αυτό, σε ό,τι αφορά την άσκηση του ατομικού δικαιώματος που διευρύνεται για τον πολίτη, που βάσει του Συντάγματος το δικαίωμα να έχει ο πολίτης ελεύθερη πρόσβαση σε όσο γίνεται περισσότερες εναλλακτικές λύσεις προγραμμάτων κλπ. είναι ατομικό δικαίωμα κατοχυρωμένο στο Σύνταγμα, όπως είναι ατομικό δικαίωμα και η ελεύθερη πρόσβαση και ανάγνωση του Τύπου.

Βέβαια, εδώ θα έπρεπε να σταθούμε και να δούμε σαν πολιτεία –θα το κάνουμε κατά τη συζήτηση των άρθρων– πώς μπορούμε να αξιοποιήσουμε, για την καλύτερη λειτουργία και της δημοκρατίας και του πολιτισμού και της κοινωνίας, τις δυνατότητες αυτές που δίνονται. Να δούμε και εμείς, για παράδειγμα, στο Κοινοβούλιο γιατί δεν είναι πάντα οι

συνδρομητές εκείνοι που πληρώνουν κάποια συνδρομή, είναι και εκείνες οι κατηγορίες των πολιτών που μέσα από την εξειδίκευση της εκπομπής πλήθους προγραμμάτων, που μπορεί να γίνει με αυτήν την τεχνολογία –κάτι που δεν γίνεται με την αναλογική– μπορεί να αναπτυχθεί πληροφόρηση ευρύτερη για τον πολίτη, διεύρυνση, επομένως, του ατομικού του δικαιώματος.

Για παράδειγμα, θα μπορούσε μέσα από μία διεύρυνση και εξειδίκευση των προγραμμάτων να δούμε το ρόλο που μπορεί να παίξει το Κοινοβούλιο και πώς τα προγράμματα του Κοινοβουλίου μέσα από κει θα φθάσουν στον Έλληνα πολίτη και θα διευρύνουν την πρόσβαση των πολιτών στη λειτουργία του κορυφαίου θεσμού της δημοκρατίας μας, που είναι το Κοινοβούλιο.

Θα έπρεπε να απασχολήσει και το Προεδρείο και την Εθνική Αντιπροσωπεία ολόκληρη, το πώς μπορούμε και εμείς να αξιοποιήσουμε και σε άλλους τομείς τα νέα δεδομένα που δημιουργούνται με την ψηφιακή τεχνολογία.

Κύριοι συνάδελφοι, θα μπορούσε κανείς πολλά να πει και θα έχουμε την ευκαιρία να πούμε και στα άρθρα περισσότερα, αύριο που θα επεξεργαστούμε τα άρθρα του νομοσχεδίου.

Πρέπει όμως να υπογραμμίσουμε ότι όλη η διαδικασία που εισάγει το νομοσχέδιο δεν αποτελεί διαδικασία περιοριστική, σε ό,τι αφορά τον αριθμό αυτών που θα συμμετάσχουν. Είναι ανοιχτή διαγωνιστική διαδικασία, ώστε οποτεδήποτε, αυτοί οι οποίοι συμπληρώνουν το σχετικό φάκελο με τις υψηλές απαιτήσεις που απαιτεί –και δικαίως το απαιτεί– το νομοσχέδιο αυτό και ταυτόχρονα, τηρώντας τους περιορισμούς οι οποίοι προβλέπονται από τις επιμέρους διατάξεις, θα έχουν το δικαίωμα να υποβάλουν τους φακέλους τους, δηλαδή να κριθούν από το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης. Δεν είναι σαν τις άδειες που δίνει στην αναλογική τηλεόραση και λέει παραδείγματος χάρη, ότι στην περιφέρεια Δωδεκανήσου προκηρύσσονται πέντε άδειες ή στην περιφέρεια Βορείου Αιγαίου δυο–τρεις άδειες κλπ. Εδώ δεν υπάρχει περιοριστική διαγωνιστική συμμετοχή. Είναι ανοιχτή και μπορεί να έρθει κανείς οποτεδήποτε, έχοντας τις προϋποθέσεις και τηρώντας τους κανόνες που καθορίζει ο νόμος, να συμμετάσχει στην όλη διαδικασία. Αυτό νομίζω ότι είναι ένα σημαντικό στοιχείο που θα πρέπει να το υπογραμμίσουμε.

Πριν κλείσω, κύριε Υπουργέ –βέβαια θα έχουμε ευκαιρία να τα πούμε στα άρθρα, αλλά θα ήθελα λίγο–πολύ να το λάβετε υπόψη σας και κατά την ομιλία σας αλλά και κατά την επεξεργασία των άρθρων– θα ήθελα να αναφερθώ σε δύο–τρία σημεία άσχετα με την ψηφιακή τηλεόραση, που αφορούν άλλα ζητήματα.

Για παράδειγμα, είναι πολύ θετική η διάταξη του άρθρου 18, με την οποία απαλλάσσετε τα περιφερειακά μέσα από το αγγελιόσημο. Είναι δίκαιο γιατί ή το ένα θα έπρεπε να γίνει ή το άλλο. Δηλαδή ή οι εργαζόμενοι στα περιφερειακά μέσα θα έπρεπε να ασφαλισθούν στα ασφαλιστικά ταμεία, οπότε να έχει και αντίκρουσμα το ποσό το οποίο καταβάλλεται, κάτι το οποίο τουλάχιστον η συντριπτική πλειοψηφία...

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΨΗΣ: Δεν το ξέρετε καλά το θέμα.

ΚΟΣΜΑΣ ΣΦΥΡΙΟΥ: Εντάξει, κύριε Καψή.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΨΗΣ: Μην μπαίνετε στα άρθρα.

ΚΟΣΜΑΣ ΣΦΥΡΙΟΥ: Κύριε Καψή, θα παρακαλέσω να με αφήσετε να ολοκληρώσω τη σκέψη μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ, μη διακόπτετε.

ΚΟΣΜΑΣ ΣΦΥΡΙΟΥ: Θα έπρεπε, λοιπόν, να γίνει, γιατί ο μεγάλος αριθμός των εργαζομένων εκεί ίσως δεν είναι ενταγμένοι στις ενώσεις και δεν έχουν κάλυψη από τα ασφαλιστικά ταμεία.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, με δύο προτάσεις.

Εκεί υπάρχει ένα μεγάλο θέμα, να ξαναδούμε τη δομή των περιφερειακών ενώσεων, σε ό,τι αφορά τη χώρα. Δεν είναι δυνατόν δηλαδή οι δημοσιογράφοι της Κρήτης και του Αιγαίου να υπάγονται στην περιφερειακή ένωση Πατρών. Αυτά είναι

πράγματα τα οποία πρέπει να αλλάξουν. Νομίζω ότι πρέπει να υπάρξει μια αλλαγή στη δομή. Αυτό είναι το πρώτο.

Δεύτερον, υπάρχει απαλλαγή του Τύπου από τον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης. Πιστεύουμε ότι αυτό πρέπει να επεκταθεί και στα ραδιόφωνα και στους τοπικούς περιφερειακούς σταθμούς, όπως γίνεται στον τοπικό Τύπο για να υπάρχει ίση μεταχείριση σε όλα τα μέσα επικοινωνίας.

Ακόμα, ένα στοιχείο το οποίο ρυθμίζετε –και επεκτείνεται απ'ό,τι βλέπω με διατάξεις του νομοσχεδίου– είναι η απόλυτη διακίνηση του Τύπου στην περιφέρεια και ιδιαίτερα στις απομακρυσμένες περιοχές. Λέτε ότι πληρώνει το Υπουργείο Τύπου τη διαφορά, το αεροπορικό κόστος της μεταφοράς για να μεταφερθεί στην περιφέρεια ο αθηναϊκός Τύπος. Αυτό θα πρέπει να ισχύει και για τον επαρχιακό Τύπο. Δηλαδή, για να πάει ο Τύπος από τη Ρόδο στο Καστελλόριζο θα πρέπει να έχει την ίδια μεταχείριση. Για να πάει ο Τύπος από τη Λέσβο στη Λήμνο ή στον Άγιο Ευστράτιο ή από τη Χίο στα Ψαρά και αλλού θα πρέπει να έχει την ίδια μεταχείριση. Άρα, προτείνω τη διάταξη αυτή να την επεκτείνετε –εξάλλου, το κόστος θα είναι ασυγκρίτως μικρότερο, απ'αυτό το οποίο δίνει το Υπουργείο για τη μεταφορά του αθηναϊκού Τύπου– για τη μεταφορά και του περιφερειακού Τύπου στις απομακρυσμένες περιοχές και ιδιαίτερα στη νησιωτική Ελλάδα.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο Υπουργός Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης κ. Δημήτριος Ρέππας έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΡΕΠΠΑΣ (Υπουργός Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης): Κύριοι συνάδελφοι, έχουμε μπει σε μία νέα εποχή. Το ψηφιακό φαινόμενο δημιουργεί νέες συνθήκες για την καθημερινή ζωή των πολιτών. Επηρεάζει τη δομή της κοινωνίας, αλλάζει τις παραγωγικές και οικονομικές σχέσεις, καθορίζει σε μεγάλο βαθμό τη σχέση των ανθρώπων μεταξύ τους.

Απέναντι σε αυτό το νέο φαινόμενο που φαίνεται να έχει την ισχύ φυσικού νόμου, δεν θα πρέπει να νιώθουμε αμήχανοι μέχρι παραλυσίας. Δεν είναι αυτός ο δρόμος που ταιριάζει σε εμάς. Δική μας επιλογή είναι να αναλάβουμε –και σε αυτήν την κατεύθυνση κινούμεθα– όλες εκείνες τις πρωτοβουλίες ευθύνης, οι οποίες θα εξοπλίσουν τη χώρα μας και τους πολίτες με το θεσμικό πλαίσιο εντός του οποίου θα λειτουργεί αυτή η νέα ραδιοηλεκτρονική υπηρεσία.

Η εμπειρία του παρελθόντος είναι διδακτική, δεν πρέπει να επαναληφθεί. Εκ των υστέρων και τα κατ'οικονομία των πραγμάτων κληθήκαμε να αντιμετωπίσουμε τη λειτουργία των ηλεκτρονικών μέσων ενημέρωσης. Θα πρέπει να φανούμε προμηθείς, αυτό φιλοδοξούμε και αυτό επιχειρούμε σήμερα.

Λυπούμαι που σε αυτήν την προσπάθεια η Νέα Δημοκρατία δεν συμμετέχει όπως και τα άλλα Κόμματα της Αντιπολίτευσης.

Είπα χθες και επαναλαμβάνω ότι αυτό γίνεται είτε από λόγους άγνοιας και συνακόλουθα από το φόβο της σύγκρισης, της πείνας και της ένδοιας των θέσεων της Αντιπολίτευσης με τις δικές μας προτάσεις είτε από λόγους σκοπιμότητας για να αποφύγει η Αντιπολίτευση να λάβει θέση επί συγκεκριμένων σοβαρών και κρίσιμων ζητημάτων.

Σήμερα πιστεύω ότι ισχύουν και τα δύο. Ιδιαίτερως η αποχώρηση της Νέας Δημοκρατίας αποτελεί απόφαση του Αρχηγού της του κ. Καραμανλή ο οποίος με την άγνοιά του περί των κρίσιμων θεμάτων που συζητούμε απ' ενός και απ' ετέρου θεωρώντας πως έτσι θα αποφύγει να εκτεθεί σε κύκλους στων οποίων τη βοήθεια προσβλέπει, οδήγησε το Κόμμα του στο περιθώριο αυτής της συζήτησης και οδηγεί τη Νέα Δημοκρατία στο περιθώριο των πολιτικών εξελίξεων.

Είναι μία πολιτική εκτίμηση αυτή που διατύπωσα μόλις πριν. Μπορώ βάσιμα να ισχυριστώ ότι λόγοι σκοπιμότητας που αφορούν προβλήματα της Νέας Δημοκρατίας, θέματα τακτικής και διαχείρισης της τρέχουσας επικαιρότητας και της σχέσης του κ. Καραμανλή και του Κόμματός του με φορείς που ενδιαφέρονται για τα όσα αυτό το περιεχόμενο ρυθμίζει, τον οδήγησαν σε μία τέτοια απόφαση.

Όμως, το δικό μας μήνυμα είναι σαφές. Δεν υπάρχουν

ενδιαφερόμενα μέρη. Ενδιαφερόμενο μέρος είναι ένα, ο ελληνικός λαός ο οποίος εκφράζεται και μιλά μέσω των εκπροσώπων του. Η Βουλή των Ελλήνων είναι το κέντρο που λαμβάνονται οι αποφάσεις απροκατάληπτα έχοντας μία ολοκληρωμένη και σαφή πρόταση. Είμαστε εδώ για να συζητήσουμε με τις καλύτερες των προθέσεων ένα θέμα το οποίο δεν αποτελεί θέμα μέλλοντος, ίσως-ίσως θα έλεγα πως με πολύ μεγάλη καθυστέρηση μας απασχολεί.

Ας μιλήσουμε, λοιπόν, για αυτό το μέλλον που όπως φαίνεται είναι πάρα πολύ κοντινό, ώστε να μη δικαιολογείται εφησυχασμός ή αμέλεια όσον αφορά τη ρύθμιση τόσων σημαντικών θεμάτων.

Με την εισαγωγή της νέας τεχνολογίας στη ζωή μας αναμένονται μεταβολές τόσο ουσιαστικές που θα επιφέρουν αναπόφευκτα σημαντικές ανακατατάξεις στις δομές της πολιτικής και κοινωνικής δημοσιότητας και στις παραμέτρους της πολιτικής και πολιτισμικής ταυτότητας των πληθυσμών.

Λογικό είναι τέτοιες μεταβολές συχνά να προκαλούν φόβους. Θυμίζω ότι στις αρχές του αιώνα μας μια μεγάλη μερίδα των Άγγλων υπερασπιζόταν μια παράλογη, όπως φαίνεται πια σήμερα, θέση. Ότι δηλαδή δεν χρειαζόταν η νέα, για την εποχή εκείνη, τεχνολογία της τηλεφωνίας, επειδή τα ταχυδρομεία της Μεγάλης Βρετανίας λειτουργούσαν πάρα πολύ αποτελεσματικά. Άρα, δεν υπήρχε λόγος να εισαχθεί αυτή η νέα τεχνολογία. Αρκετές δεκαετίες μετά μπορείτε να βγάλετε το συμπέρασμά σας, για το αν ήταν δικαιολογημένοι αυτοί οι φόβοι.

Άλλοι φοβούνται, και δικαιολογημένα, ότι με την εμπέδωση της νέας τεχνολογίας θα καταλήξουμε περισσότερο απομονωμένοι και λιγότερο ουσιαστικά μορφωμένοι. Λέγεται ότι οι άνθρωποι –και ως ένα βαθμό αυτό είναι ορθό– θα χάσουν την αίσθηση του πώς να συμπεριφέρονται στο δημόσιο χώρο. Όλοι αυτοί οι φόβοι υπάρχουν. Δεν επιτρέπεται όμως εν ονόματι των φόβων αυτών, να αρνηθούμε την εξέλιξη, να της γυρίσουμε την πλάτη, για να αποδειχθούμε επιμηθείς.

Αν κάτι έχουμε διδαχθεί από την ιστορία, είναι ότι δεν πρέπει να κλείνουμε τα μάτια στις εξελίξεις. Ίσα-ίσα, θα έλεγα ότι πέραν όλων των άλλων, πολιτική είναι η ανάπτυξη και η πρόοδος και η ψηφιακή ραδιοηλεκτρονική είναι ένα πεδίο για την άσκηση της ευθύνης, που απορρέει από την πολιτική που έχουμε ως κατ' εξοχήν ενασχόληση, εμείς τουλάχιστον οι Έλληνες Βουλευτές.

Θα μου επιτρέψετε στο σημείο αυτό να πω ότι το νομοσχέδιο, το οποίο συζητούμε, δεν ρυθμίζει θέματα που αφορούν την ψηφιακή τηλεόραση, ρυθμίζει το σύνολο των θεμάτων, που έχουν σχέση με την παροχή μέσω συνδρομών, ραδιοηλεκτρονικών προγραμμάτων προς τους πολίτες.

Είναι κοινή παραδοχή ότι η σημερινή ραδιοηλεκτρονική είναι ραδιοηλεκτρονική της αγοράς. Η αγορά αυτή συνειδηση των σύγχρονων Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας φαίνεται να αποτελεί την κινητήρια δύναμή τους, αλλά και την κυρίαρχη ιδεολογία των ανθρώπων, που κατέχουν αυτά τα μέσα. Πολλοί διαμαρτύρονται ότι το σημερινό ραδιοηλεκτρονικό τοπίο χαρακτηρίζεται από μία έντονη εμπορευματοποίηση, ότι καθορίζεται όχι από την ποιότητα, αλλά από μία στείρα και λάγνα προσήλωση σε αριθμούς, που προκύπτουν από μετρήσεις: Τηλεθέαση, ακροατικότητα.

Το πρόβλημα όμως δεν είναι μόνο αυτή καθεαυτή η εμπορευματοποίηση. Το πρόβλημα έγκειται στο ότι το εμπόρευμα-τηλεόραση ή το εμπόρευμα-ραδιόφωνο δεν φαίνεται να ικανοποιεί τις ανάγκες και επιθυμίες των τηλεθεατών, αλλά τις προτιμήσεις κάποιου φανταστικού όντος, το οποίο επικαλούνται όλοι συχνότατα, το μέσο τηλεθεατή, το μέσο ακροατή.

Μας ρωτούν στο πλαίσιο των μετρήσεων τι είναι αυτό που είδαμε, τι είναι αυτό που ακούσαμε. Ποτέ δεν μας ρώτησε κανείς τι είναι αυτό που θέλουμε να δούμε, τι είναι αυτό που θέλουμε να ακούσουμε και αυτό να μετρηθεί, για να δούμε σε ποια αντιστοιχία βρίσκεται η λειτουργία των μέσων ενημέρωσης με τις πραγματικές ανάγκες και επιθυμίες ενός κοινού.

Ο κάθε πολίτης τηλεθεατής δεν αναγνωρίζεται σαν συγκε-

κριμένη, ιδιαίτερη προσωπικότητα, αλλά σαν ένα απλό, αδιαφοροποίητο μέλος ενός μαζικού ακροατηρίου με εμπορική αξία μεταπώλησής του από τα κανάλια στους διαφημιζόμενους επιχειρηματικούς κλάδους. Όσο όμως και αν είναι θεμιτή η οικονομική αξιοποίηση της μαζικής αυτής εμβέλειας των παραδοσιακών μέσων ενημέρωσης, δεν μπορεί να ασκείται διαρκώς σε βάρος της ιδιαιτερότητας των προτιμήσεων, των αξιών και των απόψεων του κάθε συγκεκριμένου πολίτη, γιατί δημοκρατία είναι η πολιτεία της ισότιμης συμμετοχής του καθενός στην κοινωνική, πολιτική και οικονομική ζωή της χώρας. Η δε πληρότητα της συμμετοχής αυτής δεν εξασφαλίζεται, εφόσον ο κάθε πολίτης δεν διαθέτει την ενημέρωση και ψυχαγωγία, που θα ανταποκρίνεται στην ιδιαιτερότητά του.

Η αντικειμενική ενημέρωση και η ποιοτική ψυχαγωγία, είναι, λοιπόν, δημόσιο αγαθό και αποτελεί αναγκαίο συστατικό της δημοκρατικής υφής του πολιτεύματός μας. Εν τούτοις η θέση που κατέχει σήμερα στην κλίμακα αξιών της ραδιοηλεκτρονικής αγοράς, είναι μάλλον δευτερεύουσα.

Είμαι πεπεισμένος ωστόσο παρά τους φόβους που και εγώ έχω και συμμερίζομαι ενστάσεις πολλών συναδέλφων, ότι η νέα γενιά των Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας, την εμφάνιση των οποίων στη χώρα μας, καθιστά δυνατή με πρωτοπόρο για ολόκληρη την Ευρώπη πνεύμα, το σχέδιο νόμου που έχετε μπροστά σας, είναι μια γενιά που έχει τη δυνατότητα να αναδείξει τον πολίτη-χρήστη αυτών των υπηρεσιών και προγραμμάτων σε ένα ρόλο πρωταγωνιστικό.

Αυτό δεν είναι παρά μια τεχνική δυνατότητα. Εμείς θα πρέπει με τις ρυθμίσεις τις οποίες θα αποφασίσουμε, να το καταστήσουμε και θεσμική βεβαιότητα και βεβαίως με την έντονη προσπάθειά μας και πολιτική και κοινωνική πραγματικότητα. Γιατί αυτός είναι ο τελικός σκοπός.

Για το σκοπό αυτό θα ήθελα να ρίξουμε μία ματιά στις κυοφορούμενες αλλαγές και να συζητήσουμε τον τρόπο με τον οποίο εμείς αντιμετωπίζουμε θεσμικά την πρόκληση αυτή που έρχεται από το όχι μακρινό μέλλον.

Θα μου επιτρέψετε να αναφερθώ πρώτα στις μεταβολές οι οποίες γίνονται στη δομή του προτύπου της μαζικής επικοινωνίας, με τις τεχνολογικές συνιστώσες και την επίδραση που έχουν οι συνιστώσες αυτές στον πολίτη και τη διακύβευση της αυτονομίας του. Να σας μιλήσω για τις μεταβολές στη δομή της επιχειρηματικής δράσης, καθώς περνούμε από τα παραδοσιακά ραδιοηλεκτρονικά μέσα στις νέες αυτές και αμφίδρομες ακόμη υπηρεσίες. Να θίξω τις αναγκαίες μεταβολές που θεωρώ ότι είναι απαραίτητες στο πλαίσιο της χώρας, προκειμένου να διασφαλίσουμε τόσο την εξωτερική πολυμέρεια στην αγορά, στο πλαίσιο του ανταγωνισμού, όσο και την εσωτερική, στο πλαίσιο των προγραμμάτων που παρέχονται στους πολίτες, πολυμέρεια των μέσων ενημέρωσης. Επίσης, να μιλήσω για τη διακινδύνευση της κοινωνικής συνοχής, στο νέο αυτό τοπίο, για να αναδείξω έτσι τον ιδιαίτερο ρόλο που πρέπει να αναλάβει η δημόσια ραδιοηλεκτρονία.

Το νέο σκηνικό προκύπτει από δύο τεχνολογικές συνιστώσες. Από τη μία πλευρά, είναι η συνεχής διείσδυση της ψηφιακής τεχνολογίας στην επεξεργασία και μεταφορά των ηλεκτρονικών σημάτων και από την άλλη η γενίκευση, χάρη στις ευχέρειες που παρέχει αυτή η ψηφιακή τεχνολογία, της χρήσης τεχνικών εφαρμογών κρυπτογράφησης ή κωδικοποίησης των ηλεκτρονικών σημάτων. Αυτές είναι οι δύο βασικές συνιστώσες.

Η ψηφιακή τεχνολογία καθιστά το ηλεκτρονικό σήμα εξαιρετικά εύπλαστο και ελαστικό. Έτσι πολυπλέκοντας και συμπιέζοντας το σήμα, μπορούμε να αποθηκεύουμε, να επεξεργαζόμαστε και να διακινούμε τεράστιους όγκους οπτικοακουστικού υλικού σε ηλεκτρονική μορφή με μεγάλη ευκολία, ασύλληπτη ταχύτητα και πολύ μικρότερο κόστος, επιτυγχάνοντας παράλληλα την υψηλότερη δυνατή απόδοση σε ποιότητα του ήχου και της εικόνας. Από την άλλη πλευρά, η ψηφιακή τεχνολογία κατέστησε εφικτό σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό τον έλεγχο του διακινούμενου οπτικοακουστικού υλικού κατά τη μεταφορά και τη λήψη του.

Με τη χρήση, λοιπόν, των ηλεκτρονικών κωδίκων κρυπτο-

γράφησης, ο αποδέκτης μιας δέσμης ηλεκτρονικών σημάτων δεν είναι σε θέση να τα αναγνώσει ως καταληπτούς ήχους και εικόνες, παρά μόνο αν του το επιτρέψει αυτός που διαχειρίζεται το κλειδί του κώδικα.

Ας αναλογισθούμε, επομένως, τι σημαίνουν οι νέες αυτές δυνατότητες. Πριν απ' όλα πρέπει να συλλάβουμε το γεγονός ότι οι περιορισμοί που επέβαλε μέχρι σήμερα η φύση του τεχνικού μέσου της ραδιοηλεκτρονικής μετάδοσης, η περιβόητη σπανιότητα των συχνοτήτων, είναι περιορισμοί ουσιαστικά αμελητέοι πλέον.

Ενώ μέχρι πρόσφατα μία ή και περισσότερες συχνότητες του διαθέσιμου φάσματος ή ενός καλωδιακού δικτύου ήταν δεσμευμένες για τη ροή σε μία συχνότητα ενός μόνο προγράμματος, σήμερα πλέον το ίδιο τεχνικό μέσον μπορεί να είναι φορέας ολόένα και μεγαλύτερου αριθμού παράλληλων προγραμμάτων. Προς το παρόν από έξι έως δέκα.

Αυτό βέβαια δεν μπορεί παρά να δημιουργεί μια πραγματική έκρηξη στη ζήτηση οπτικοακουστικού προγράμματος. Η επιχειρηματική αξιοποίηση ωστόσο των συνήθων τεχνικών μέσων για την παροχή προς το κοινό ραδιοηλεκτρονικών υπηρεσιών, δεν μπορεί να είναι προσανατολισμένη -και αυτό αποτελεί μια θετική εξέλιξη, απομένει σε μας να την αξιοποιήσουμε- σ'ένα άμορφο γενικό και αφηρημένο κοινό.

Μέσα σε κλίμα ισχυρού εμπορικού ανταγωνισμού, οι παρεχόμενες ραδιοηλεκτρονικές υπηρεσίες δεν θα είναι επαρκές για τον επιλεκτικό καταναλωτή παρά μόνο εάν είναι επαρκώς διαφοροποιημένες και εξειδικευμένες, ώστε να ανταποκρίνονται στις προσωπικές προτιμήσεις του.

Όπως, λοιπόν, έχει επισημάνει και η ομάδα υψηλού επιπέδου που έχει συστήσει η Ευρωπαϊκή Ένωση για τα αιτήματα της κοινωνίας των πληροφοριών, η σύγκλιση των τεχνολογιών συνοδεύεται και από μια απόκλιση, δηλαδή την ποικιλομορφία του περιεχομένου, ένα περιεχόμενο που δεν απευθύνεται σ'αυτόν τον περίφημο μέσο τηλεθεατή και ακροατή, αλλά σε συγκεκριμένους πολίτες με αυτοτελή προσωπικότητα. Από την άλλη πλευρά η χρήση τεχνικών και συστημάτων ελέγχου της πρόσβασης του κοινού σ'αυτές τις νέες υπηρεσίες -μιλούμε για πρόσβαση υπό όρους- επιτρέπει, όπως προανέφερα, την εγκαθίδρυση μιας απευθείας συναλλακτικής σχέσης μεταξύ αυτού που προσφέρει το πρόγραμμα και του κάθε θεατή-ακροατή ατομικά, μιας σχέσης που μπορεί να κρατάει μόνο όσο μια συγκεκριμένη εκπομπή, ένας αγώνας ή μια ταινία, το γνωστό *pay per view* ή να διαρκεί μέσα στο χρόνο, μέσω της καταβολής συνδρομής.

Λέγεται συχνά από κάποιους ότι με τον τρόπο αυτό, ένας συνδρομητικός σταθμός διαλέγει το κοινό του. Αυτό όμως είναι η σκοπιά με την οποία βλέπουν τα πράγματα όσοι αντιμετωπίζουν τους τηλεθεατές ως εμπορική αξία. Από τη σκοπιά μιας δημοκρατικής πολιτείας, το κρίσιμο στοιχείο είναι η δυνατότητα του πολίτη να διαλέγει ο ίδιος τι ανταποκρίνεται στις ανάγκες και τις προτιμήσεις του, να το έχει στη διάθεσή του και να το απολαμβάνει. Η απόκλιση του περιεχομένου, για την οποία μίλησα προηγουμένως, σε συνδυασμό με την ευελιξία της ψηφιακής τεχνολογίας και τα συστήματα πρόσβασης υπό όρους, ανοίγουν, λοιπόν, ένα νέο πρωτόγνωρο ορίζοντα για όλους και ιδιαιτέρως για τον πολίτη. Οι τεχνολογικές εξελίξεις, τον αναδεικνύουν σε καθοριστικό παράγοντα της επικοινωνιακής διαδικασίας. Όλα αυτά βεβαίως, δεν είναι δωρεάν. Θα πληρώνουμε όμως αυτό που ακριβώς θέλουμε να δούμε και τίποτε άλλο. Με την ψηφιακή τεχνολογία, η μονοκρατορία των υπευθύνων των προγραμμάτων, σχεδόν καταλύεται. Ο τηλεθεατής, γίνεται σε μεγάλο βαθμό και ο ίδιος διευθυντής ενός προγράμματος, του δικού του προγράμματος. Δημιουργείται ένα νέο πρότυπο επικοινωνίας.

Μέχρι σήμερα, η εξ αποστάσεως επικοινωνία μας, εκδηλώνεται σε δύο κυρίαρχες μορφές. Από τη μια, με τη μορφή της διαπροσωπικής αμφίδρομης ανταπόκρισης ένας προς έναν με χαρακτηριστικότερες εκδοχές την αλληλογραφία και την τηλεφωνική επικοινωνία, από την άλλη εκδηλώνεται ως μονόδρομη ή μαζική εκπομπή του μηνύματος μιας κυρίαρχης πηγής προς έναν παθητικό επικοινωνιακό καθλωμένο και

αδύναμο να αντιδράσει ακροατήριο, ένας προς πολλούς. Είναι η ραδιοτηλεόραση. Δεν είναι τυχαίο άλλωστε ότι αυτό το πρότυπο επικοινωνίας και οι εφαρμογές του, ανέκαθεν γεννούσε την καχυποψία των δημοκρατιών και συγκέντρωνε και τα πυρά προοδευτικών στοχαστών τόσο διαφορετικών κατά τα άλλα, όπως ο Μπουρντιέ ή ο Πόπερ. Την ίδια δικαιολογημένη επιφυλακτικότητα θα συναντήσουμε σε πολλά δημοκρατικά συντάγματα τα οποία όπως άλλωστε και το δικό μας, επιφυλάσσουν στα θερμά λεγόμενα ηλεκτρονικά μέσα ενημέρωσης, μια ουσιωδώς διαφορετική μεταχείριση σε σχέση με τα ψυχρά μέσα όπως είναι ο Τύπος. Το να πληροφορείσαι ό,τι δημοσιοποιείται, είναι θεμελιώδες απαραβίαστο δικαίωμα του καθενός. Το να πληροφορείς όμως το κοινό, δεν είναι ατομικό δικαίωμα, αλλά δημόσια λειτουργία.

Το όραμα της κοινωνίας της πληροφορίας ως μιας κοινωνίας των πολιτών, μιας κοινωνίας δηλαδή που θα εξασφαλίσει στον καθένα την πλήρη και ισότιμη συμμετοχή στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή, δεν μπορεί παρά να θεμελιώνεται σ' ένα πρότυπο ανεμπόδιστης δημόσιας επικοινωνίας.

Αυτό ακριβώς είναι το στοιχείο που διαφοροποιεί τη δική μας αντίληψη για το αύριο από εκείνες τις απόψεις, τις τόσο προσφιλείς, σε οικονομικά φιλελεύθερες, αλλά πολιτικά συντηρητικές δυνάμεις, που συλλαμβάνουν την ηλεκτρονική επικοινωνία ως τεράστιες λεωφόρους πληροφορίας, όπου μεγάθηρια πολυεθνικών συμφερόντων κινούνται με ιλιγγιώδεις ταχύτητες ερήμην των ανύποπτων πολιτών. Η κοινωνία των πληροφοριών είναι μία ανθρωποκεντρική κοινωνία. Το θέμα αυτό έχει απασχολήσει κατ' επανάληψη τα Συμβούλια Υπουργών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και είχαμε την τιμή, στο πλαίσιο της διάσκεψης που έγινε για πρώτη φορά στη Θεσσαλονίκη, του Συμβουλίου της Ευρώπης τον περασμένο χειμώνα, να προτείνουμε τη διατύπωση ενός χάρτη των δικαιωμάτων του πολίτη στην κοινωνία της πληροφορίας. Σήμερα η διακίνηση πληροφοριών από τον πλούσιο Βορρά προς το φτωχό Νότο γίνεται με ρυθμούς που είναι εκατό φορές ταχύτεροι από άποψη χρόνου και μεγαλύτεροι από άποψη όγκου πληροφοριών, με αποτέλεσμα να ανανεώνεται και να διαιωνίζεται η ανισότητα και σε άλλα επίπεδα.

Όσον αφορά τις μεταβολές στην επιχειρηματική δράση, στο πλαίσιο του παραδοσιακού μοντέλου επικοινωνίας, που ο ένας απευθύνεται προς πολλούς –μίλησα πριν γι' αυτό– η παροχή υπηρεσιών πληροφόρησης και ψυχαγωγίας προς το κοινό, οργανώνεται με τη μορφή ενός ενιαίου επιχειρηματικού μορφώματος, το οποίο συγκεντρώνει συνήθως όλες τις επιμέρους επιχειρηματικές δραστηριότητες, τεχνικές ή μη, την τεχνολογική υποδομή, την παραγωγή περιεχομένου, τη δημοσιογραφική έρευνα κλπ. Η μονοσήμαντη αυτή δομή προϋποθέτει έτσι τη διάθεση μεγάλων κεφαλαίων εκ μέρους του επιχειρηματικού φορέα που τις αναπτύσσει. Παράλληλα ευνοεί από τη φύση της έντονες τάσεις κάθετης και οριζόντιας συγκέντρωσης, αφού απαιτείται ένας επιχειρηματικός φορέας να έχει στη διάθεσή του, στον έλεγχό του ή να αναπτύσσει όλες αυτές τις παράλληλες δραστηριότητες.

Η παρεχόμενη ενημέρωση στα πλαίσια του παλαιού μοντέλου επικοινωνίας χαρακτηρίζεται από μία συνεχή ροή προγράμματος, που δεν αφήνει στον αποδέκτη της άλλη επιλογή, από το να κλείσει τη συσκευή ή να αλλάξει κανάλι. Με άλλα λόγια το περιθώριο επιλογών του χρήστη περιορίζεται αποκλειστικά στο να διαλέξει ένα συνολικό πρόγραμμα μεταξύ των λιγοστών προγραμμάτων, που επιτρέπει η σπανιότητα των συχνотήτων.

Πέραν τούτου τη συντακτική ευθύνη αυτού του ενιαίου προγράμματος την έχει αποκλειστικά η ίδια η ραδιοτηλεοπτική επιχείρηση. Τα περιθώρια ικανοποίησης των προτιμήσεων του τηλεθεατή, του πολίτη είναι, συνεπώς, πενιχρά. Μία ορθολογική σχέση δε μεταξύ προσφοράς και ζήτησης –και μίλησα στην αρχή για τις προτιμήσεις ενός εκάστου των πολιτών, που πρέπει να γίνονται σεβαστές– καθίσταται εκ των πραγμάτων αδύνατη. Το μοντέλο είναι πεπερασμένο, πεπερασμένες είναι και οι δυνατότητες επιτυχίας αυτού του μοντέλου στο κοντινό μέλλον. Στο πλαίσιο δε μιας στενής ανταγωνιστικής

ραδιοτηλεοπτικής αγοράς, όπως είναι και η δική μας, η επιτυχία αυτή, όση έχει κερδιθεί και αν είναι επιτυχία αυτή μέχρι τώρα, μεταφράζεται αναπόφευκτα σε ιδιαίτερα έντονες πιέσεις προς τους λιγότερο επιτυχημένους να μιμηθούν τη συνταγή επιτυχίας των πρώτων στη λίστα τηλεθέασης. Αυτό βέβαια έχει μοιραίες συνέπειες τόσο για την ποικιλομορφία των περιεχομένων και τη διατήρηση των πολιτισμικών και γλωσσικών ιδιαιτεροτήτων όσο και για την ποιότητα των προγραμμάτων. Η ανάγκη μείωσης του κόστους λειτουργίας ανάγει τα ραδιοτηλεοπτικά υποπροϊόντα σε πρωταγωνιστικό παράγοντα της ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας.

Στο κλασικό οικονομικό μοντέλο της τηλεόρασης ελεύθερης λήψης ο πολίτης δεν είναι πελάτης με την πλήρη έννοια του όρου, του φορέα από τον οποίο λαμβάνει ραδιοτηλεοπτικά μηνύματα, την ενημέρωση και την ψυχαγωγία, αφού δεν πληρώνει κάποιο αντάλλαγμα για τις υπηρεσίες αυτές τις οποίες χρησιμοποιεί.

Αυτή η πραγματικότητα οδηγεί σε τρεις καίριες διαπιστώσεις, τις οποίες έκαναν εδώ και αρκετό καιρό οι άμεσα ενδιαφερόμενοι. Πρώτη διαπίστωση: Η οικονομική βιωσιμότητα των επιχειρήσεών τους δεν εξαρτάται αμέσως από τον πολίτη, αλλά εμμέσως και πολύ πλαγίως, αν μπορώ να χρησιμοποιήσω αυτήν την έκφραση. Η οικονομική βιωσιμότητα εξαρτάται κατά κύριο λόγο από την απόφαση των διαφημιζομένων να δαπανήσουν σημαντικά ποσά για να διαφημίσουν τα προϊόντα και τις υπηρεσίες τους σε ένα συγκεκριμένο ραδιοτηλεοπτικό μέσο.

Μία δεύτερη διαπίστωση: Οι ιδιοκτήτες των έντυπων μέσων ενημέρωσης, προσπορίζονται έσοδα όχι μόνο από τη διαφήμιση προϊόντων και υπηρεσιών, αλλά και από το αντάλλαγμα που καταβάλλουν οι φυσικοί χρήστες των υπηρεσιών τους, οι αναγνώστες τους.

Μία τρίτη διαπίστωση: Οι πολίτες, ενώ δεν πληρώνουν αντάλλαγμα στις ραδιοτηλεοπτικές επιχειρήσεις, τα προγράμματα και τις υπηρεσίες των οποίων λαμβάνουν, ξοδεύουν όλο και περισσότερα χρήματα για την αγορά συσκευών που θα κάνουν απολαυστικότερη και πιο άνετη την παρακολούθηση αυτών των προγραμμάτων.

Οι παραπάνω διαπιστώσεις, λοιπόν, ώθησαν τους ενδιαφερόμενους να αναζητήσουν τρόπους τέτοιους για να οργανώσουν σε νέα βάση τις επιχειρήσεις τους, ώστε να είναι προσιτές μόνο σε εκείνους που θα εκπληρώνουν ορισμένες προϋποθέσεις τις οποίες θα θέτουν οι ίδιοι, οικονομικές κατά κύριο λόγο.

Η ψηφιακή τεχνολογία με τις δυνατότητες που παρέχονται για κρυπτογράφηση του αναλογικού και ψηφιακού σήματος, αυτήν την επιδίωξη την έχουν καταστήσει μία πραγματικότητα.

Εμείς απαντούμε θετικά απέναντι σε αυτήν τη νέα πραγματικότητα, απέναντι στην ανάγκη να δημιουργήσουμε ένα νέο θεσμικό πλαίσιο για να οριοθετήσουμε αυτές τις νέες δραστηριότητες.

Για την ανάπτυξη αυτών των νέων υπηρεσιών απαιτείται η εννοχήστρωση, θα έλεγα, μιας μεγάλης ποικιλίας αυτοτελών δραστηριοτήτων που από τη μία πλευρά καλύπτουν την παραγωγή, διαχείριση και διάθεση του οπτικοακουστικού προγράμματος –και αυτό είναι το πάρα πολύ σημαντικό, γι' αυτό πρέπει να συζητήσουμε περισσότερο και συμφωνώ με τον κ. Πεπονή και άλλους συναδέλφους που είπαν ότι πρέπει να ρίξουμε το βάρος μας στο πρόγραμμα– και από την άλλη την ανάπτυξη τεχνολογικών εφαρμογών για την επεξεργασία και μεταφορά του ραδιοτηλεοπτικού σήματος, την κωδικοποίηση και αποκωδικοποίησή του, την οργάνωση και διαχείριση των δικτύων συνδρομητών, την παραγωγή και εμπορική διακίνηση του απαραίτητου λογισμικού και ατομικού εξοπλισμού, (παραβολικές κεραίες, αποκωδικοποιητές) κλπ.

Οι ποικίλες αυτές δραστηριότητες, αντίθετα με ό,τι συνέβαινε στο παραδοσιακό μοντέλο, δεν είναι αναγκαίο να στεγάζονται πλέον σε μία ενιαία εταιρική μορφή, όπως συνέβαινε στο παρελθόν. Μπορούν να αποτελούν αντικείμενο αυτοτελών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που αναπτύσσουν μεταξύ τους ευέλικτες σχέσεις εταιρικών συνεργασιών. Έτσι

μεταλλάσσεται βαθύτατα η ίδια η έννοια της κατοχής ενός ραδιοηλεκτρονικού σταθμού.

Το να παρέχει κανείς ραδιοηλεκτρονικά προγράμματα στο κοινό μπορεί να σημαίνει πλέον ότι διαχειρίζεται απλά μία συνεχή ροή ραδιοηλεκτρονικού περιεχομένου μεταξύ πολλών άλλων ραδιοηλεκτρονικών προγραμμάτων ή νέων υπηρεσιών αμφίδρομης επικοινωνίας. Μιλώ για τα πολυμέσα ή το διαδίκτυο που προσφέρονται στο κοινό μέσω μιας κοινής δέσμης.

Οι νέες αγορές της ψηφιακής επικοινωνίας εμφανίζουν ιδιαίτερη κινητικότητα επιτρέποντας τη δυναμική εμφάνιση μικρότερων εταιρικών σχημάτων, τα οποία θα αναπτύσσουν τεχνολογίες αιχμής ή θα παράγουν προγράμματα εξειδικευμένου περιεχομένου.

Δεν είναι μόνο ευεργετικά τα αποτελέσματα για την οικονομία και τους επιχειρηματικούς παράγοντες. Θα δοθεί η δυνατότητα σε μικρού μεγέθους, αλλά βιώσιμες επιχειρήσεις, που παράγουν και προμηθεύουν περιεχόμενο, να είναι στην αγορά, ώστε μέσω της λειτουργίας τους να προάγουν την πολιτική πολυφωνία και την πολιτισμική πολυμορφία.

Από την άλλη πλευρά η κωδικοποίηση των ραδιοηλεκτρονικών προγραμμάτων επιτρέπει την εγκαθίδρυση μιας απευθείας σχέσης μεταξύ του προμηθευτή προγράμματος και του χρήστη.

Η χρηματοδότηση των ραδιοηλεκτρονικών υπηρεσιών αποδομείται σταδιακά από τη μονοσήμαντη διαφήμιση.

Ο πολίτης πλέον, ως χρήστης που πληρώνει συνδρομή, έχει το λόγο. Αυτό κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις μπορεί να οδηγήσει σε μία εξίσου σημαντική μεταβολή. Οι θεατές-ακροατές από άμορφο και παθητικό μαζικό ακροατήριο μπορεί να μεταβληθούν σε ενεργά υποκείμενα της αλυσίδας παροχής ραδιοηλεκτρονικών υπηρεσιών, αφού θα έχουν ένα μεγάλο μέρος ευθύνης, να επιλέξουν, αλλά και να συντάξουν το πρόγραμμα που επιθυμούν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εν όψει αυτών των αλλαγών κρίνουμε ότι είναι αναγκαίες οι αλλαγές στις οποίες προχωρούμε στο θεσμικό πλαίσιο της χώρας.

Για κάποιους, το πρόβλημα αυτό λύνεται πάρα πολύ εύκολα, αρκεί, κατά τη δική τους άποψη, να ακολουθήσουμε το δρόμο της αγοράς των τηλεπικοινωνιών όπου, μέσω της πλήρους απελευθέρωσής τους, θα βρούμε τις απαντήσεις στα προβλήματα που μας απασχολούν.

Εμείς, η Κυβέρνηση, το ΠΑ.ΣΟ.Κ. πιστεύουμε ότι...

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι της λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Είμαι σχεδόν στη μέση, κύριε Πρόεδρε. Θα παρακαλέσω μια μικρή ανοχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Θα παρακαλέσω να συντομεύσετε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΡΕΠΠΑΣ (Υπουργός Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης): Τώρα πάμε στα πιο σημαντικά.

Για μας, αυτό το οποίο προέχει –και είναι δύσκολο και το νομικό και το πολιτικό εγχείρημα– είναι τούτο: Μέσα από την ανάπτυξη αυτών των νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, να διασφαλίσουμε τη συνοχή μίας δημοκρατικής κοινωνίας και να προστατεύσουμε την αξιοπρέπεια των μελών της. Σε μας, λοιπόν, με βάση τα όσα είπα πριν, εναπόκειται να εγκολπθούμε, σαν έννομη τάξη, αυτές τις νέες εξελίξεις, δημιουργώντας ένα, όχι ανασχετικό, αλλά ευνοϊκό περιβάλλον για τη διαδικασία της αλλαγής που έχει ήδη ξεκινήσει.

Για πολλούς, όπως είπα πριν, η απελευθέρωση της αγοράς των ραδιοηλεκτρονικών υπηρεσιών από τα τεχνολογικά της δεσμά...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριε Υπουργέ, θα παρακαλέσω να συντομεύσετε. Δεν μπορείτε να πάτε στο διπλάσιο του χρόνου και για τους ειδικούς λόγους με τους οποίους λειτουργεί το Τμήμα αυτήν τη στιγμή.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΡΕΠΠΑΣ (Υπουργός Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης): Έχετε δίκιο, κύριε Πρόεδρε. Μία μικρή ανοχή μόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Μία μικρή ανοχή θα υπάρξει, αλλά όχι να φθάσετε στο διπλάσιο του χρόνου.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΡΕΠΠΑΣ (Υπουργός Τύπου και Μέσων

Μαζικής Ενημέρωσης): Ασφαλώς όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Γιατί η κριτική, η οποία μπορεί να γίνει, θα έχει και βάση.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΡΕΠΠΑΣ (Υπουργός Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης): Η απελευθέρωση, λοιπόν, της αγοράς των ραδιοηλεκτρονικών υπηρεσιών από τα τεχνολογικά της δεσμά, χάρη στην είσοδο των νέων τεχνολογιών, λένε κάποιοι, με τους οποίους δεν συμφωνούμε ότι πρέπει να συνοδεύεται από μια αντίστοιχη απελευθέρωση της ραδιοηλεκτρονικής αγοράς από τα παλιά θεσμικά πλαίσια. Θεωρείται μάλιστα ότι η σύγκλιση των τεχνολογιών της πληροφορικής, των τηλεπικοινωνιών και της ραδιοηλεκτρονικής υποδεικνύει ακριβώς τον προσανατολισμό του νομοθέτη προς μία αντίστοιχη σύγκλιση των σχετικών ρυθμίσεων και για τα θέματα οπτικοακουστικού περιεχομένου.

Είναι εξαιρετικά αμφίβολο, κατά τη δική μας άποψη, εάν η κατά το πρότυπο των τηλεπικοινωνιών θεσμική απελευθέρωση των ραδιοηλεκτρονικών υπηρεσιών θα ήταν σε θέση να εξασφαλίσει, χάρη στους αυτοματισμούς της αγοράς, τη μέγιστη ικανοποίηση των προτιμήσεων των θεατών.

Και θα ήταν οπωσδήποτε αφελές να πιστέψει κανείς σοβαρά ότι η απελευθέρωση αυτή θα εξασφάλιζε, εξίσου αυτόματα, την εναρμόνιση της ακώλυτης επιχειρηματικής δραστηριότητας, με την προστασία της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, την πολιτιστική πολυμέρεια και εν τέλει, την ίδια την δημοκρατική πολυφωνία. Η εμπειρία, που έχουμε από το πρόσφατο παρελθόν, μας οδηγεί σε τελείως αντίθετα συμπεράσματα.

Από την πλευρά της προμήθειας περιεχομένου, μία νέα πραγματικότητα δημιουργείται. Επιχειρηματικοί κολοσσοί αποκτούν τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας μεγάλου όγκου προγραμμάτων και έτσι εξασφαλίζουν τον έλεγχο των επιμέρους τηλεοπτικών σταθμών.

Από την πλευρά πάλι της πρόσβασης στο οπτικοακουστικό περιεχόμενο, οι επενδύσεις μεγάλης κλίμακας, που απαιτούνται για την ανάπτυξη των τεχνολογικών υποδομών, καθιστούν σε μεγάλο βαθμό απρόσιτη για πολλούς την πρόσβαση σε αυτές τις νέες δραστηριότητες. Έτσι –και εδώ είναι το κρίσιμο ζήτημα– επίδικο αντικείμενο αυτού του ισχυρού ανταγωνισμού καθίσταται η απόκτηση δεσπόζουσας θέσης μέσα σε επιμέρους αγορές, χρησιμοποιώντας την ισχύ που κάποιοι διαθέτουν σε άλλους τομείς, σε άλλες αγορές.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εν όψει των δραστικών μεταβολών στην αγορά ραδιοηλεκτρονικών υπηρεσιών, είναι σαφές ότι οι παραδοσιακοί θεσμικοί μηχανισμοί της διαφάνειας και της αποφυγής συγκέντρωσης, μέσω εκτεταμένων ονομαστικοποιήσεων των εταιρικών συμμετοχών, φαντάζουν δυσκίνητοι και ανεπαρκείς. Η θέσπιση των ασυμβιβάστων και των περιορισμών εταιρικής συμμετοχής αποκτάει νόημα και γίνεται αποτελεσματική, όταν επιβάλλεται στα πεδία εκείνων των δραστηριοτήτων, που εγκυμονούν τους μεγαλύτερους κινδύνους, χωρίς να καταπνίγουν όμως την ανάπτυξη της σχετικής αγοράς.

Έτσι, λοιπόν, οι θεσμικές εγγυήσεις της διαφάνειας και του ανόθευτου ανταγωνισμού και εν τέλει, της πολιτικής και πολιτισμικής πολυφωνίας πρέπει να συμπληρωθούν με ένα ευέλικτο σύστημα που να εξασφαλίζει τη δυνατότητα εντοπισμού της αθέμιτης επιρροής, που τυχόν ασκείται στην αγορά και στο σχηματισμό των προτιμήσεων των πολιτών.

Με βάση τον παραπάνω προβληματισμό προχωρήσαμε στη συνολική ρύθμιση της αγοράς για τις συνδρομητικές ραδιοηλεκτρονικές υπηρεσίες ανεξαρτήτως της μεθόδου –αν είναι ψηφιακή ή αναλογική– και ανεξαρτήτως του μέσου –αν είναι δορυφόρος, καλωδιακό δίκτυο ή επίγεια συχνότητα– που χρησιμοποιούνται για τη μετάδοση του σήματος.

Πρόθεσή μας ήταν να αντιμετωπίσουμε με ένα τρόπο πρωτοποριακό για τις ευρωπαϊκές χώρες τα ζητήματα που προβάλλει η ανάπτυξη των νέων τεχνολογιών. Θα μιλήσω λίγο για την εξωτερική πολυμέρεια και τον ανταγωνισμό. Πιστεύουμε ότι με τις νέες ρυθμίσεις δημιουργείται ένα διαφανές σύστημα παραχώρησης αδειών και ελέγχου της νομιμότητας λειτουργίας των φορέων που δραστηριοποιούνται στο ραδιο-

τηλεοπτικό χώρο.

Συγκεκριμένα, οι νέες ρυθμίσεις αναγνωρίζουν την ποικιλία των επιχειρηματικών και τεχνικών δραστηριοτήτων ο συνδυασμός των οποίων είναι αναγκαίος για την επιτυχία του εγχειρήματος της παροχής αυτών των υπηρεσιών. Οι ρυθμίσεις αυτές λαμβάνουν υπόψη τους με ρεαλιστικό τρόπο τη διαφοροποίηση μεταξύ προμήθειας πρόσβασης και προμήθειας περιεχομένου και μεταθέτουν τους προβλεπόμενους από το νομοθετικό πλαίσιο της παραδοσιακής ραδιοτηλεόρασης περιορισμούς και τα ασυμβίβαστα στις σχέσεις εκείνες μεταξύ επιχειρηματικών παραγόντων που θέτουν σε πραγματική διακινδύνευση την πολυφωνία, χωρίς να αποτρέπουν ανώφελα τις επενδύσεις μεγάλης κλίμακας που είναι απαραίτητες για την επιτυχή ανάπτυξη αυτών των νέων δραστηριοτήτων. Το βάρος έτσι των μηχανισμών ελέγχου της ραδιοτηλεοπτικής αγοράς μετακυλιέται από την επιδίωξη της πλήρους επιχειρηματικής διαφάνειας, μέσω ονομαστικοποιήσεων και μόνο, σε έναν έλεγχο πραγματικό, που οδηγεί στην αποτροπή της πραγματικής επικυριαρχίας ενός επιχειρηματικού συνόλου στις σχετικές αγορές.

Γίνεται συγκεκριμένη αναφορά των κριτηρίων βάσει των οποίων μπορεί να εξετασθεί και να ελεγχθεί το αν κάποιος κατέχει ή όχι θεσπίζουσα θέση, άρθρο 8 παράγραφος 8. Οι διατάξεις του νομοσχεδίου επεκτείνουν την προστασία και σε νέους τομείς δραστηριοτήτων που αναφέρονται αναλυτικά και για πρώτη φορά γίνεται σχετική ρύθμιση. Αναφέρω χαρακτηριστικά την προβλεπόμενη υποχρέωση των κατόχων άδειας να διατηρούν ορισμένο ποσοστό του συνολικού χρόνου που έχουν στη διάθεσή τους για τον προσφέρουν σε νέους παίκτες της αγοράς.

Αναφέρω την υποχρέωση που έχει υπέρ του πολίτη το μέτρο αυτό, όποιος είναι ήδη στην αγορά να προσφέρει τις τεχνολογίες εφαρμογής για την πρόσβαση σε αυτές τις νέες υπηρεσίες σε κάθε νέο παίκτη, με δίκαιους και εύλογους όρους.

Όσον αφορά την εσωτερική πολυμέρεια για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και την προσωπικότητα του πολίτη αρκούμαι να πω τούτο: Οι συνέπειες της νόθευσης του ανταγωνισμού, όπως επανειλημμένα συμβαίνει, υπερβαίνουν κατά πολύ το χώρο της αγοράς –πρέπει να το παραδεχθούμε– και εγγίζουν εν τέλει την άσκηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων των πολιτών.

Η προστασία των θεμελιωδών αυτών αξιών συνδέεται, λοιπόν, στην κοινωνία της πληροφορίας με την ταυτόχρονη ανάγκη να διασφαλίσουμε τον ανταγωνισμό των πολιτικών αντιλήψεων και απόψεων, των πολιτισμικών ιδιοτεροτήτων και πεποιθήσεων και των οικονομικών πρωτοβουλιών. Όπως το Σύνταγμά μας επιβάλλει, αλλά και οι κοινοτικές οδηγίες, κάθε είδους παροχή προς το κοινό ραδιοτηλεοπτικών υπηρεσιών πρέπει να ανταποκρίνεται υποχρεωτικά σε ορισμένους ελάχιστους ουσιαστικούς όρους που συνδέονται με τα μείζονα κοινωνικά αγαθά της αξίας του ανθρώπου, της δημοκρατίας και της πολιτισμικής ποικιλομορφίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πιστεύουμε ότι όσα μέτρα και αν λάβει ο δημοκρατικός νομοθέτης, η αγορά των συνδρομητικών υπηρεσιών εμφανίζει ορισμένες τάσεις που υπονομεύουν το χαρακτήρα της κοινωνίας των πληροφοριών, ως κοινωνίας των πολιτών. Γι' αυτό ακριβώς η ανάδειξη της προτεραιότητας των ατομικών επιλογών και της ευθύνης των πολιτών–τηλεθεατών– ακροατών μέσα στην αλυσίδα της μαζικής επικοινωνίας δεν συνεπάγεται συχνά και τη ρεαλιστική δυνατότητα του καθενός να συμμετέχει στη διαδικασία αυτή εκδηλώνοντας ενεργά τις προτιμήσεις του. Παραμένει παθητικός δέκτης.

Πιστεύουμε, λοιπόν, ότι ένας ιδιαίτερος ρόλος δίνεται στη δημόσια ραδιοτηλεόραση, ώστε αυτή να εξασφαλίζει στον πολίτη την πρόσβαση σε προγράμματα αντικειμενικής ενημέρωσης και ποιοτικής ψυχαγωγίας.

Επίσης η δημόσια ραδιοτηλεόραση έχει την υποχρέωση να τονώσει τους δεσμούς πολιτικής και κοινωνικής αλληλεγγύης. Αυτός είναι ο κύριος ρόλος που αναλαμβάνει η δημόσια

ραδιοτηλεόραση.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει του κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Μέσα στο έντονα ανταγωνιστικό περιβάλλον της ραδιοτηλεοπτικής αγοράς ο ρόλος της δημόσιας ραδιοτηλεόρασης δεν περιορίζεται μόνο στην εξασφάλιση της καθολικότητας της υπηρεσίας της, στο να φθάνει το πρόγραμμά της σε όσο γίνεται περισσότερους μέσω ανοιχτής ελεύθερης λήψης...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Τελειώνετε, κύριε Υπουργέ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΡΕΠΠΑΣ (Υπουργός Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης): Κλείνω, κύριε Πρόεδρε.

...αλλά θα πρέπει να παρέχει στους πολίτες, προγράμματα τα οποία καλύπτουν τις προτιμήσεις που αφορούν, αν θέλετε –αυτό είναι ένα φαινόμενο απόλυτα συνυφασμένο με τη λειτουργία μιας δημοκρατικής πολιτείας– τις επιλογές μειοψηφικών κοινών προβάλλοντας προγράμματα που έχουν μεν περιορισμένη εμπορική απήχηση, αλλά μεγάλη σημασία, όπως είναι η όπερα ή η παραδοσιακή μουσική ή η σύγχρονη κλασική μουσική, το μοντέρνο θέατρο, ο χορός.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, λυπούμαι γιατί η Νέα Δημοκρατία απουσιάζει μαζί με τα άλλα κόμματα της Αντιπολίτευσης σε αυτήν την προσπάθεια που κάνουμε σήμερα. Λυπούμαι, γιατί το παρόν νομοσχέδιο πιστεύουμε ότι αποτελεί μία πολύ θετική συμβολή για τη χώρα μας, που κουβαλάει ένα τόσο σημαντικό ιστορικό, εθνικό, πολιτισμικό, διανοητικό και ηθικό φορτίο ώστε να εισέλθει με αξιώσεις στην κοινωνία των πληροφοριών στον 21ο αιώνα. Πιστεύουμε ότι παρά τις όποιες διαφορές απόψεων, η ευθύνη είναι κοινή για να αντιμετωπίσουμε αποτελεσματικά τα προβλήματα που θέτουν οι νέες τεχνολογίες.

Οι νέες τεχνολογίες είναι γοητευτικές και παρέχουν ευκαιρίες, περικλείουν όμως και πολλούς κινδύνους.

Εμείς πιστεύουμε πως με την πρότασή μας αντιμετωπίζουμε σε μεγάλο βαθμό τους κινδύνους και δίνουμε τη δυνατότητα στη χώρα και στους πολίτες να αξιοποιήσουν τις ευκαιρίες. Γι' αυτό με τις βελτιώσεις, οι οποίες θα γίνουν μετά τις προτάσεις, οι οποίες και σήμερα διατυπώθηκαν και αύριο θα διατυπωθούν από συναδέλφους ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΡΕΠΠΑΣ (Υπουργός Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης): Πιστεύω ότι η χώρα μας θα έχει ένα πλήρες νομικό πλαίσιο, ώστε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ξέρω ότι είναι ανεξάντλητο το αποθεματικό του λόγου σας, αλλά δεν μπορείτε να το διαθέσετε όλο σήμερα και μάλιστα εκτός χρονικού πλαισίου.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΡΕΠΠΑΣ (Υπουργός Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης):...με ικανοποίηση να ισχυριζόμαστε πως ανοίγουμε δρόμους προτείνοντας ένα πλαίσιο πιλότο για τις άλλες χώρες στην Ευρωπαϊκή Ένωση, προκειμένου η κοινωνία των πληροφοριών να παραμένει μία ανθρωποκεντρική κοινωνία.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Μάνος έχει ζητήσει το λόγο για να δευτερολογήσει.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΕΠΟΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, σήμερα θα γίνουν οι δευτερολογίες;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Φυσικά, αφού θα περαιωθεί η συζήτηση επί της αρχής σήμερα. Εφόσον επιθυμείτε, θα δευτερολογήσετε. Δεν μπορούμε να πάμε σε τρίτη συνεδρίαση επί της αρχής.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΕΠΟΝΗΣ: Ο κύριος Υπουργός προέβη σε μία ανάπτυξη, η οποία κατά την άποψή μου, είναι εμπεριστατωμένη, έχει μία πληρότητα και φανερώνει και Υπουργό, ο οποίος ασχολήθηκε με το θέμα. Εάν αποβλέπουμε σε δευτερολογίες, οι οποίες να προϋποθέτουν τη μελέτη και εκτίμηση των όσων ανέπτυξε ο κύριος Υπουργός, θα πρέπει

να μας δοθεί ένας χρόνος. Ήταν ένα συμπυκνωμένο κείμενο και εγώ το εξετίμησα ιδιαίτερας. Αλλά επειδή, δυστυχώς, είμαστε λίγοι οι συζητούντες, με την έννοια ότι απεσύρθησαν τα άλλα κόμματα, ίσως θα ήταν σκόπιμο να μας δώσετε την ευκαιρία να δευτερολογήσουμε αύριο. Το προτείνω. Όπως νομίζετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριε Πεπονή, την επιχειρηματολογία σας την αντιλαμβάνομαι. Αλλά δεν σημαίνει αυτό ότι μπορούμε να πάμε σε τρίτη συνεδρίαση επί της αρχής. Έχουμε αποφασίσει να ολοκληρωθεί σε δύο συνεδριάσεις και μάλιστα έχοντας υπόψη τη συμμετοχή και την παρουσία όλων των πτερύγων, πολύ περισσότερο τώρα που έχουμε περιορισμένο αριθμό συμμετοχής. Αν θέλετε να δευτερολογήσετε, μπορείτε να το κάνετε σήμερα.

Αν θέλετε να αναπτύξετε κάποιες απόψεις επί των θεμάτων που τέθηκαν από τον κύριο Υπουργό, αυτό μπορεί να γίνει στα πλαίσια της αυριανής συζήτησεως επί των άρθρων θα έχετε τη δυνατότητα να κάνετε τις απαραίτητες παρατηρήσεις. Αν υπάρχουν, όμως, δευτερολογίες επί της αρχής, θα γίνουν σήμερα. Έχουν γραφτεί για να δευτερολογήσουν ο κ. Μάνος και ο κ. Σπυριούνης.

Ορίστε, κύριε Μάνο, έχετε το λόγο.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΨΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, μου επιτρέπετε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ορίστε, κύριε Καψή, αλλά δεν κάνουμε τώρα συζήτηση για τη διαδικασία.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΨΗΣ: Ένα ουσιαστικό ζήτημα. Αν είναι επουσιώδεις, διακόψτε με, θα πειθαρχήσω.

Συμφωνώ απόλυτα με τον κ. Πεπονή. Τον κύριο Υπουργό τον τιμάμε και για το καλό νομοσχέδιο που έφερε, αλλά, όπως είπε και ο κ. Πεπονής, και για την πολύ καλή εμπειριστατωμένη ομιλία του, η οποία όμως έθεσε ορισμένες φιλοσοφικές αρχές, που θα καθοδηγήσουν τη μετέπειτα πολιτική μας.

Αυτές οι αρχές πρέπει να συζητηθούν, να τις δούμε γραμμένες και να τις μελετήσουμε. Δεν θέλετε να δευτερολογήσουμε και να παραταθεί και γι'αύριο η συζήτηση επί της αρχής. Το σεβόμαστε. Αλλά, αν γίνει ένας συγκερασμός επιδιώξεων και απόψεων, αύριο στις συζητήσεις επί των άρθρων, να μας επιτραπεί για ένα-δύο λεπτά, όσοι ζητάμε σήμερα να δευτερολογήσουμε, να αναφερθούμε σε θέματα επί της αρχής. Θα είναι πολύ επικίνδυνο αν επικρατήσει –αν το κατάλαβα καλά και θέλω να μελετήσω αυτά που είπε ο κύριος Υπουργός– η αρχή ότι με τη νέα μορφή τεχνολογίας μπορεί ο τηλεθεατής να γίνει αντικείμενο, ενώ παραμένει ένα θλιβερό υποκείμενο, της νέας τεχνολογίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ, ως μην παρατείνουμε τη συζήτηση επ'αυτού του διαδικαστικού θέματος.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΕΠΟΝΗΣ: Δώστε αύριο μιάμιση ώρα επί της αρχής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Θα τελειώσει η συζήτηση επί της αρχής σήμερα. Αύριο μπαίνουμε στη συζήτηση των άρθρων. Αν παρεκκλίνετε από το περιεχόμενο των άρθρων και πείτε κάτι επί της αρχής, το Προεδρείο δεν θα σας εμποδίσει. Άλλωστε γνωρίζετε πώς γίνονται οι συζητήσεις. Αν παρεκκλίνετε από το αυστηρό περιεχόμενο των άρθρων, δεν θα εμποδιστείτε. Να προχωρήσουμε τη συζήτηση, γιατί χάνουμε χρόνο.

Ορίστε, κύριε Σφυρίου.

ΚΟΣΜΑΣ ΣΦΥΡΙΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι το καλύψατε με αυτό που είπατε. Η πρόταση είναι: Ψηφίζεται σήμερα επί της αρχής και αύριο θα υπάρχει στη συζήτηση του πρώτου άρθρου και προτασόμενη δευτερολογία, όπως συνηθίζουμε....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Όχι προτασόμενη δευτερολογία. Θα εξαντληθούν σήμερα οι ομιλίες. Επί των άρθρων θα έχουν και τις προεκτάσεις τους. Αυτό είναι σαφές. Δεν χρειάζεται να το πούμε και αν θέλετε δεν είναι και επιτρεπτό. Γίνεται στην πράξη, μέσα στο χρόνο που θα οριστεί για τα άρθρα. Προς Θεού! Ο κ. Μάνος έχει το λόγο.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρηκολούθησα την μακρά ομιλία του κυρίου Υπουργού, ο οποίος ανηκούσε στη Βουλή αυτά που είναι λίγο πολύ γνωστά για την ψηφιακή

ηλεκτρονική.

Δεν νομίζω ότι άκουσα τίποτε ιδιαίτερας καινούριο, πέραν εκείνων που ήδη κυκλοφορούν και είναι ευρέως διαθέσιμα σε όποιον θέλει να τα μελετήσει. Θα ήθελα να επιμείνω λίγο στο σημείο που αφορά τα ψηφιακά ραδιοηλεκτρονικά μηνύματα, όχι τα αναλογικά. Εκεί καταλαβαίνω τη λογική του Υπουργού. Και θα επανέλθω σ'αυτό το παράδειγμα που έδωσα πρωτολογώντας για το ζήτημα του INTERNET. Στο INTERNET σήμερα έχουμε όλα τα αγαθά της ψηφιακοποίησης, που ανέφερε ο Υπουργός. Μπορούμε και επιλέγουμε από χιλιάδες πληροφορίες οτιδήποτε επιθυμούμε, χωρίς την μεσολάβηση οιασδήποτε.

Μπορούμε ακόμη μέσω INTERNET να γινόμαστε δέκτες π.χ. ραδιοφωνικών μηνυμάτων. Ο "FLASH" υπάρχει σήμερα στο INTERNET απολύτως ελεύθερα, δηλαδή μέσω της τηλεφωνικής μας γραμμής και της συσκευής που μας έχει δώσει η Βουλή, μπορούμε να ακούμε ραδιόφωνο. Δεν χρειάζεται να έχουμε ραδιόφωνο, το ακούμε έτσι. Μπορούμε να παρακολουθούμε και όσα τηλεοπτικά μηνύματα θέλουμε, από όλα τα μέρη του κόσμου. Πολλά κείμενα είναι συνδρομητικά, σαν αυτά που υποτίθεται ότι ρυθμίζει το νομοσχέδιο. Με άλλα λόγια, ένα γνωστό περιοδικό, π.χ. ο ECONOMIST, έχει ένα τμήμα, το οποίο είναι ελεύθερο και ένα τμήμα στο οποίο έχουν πρόσβαση όσοι έχουν πληρώσει συνδρομή. Το ίδιο ισχύει και για τους "NEW YORK TIMES". Αυτά που περιγράφω αυτήν τη στιγμή ισχύουν τώρα που μιλούμε, χωρίς το νομοσχέδιο του κυρίου Υπουργού. Όλα αυτά υπάρχουν σε όλη την υφήλιο. Και πολλοί από μας τα χρησιμοποιούμε τακτικότερα. Χρησιμοποίησα μεταξύ άλλων το INTERNET για να φέρω την αγγλική νομοθεσία για την ψηφιακή τηλεόραση. Χρησιμοποίησα το INTERNET για να δω όχι τη νομοθεσία που ισχύει στις Ηνωμένες Πολιτείες, αλλά αυτά που συζητούν στο Κογκρέσο.

Αυτά, λοιπόν, είναι διαθέσιμα σε όλους. Στο πρώτο ερώτημα, στο οποίο θα ήθελα μία απάντηση, έστω φιλοσοφική του Υπουργού, είναι ότι κανένας δεν διανοήθηκε οπουδήποτε στον κόσμο να ζητήσει άδεια για το INTERNET. Όποιος επιθυμεί, μπαίνει στο INTERNET, όχι απλώς ως χρήστης, αλλά ως προμηθευτής πληροφοριών του συστήματος. Αυτό που πολλοί συζητούν και ανέφερα πριν είναι ότι υπάρχει θέμα ελέγχου του περιεχομένου των στοιχείων που μπαίνουν στο INTERNET.

Να μπορεί δηλαδή να περιοριστεί για παράδειγμα η έκταση της πορνογραφίας ή άλλα στοιχεία που δεν θα έπρεπε να υπάρχουν. Αυτό θα το κατανοούσα. Άλλωστε ο Υπουργός στο λόγο του είπε κάτι περί ελέγχου του προγράμματος. Να δούμε τι λέει το πρόγραμμα. Αυτό το καταλαβαίνω. Όμως, αυτό το νομοσχέδιο αυτά τα σημεία τα ξεπερνά με μεγάλη άνεση. Στην πραγματικότητα αναλύεται σε προληπτικούς ελέγχους, ποιος έχει τι, ποιος έχει μετοχές, αν έχει δικαιώματα και τέτοια πράγματα που μου επιτρέπουν να σας πω ότι έτσι όπως λειτουργεί η διοίκηση στην Ελλάδα δεν έχουν καμία σχέση με την πραγματικότητα. Είναι αέρας φρέσκος και ευκαιρία εκτεταμένης συναλλαγής που μπορεί να είναι οικονομική ή και πολιτική.

Γι' αυτό εγώ θα αντιμετώπιζα με πολύ μεγάλη περισκεψη το ζήτημα της λεπτομερούς αδειοδότησης τεχνολογικών συστημάτων. Θα ήλεγχα, όμως, το πρόγραμμα και θα διευκόλυνα ως Κυβέρνηση να υπάρχει όσο το δυνατόν μεγαλύτερη πολυμέρεια και πολυμορφία στο πρόγραμμα. Όμως, όλο αυτό το καθεστώς των πολλών αδειών μου δημιουργεί πολλά ερωτήματα.

Τι θα ετοιμάσουν μεταξύ άλλων οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις; Είναι φανερό ότι θα μας δώσουν διάφορα προγράμματα και θα προσπαθήσουν να δώσουν και εμπορικές δραστηριότητες μέσα στα πλαίσια της συνδρομητικής τηλεόρασης, δηλαδή αγοραπωλησίες. Αυτό ήδη γίνεται στο INTERNET. Όμως, στο INTERNET δεν έχουμε έλεγχο. Εγώ θα ήθελα να συνεχιστεί αυτό το καθεστώς. Συνεπώς έχουμε ένα φιλοσοφικό ερώτημα εάν πρέπει ή δεν πρέπει να έχουμε τόσο λεπτομερές σύστημα αδειών, δηλαδή όλες αυτές τις λεπτομέρειες και τις περικοκλάδες που φέρνει ο νόμος.

Ένα δεύτερο ζήτημα είναι αυτό που αφορά κάποιες έννοιες

που υπάρχουν στο νομοσχέδιο. Κατά τη γνώμη μου δεν ορίζονται επαρκώς ούτε καν προσδιορίζονται κανόνες στην παράγραφο 8 του άρθρου 8 για το τι είναι δεσπόμενη θέση, τι είναι αγορά ραδιοτηλεοπτικού σήματος. Έχω δεσπόμενη θέση στην Καρδίτσα ή δεσπόμενη θέση στην Ελλάδα ή στην Ευρώπη; Έπρεπε στο νόμο να υπάρχουν ενδείξεις για το τι εννοούμε όταν λέμε δεσπόμενη θέση.

Επίσης, έπρεπε να υπάρχουν ορισμοί για το τι εννοούμε όταν λέμε σχετική αγορά. Εννοούμε την αγορά της Αθήνας, της Ελλάδας ή την αγορά για προγράμματα μουσικής; Εννοούμε αγορά για προγράμματα σοβαρά, για ελαφρά τραγούδια ή για σαπουνόπερες; Ποιος θα τα ορίσει αυτά τα θέματα; Αφήνονται να ορισθούν.

Τέλος δεν υπάρχει σαφής διασύνδεση μεταξύ της Επιτροπής Ανταγωνισμού και της Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών. Υπάρχει υπερβολική τυπολατρεία. Για παράδειγμα η Επιτροπή Ανταγωνισμού έχει ανακριτικές δυνατότητες. Με άλλα λόγια δεν λέει η Επιτροπή Ανταγωνισμού ότι θα πρέπει για να μην είσαι ανταγωνιστής να μην έχεις μετοχές. Παρέχεται η δυνατότητα στη Επιτροπή να ζητήσει από οποιονδήποτε να προσκομίσει όποια στοιχεία θεωρεί χρήσιμα. Ο διοικητής της Τράπεζας Ελλάδος που ελέγχει την καταλληλότητα ενός προσώπου προκειμένου να αναλάβει τραπεζικές εργασίες, δεν έχει ένα κατεβατό διατάξεων, για το αν θα έχει ή δεν θα έχει μετοχές ή πού θα τις έχει. Έχει ουσιαστική δυνατότητα παρέμβασης. Δεν δίνει λογαριασμό σε κανέναν. Μπορεί να πει ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος "εσύ, κύριε, είσαι ακατάλληλος για τραπεζίτη". Αυτό έχει καθιερωθεί και λειτουργεί.

Όλα αυτά θα ήταν διορθώσεις σε ένα νομοσχέδιο το οποίο ενώ κάνει κάτι σωστό καταργώντας το μονοπώλιο της ΕΡΤ δημιουργεί ένα σωρό άλλες περικοκλάδες με τις οποίες διαφωνώ συνολικώς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Σπυριούνης έχει το λόγο.

Απών. Διαγράφεται.

Ο κ. Καψής έχει το λόγο.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΨΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρ'ότι επιφυλάσσομαι να αναφερθώ στα σημεία που μίλησε ο κύριος Υπουργός, η δευτερολογία του κ. Μάνου απέδειξε την αναγκαιότητα ενός τέτοιου νόμου, καθώς και την αναγκαιότητα περισσότερων εγγυήσεων για την ορθή χρησιμοποίηση της νέας τεχνολογίας.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Όχι όμως αυτού του νόμου.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΨΗΣ: Όσο για το παράδειγμα του INTERNET που κατά τον κ. Μάνο δεν πρέπει να θιγεί, θα το έθιγα σε άλλη περίπτωση, γιατί είναι μία από τις αποδείξεις που πρέπει να χαλιναγωγίσουμε τη νέα τεχνολογία, αν δεν θέλουμε να μεταβληθούμε σε κοινωνία του Όργουελ.

Άκουσα ύμνους. Ανέφερε είκοσι-τριάντα φορές τη λέξη INTERNET. Μπορεί να του έδωσε τα στοιχεία για την αγγλική νομοθεσία ή τις συζητήσεις στο Κογκρέσο αλλά δεν ψάχνει να δει τι αναφέρει περί Κύπρου; Εμένα μου έκαναν δώρο τι είχε για το άτομό μου και ανακάλυψα τριάντα οκτώ σελίδες προφανώς γραμμένες από τη MIT. Και λέω όταν όλοι αυτοί οι άνθρωποι ανυποψίαστοι μαθαίνουν όσα θέλουν να μάθουν οι διάφοροι συμμετέχοντες της παραπληροφόρησης του INTERNET, της εν μέρει τουλάχιστον παραπληφόρησης, πώς προστατεύεται ο πολίτης ενός αγγλικού χωριού όταν μαθαίνει όσα θέλει η MIT για μας ή για την Κύπρο;

Ας μην εκστασιάζεται ο κ. Μάνος και ας μη γίνεται υπέρμαχος της πλήρους αποδέσμευσης, της αχαλίνωτης ελευθερίας της νέας τεχνολογίας.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Μπορούμε να ελέγξουμε τις εφημερίδες γι'αυτά που γράφουν;

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΨΗΣ: Κατ'αρχήν, προσπαθήσατε να τις ελέγξετε. Αν το καταφέρατε ή όχι, είναι δικό σας θέμα, αλλά την εφημερίδα έχετε δικαίωμα να την αλλάζετε. Αν, λοιπόν, μου έλεγε ο κ. Μάνος ότι με την ανυπαρξία ενός νόμου θα μπορούσαν να εμφανισθούν τριάντα εταιρείες που θα χρησιμοποιήσουν την ψηφιακή τηλεόραση, τότε θα του έλεγα πως συμφωνώ μαζί του. Αν όμως γίνει το μοντέλο που προτείνει

ο κ. Μάνος, θα έχουμε μόνο μία, ούτε δύο, ούτε τρεις.

Πάντως δεν φταίω εγώ φταίτε εσείς, κύριε Μάνο, που επιμένετε σε μία φιλοσοφία, η οποία οδηγεί στον Μπελάντεν. Καλά δεν το λέω αυτόν; Κάποτε θα ξεσηκωθούν οι άνθρωποι. Οι κοινωνίες δεν είναι δυνατόν επί μακρό να υποκύπτουν σε καμία δικτατορία είτε αυτή είναι των τανκς είτε των κομπιούτερς.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, μια λέξη να πω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Όχι, κύριε Μάνο, δεν μπορείτε να τριτολογήσετε. Είναι και άλλοι που θέλουν να μιλήσουν.

Ο κ. Χυτήρης έχει το λόγο.

ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ ΧΥΤΗΡΗΣ: Τα όσα είπαν ο κ. Μάνος και ο κ. Καψής, φιλοσοφούντες για την ανάπτυξη της τεχνολογίας, είναι όλα υπέρ του νομοσχεδίου, γιατί δείχνουν την ανάγκη πως πρέπει η χώρα μας γρήγορα να έχει ένα νόμο-πλαίσιο προκειμένου ...

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Μα, κύριε Χυτήρη...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Σας παρακαλώ, κύριε Μάνο!

ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ ΧΥΤΗΡΗΣ: Τονίσατε και εσείς αλλαγές οι οποίες υπάρχουν. Οι αλλαγές αυτές, κύριε Μάνο, πρέπει να σας υπενθυμίσω ότι είναι μέσα στα νομοθετικά πλαίσια της Ενωμένης Ευρώπης στην οποία ανήκουμε. Επομένως φαντάζομαι ότι δεν έχετε αντίρρηση και με την Ενωμένη Ευρώπη και με τη νομοθεσία της Ενωμένης Ευρώπης πάνω σε αυτά τα θέματα και ότι συμφωνείτε. Βεβαίως μας φέρνετε ως παράδειγμα το INTERNET. Και εδώ μπορώ να συμφωνήσω μαζί σας, γιατί όση φιλοσοφική συζήτηση και να αναπτύξουμε επί του θέματος, σημασία έχει ότι το INTERNET υπάρχει, δηλαδή το INTERNET έγινε.

Επομένως λέτε ότι εμείς πρέπει να μην παρακολουθούμε εκ των υστέρων χωρίς να προλαβαίνουμε την εξέλιξη, η οποία επέρχεται και ως παράδειγμα μας φέρνει το INTERNET. Όμως αυτό που πρέπει να παρακολουθούμε και εγκαίρως να νομοθετούμε είναι ότι το νέο σύστημα της ψηφιακής τηλεόρασης, το οποίο θα εφαρμοστεί και εδώ στη χώρα μας, να έχει ένα πλαίσιο. Το πλαίσιο αυτό φέραμε και το συζητούμε. Μάλιστα, κύριε Μάνο σας συγχαίρω για την παρουσία σας και την προσφορά σας στη συζήτηση αυτή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Σπυριούνης έχει το λόγο.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ: Το νομοσχέδιο αντιμετωπίζει μία κατάσταση με πρόνοια και με την βαθύτερη δυνατή ρύθμιση των κυοφορουμένων και συλλαμβανομένων εξελίξεων; Αναμφισβητήτως ναι.

Δεύτερον, η σεμνότητα του κυρίου Υπουργού μας δίνει το δικαίωμα να ελπίζουμε –εγώ προσωπικά έχω τη βεβαιότητα– ότι η εξαγωγή των γόνιμων συμπερασμάτων από τη συζήτηση θα γονιμοποιηθεί σε προσπάθεια βελτίωσης όποιων διατάξεων απαιτηθεί.

Τρίτον, η διαφάνεια εξασφαλίζεται; Προσωπικά πιστεύω και δεν έχω καμία αμφιβολία ότι έχει καταβληθεί η μεγίστη –το υπόσχεται και η εντιμότητά σας– προσπάθεια από πλευράς Κυβέρνησης.

Τέταρτον, υπάρχουν διαφορετικές απόψεις και αυτή είναι η αξία της σύνθεσης, η αξία των λογικών αντιθέσεων. Ας προσπαθήσουμε να συνθέσουμε μέσα από τις αντιθέσεις την καλύτερη επιλογή. Τότε θα έχουμε πετύχει όλοι.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Κατσανέβας έχει το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΑΝΕΒΑΣ: Ο κύριος Υπουργός είναι πράγματι σεμνός, δεν ξέρω πόσο όμορφος είναι από τότε που έκοψε το μουστάκι του λόγω εκσυγχρονισμού προφανώς. Εκείνο που δεν μπορώ να καταλάβω, είναι πως ο φίλος μου ο Τηλέμαχος Χυτήρης κατάφερε και υπέκλεψε τα επιχειρήματά μου στη δευτερολογία, αυτά τα λίγα που ήθελα να πω σε σχέση με τον προβληματισμό που εξέθεσε ο κ. Μάνος πάντοτε πολύ χαριτωμένος και εύστοχος στις παρατηρήσεις του και

βέβαια ο παλαίμαχος στο χώρο του Τύπου ο κ. Καψής.

Η εκτίμησή μου είναι ότι η πραγματικότητα, η πορεία της όλης υπόθεσης βρίσκεται κάπου στη μέση. Το INTERNET και όλη αυτή η διάχυση της πληροφορίας σε πολλαπλά μικρά κέντρα, πομπούς διοχέτευσης πληροφοριών νομίζω ότι εφόσον υπάρχουν κανόνες ελέγχου, βοηθάει τη δημοκρατία. Είναι αυτό που λέγαμε –και υποστήριξα και εγώ στην πρωτολογία μου– ότι η σύγχρονη τεχνολογία, η δυνατότητα πολλαπλών κέντρων, πομπών πληροφορίας θα βοηθήσει.

Θα βοηθήσει τη δημοκρατία με την προϋπόθεση, κύριε Μάνο, ότι βεβαίως οι ακραίες εκείνες καταστάσεις, ας πούμε παιδικής πορνογραφίας λόγου χάριν –μία γνωστή υπόθεση, πολύ τραγική παγκοσμίως– αυτές θα έχουν από πάνω τους τον πέλεκυ κάποιου ελέγχου δημόσιου χαρακτήρα, ο οποίος θα αποτρέπει ακόμη και τη δημοσιοποίηση φακέλων της ΚΥΠ για τον κ. Καψή. Εκεί είναι ένα θέμα τεχνικής φύσης, πόσο θα μπορεί να βρεθεί αυτός που εισάγει μέσα στο INTERNET τις σχετικές πληροφορίες, αλλά νομίζω ότι και αυτό έχει λυθεί ή θα λυθεί στο άμεσο μέλλον.

Πιστεύω, λοιπόν, ότι μπορούμε να αισιοδοξούμε για μια τέτοια προοπτική, με την προϋπόθεση ότι και εδώ θα καταλάβουμε έγκαιρα όπως και οι νομοθετούντες ότι ο μόνος τρόπος για να αποτρέψουμε τη μονοπώληση ή την ολιγοπώληση της πληροφορίας και κατ' επέκταση της δημοκρατίας, είναι η δυνατότητα να υπάρχουν περισσότερα κέντρα παροχής πληροφοριών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο, για να απαντήσετε στις δευτερολογίες των συναδέλφων.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΡΕΠΠΑΣ (Υπουργός Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης): Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, θα ήταν μεγάλη χαρά και τιμή για μένα να απευθυνθώ σε έναν προς έναν τους συναδέλφους, που έλαβαν το λόγο και να κάνω τις δικές μου επισημάνσεις στις θέσεις που ανέπτυξαν. Δεν μου επιτρέπεται όμως αυτό για λόγους, που έχουν σχέση με τη διάρκεια του χρόνου της συνεδριάσής μας. Θα αρκεστώ να δώσω συγκεκριμένες απαντήσεις στον κ. Μάνο για τα θέματα, τα οποία έθεσε.

Το νομοσχέδιο δεν είναι φλύαρο, όπως το χαρακτηρίσατε εσείς, κύριε Μάνο, ένα περιτύλιγμα με πολλές περικοκλάδες. Είναι επιλογή μας να προτείνουμε ένα νομοσχέδιο στην εθνική Αντιπροσωπεία, το οποίο θα αποσαφηνίζει τώρα το σύνολο, αν είναι δυνατόν, των θεμάτων και δεν θα παραπέμψει στην έκδοση κανονιστικών πράξεων. Εμείς επιλέξαμε να είμαστε "φλύαροι". Γιατί θέλουμε το σύνολο των ρυθμίσεων να το συζητήσουμε και να το αποφασίσουμε εδώ και να μη διεκδικήσουμε μία εξουσιοδότηση από τη Βουλή, ώστε μέσω κανονιστικών πράξεων να ρυθμίσουμε σχετικά θέματα. Δεν στέκει, λοιπόν, αυτή η κατηγορία.

Όσον αφορά το μονοπώλιο της ΕΡΤ, πρέπει να σας πω ότι το δικαίωμα αυτό της ΕΡΤ δεν σήμαινε παρεμπόδιση οποιουδήποτε τρίτου ενδιαφερόμενου να αναπτύξει μια ανάλογη δραστηριότητα. Η ΕΡΤ θα έπρεπε, καθώς η ίδια μπορούσε αν ήθελε να αναπτύξει μια τέτοια δραστηριότητα, να δώσει με λογικούς όρους και σε οποιονδήποτε άλλον ενδιαφερόμενο, τη δυνατότητα να κάνει το ίδιο. Αξιοποίησε αυτό το δικαίωμα μέσω μιας σύμβασης, που υπέγραψε με ιδιωτικό φορέα.

Η ΕΡΤ ενισχύεται με τις προβλέψεις, τις οποίες προτείνουμε. Γίνεται υποχρεωτική η ίδρυση θυγατρικής εταιρείας, η οποία θα ενταχθεί σ' αυτές τις νέες υπηρεσίες, θα αναπτύξει αυτές τις νέες δραστηριότητες. Και βεβαίως, για να ενισχυθεί στο ρόλο της η ΕΡΤ, θα της αποδίδεται ένα σημαντικό μέρος του ποσού, που καταβάλλουν στο δημόσιο οι ιδιωτικοί φορείς ως αντάλλαγμα ή ως τέλος για τη λειτουργία τους, προκειμένου έτσι η Ελληνική Ραδιοφωνία Τηλεόραση, όπως και το Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης για τους δικούς του σκοπούς να ανταποκριθεί στην αποστολή της.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Δεν φτάνουν αυτά που παίρνει με τη ΔΕΗ, θέλει κι άλλα!

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΡΕΠΠΑΣ (Υπουργός Τύπου και Μέσων

Μαζικής Ενημέρωσης): Κύριε Μάνο, αφού θέλετε να μιλήσουμε για την ΕΡΤ, μου δίνετε την ευκαιρία να πω ότι για πρώτη φορά στη δημόσια ραδιοτηλεόραση γίνεται αυτή η προσπάθεια εξυγιάνσης και ανάκαμψής της, με αποτελέσματα τα οποία είναι ορατά εν μέρει και θα είναι πολύ πιο εμφανή σε λίγο καιρό. Μόλις χθες υπογράψαμε το πρώτο στην ιστορία της επιχειρησιακό σχέδιο αυτής της μεγάλης επιχείρησης. Για πρώτη φορά έχουμε αποτιμήσει τα περιουσιακά της στοιχεία –δεν είχε γίνει ποτέ στο παρελθόν– προκειμένου να τα αξιοποιήσουμε. Προχωρούμε με το οργανόγραμμα στις άλλες διαρθρωτικές αλλαγές, σε ένα εξορθολογισμό της λειτουργίας της και με την αλλαγή του κανονισμού προσωπικού και τον εκσυγχρονισμό των εργασιακών σχέσεων συν τις αλλαγές στη φυσιογνωμία των σταθμών πιστεύουμε ότι οδηγούμε την ΕΡΤ σε καλό δρόμο.

Τέτοιο πρόγραμμα στο παρελθόν δεν υπήρξε για δημόσια ραδιοτηλεόραση και πρέπει να σας πω ότι η επιστροφή της ΕΡΤ στην κεντρική σκηνή ενοχλεί πάρα πολλούς ιδιωτικούς φορείς, οι οποίοι κάθε άλλο παρά με συμπάθεια βλέπουν την προσπάθεια αυτήν που κάνουμε με αποτελέσματα τα οποία δικαιολογούν κάθε αισιοδοξία για τη συνέχεια.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Κάθε φορά που βλέπω τους λογαριασμούς της ΔΕΗ ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Σας παρακαλώ, κύριε Μάνο!

Για τις παρεμβολές προβλέπει τίποτε το νομοσχέδιο; Δεν έχω διαβάσει τις λεπτομέρειες για να κάνω χρήση της διατάξεως εναντίον του κ. Μάνου!

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΡΕΠΠΑΣ (Υπουργός Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης): Σχετικά με τα θέματα τα οποία αφορούν το INTERNET και τα συναφή που θέσατε.

Πρώτα και κύρια μιλούμε για σύγκλιση των τεχνολογιών και των υπηρεσιών. Το νομοσχέδιο αυτό –και το αναφέρουμε ρητά– δεν ρυθμίζει παρά θέματα που αφορούν την παροχή ραδιοτηλεοπτικών υπηρεσιών οπτικοακουστικού περιεχομένου και μόνο. Γιατί βεβαίως υπάρχει αυτή η σύγκλιση των υπηρεσιών, τηλεπικοινωνιών και ραδιοτηλεόρασης, από την άλλη όμως είναι διαφορετικός ο βαθμός απελευθέρωσης στους δύο τομείς, διαφορετικός ο βαθμός έντασης των ελέγχων στους φορείς που δραστηριοποιούνται σ' αυτούς τους δύο τομείς, όπως επίσης είναι διαφορετικές και οι αρχές που εποπτεύουν τη λειτουργία των φορέων σ' αυτούς τους δύο τομείς.

Εμείς προχωρούμε σε ρυθμίσεις που αφορούν μόνο την παροχή οπτικοακουστικού περιεχομένου. Το INTERNET –παρά το ότι η εισηγητική έκθεση αναφέρεται πάρα πολύ συγκεκριμένα– αποτελεί μια πολύ ειδική περίπτωση. Έχετε διαβάσει ελπίζω το νομοσχέδιο και γνωρίζετε πως δεν αντιμετωπίζουμε το θέμα αυτό. Δεν έχουμε τέτοια φιλοδοξία. Δεν έχει αντιμετωπισθεί πουθενά και κατά τη γνώμη μας δεν είναι εύκολο να αντιμετωπισθεί για έναν πολύ απλό λόγο. Το INTERNET και μόνο αυτό, αποτελεί την απόλυτη σύγκλιση των τηλεπικοινωνιών και της ραδιοτηλεόρασης. Αυτό και μόνο αυτό. Τουλάχιστον μέχρι τώρα. Όλοι οι χρήστες του INTERNET είναι και αυτοτελείς παραγωγοί προγραμμάτων στο INTERNET. Πολλοί λένε ότι είναι ένας παράδεισος ελευθερίας. Κάποιοι άλλοι λένε ότι είναι το ηλεκτρονικό ισοδύναμο της αρχαίας αγοράς. Πολύ γρήγορα όμως και αυτοί που το δόξασαν, αντελήφθησαν ότι η πλήρης απουσία των κανόνων οδηγεί στην περιθωριοποίηση των μικρών απλών χρηστών, με αποτέλεσμα να κατακλύζεται το INTERNET χωρίς να υπάρχει έλεγχος στη ροή των προγραμμάτων του, από περιεχόμενο το οποίο είναι προσβλητικό, είναι επιβλαβές, ιδιαιτέρως για τους ανήλικους.

Γίνεται εκτεταμένη συζήτηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση για το θέμα αυτό σήμερα. Έχουν αναλάβει ειδικοί να προτείνουν λύσεις. Στο πλαίσιο των αρμοδίων Υπουργών, έχουμε συζητήσει τρόπους για την προστασία των ανηλίκων από το επιβλαβές περιεχόμενο του INTERNET. Είναι πάρα πολύ δύσκολο να ληφθούν αποφάσεις. Θα αναμένουμε τα πορίσματα των επιτροπών αυτών, προκειμένου στο πλαίσιο της νομοθε-

σίας μας για τα ραδιοτηλεοπτικά αλλά και της τηλεπικοινωνιακής νομοθεσίας από κοινού, να ρυθμίσουμε τα σχετικά θέματα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Είναι πάρα πολύ πρόωρο, δεν το επιδιώκουμε και έπρεπε να γνωρίζετε ότι είναι εκτός αντικειμένου αυτού του νομοσχεδίου, για να μη θέσετε αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Και αύριο μέρα είναι, κύριε Υπουργέ. Σας παρακαλώ!

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΡΕΠΠΑΣ (Υπουργός Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης): Κλείνω λέγοντας δύο λόγια για την περιφημη δεσπόζουσα θέση, στην οποία αναφέρεται ο κ. Μάνος. Βεβαίως λειτουργεί ανταγωνισμός υγιής και ανόθευτος με κανόνες γιατί και ο ανταγωνισμός σημαίνει περιορισμό εντός ενός πλαισίου κανόνων που είναι δίκαιοι, αντικειμενικοί και λογικοί. Η έννοια της κατάχρησης της δεσπόζουσας θέσης, είναι μία αόριστη νομικά έννοια –έτσι γίνεται διεθνώς παραδεκτό– απαντούμε τη μορφή αυτή στο δίκαιο του ανταγωνισμού όλων των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έτσι την αναφέρουμε για πρώτη φορά και εμείς στο δικό μας εσωτερικό δίκαιο. Εναπόκειται –και έτσι γίνεται παντού– στα όργανα εφαρμογής των ελέγχων που κάθε φορά ασχολούνται με πραγματικά περιστατικά προκειμένου να λάβουν απόφαση για το αν συντρέχει δηλαδή περίπτωση κατάχρησης της δεσπόζουσας θέσης, να συνεκτιμήσουν σειρά κριτηρίων και εμείς αναφέρουμε κάποια από αυτά, προκειμένου να λάβουν την απόφασή τους.

Άλλες χώρες παραπέμπουν σε ένα γενικό πλαίσιο. Με το κριτήριο της τηλεθέασης φερ' ειπείν κρίνεται κάποιος αν κατέχει τη δεσπόζουσα θέση ή όχι. Είναι κάτι που δεν μπορεί να συμβεί στην Ελλάδα. Δεν μπορούμε δηλαδή να περιορίσουμε σ' αυτό μόνο το κριτήριο. Το αναφέρουμε μεταξύ άλλων. Τους λόγους τους αντιλαμβάνεσθε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Σας παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, τελειώσατε!

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΡΕΠΠΑΣ (Υπουργός Τύπου και Μέσων

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Μαζικής Ενημέρωσης): Κύριε Πρόεδρε, τελευταία πρόταση. Υπάρχει διαφορετικός βαθμός ελευθερίας μεταξύ Τύπου και Μέσων Ενημέρωσης. Είναι διαφορετικά τα άρθρα του Συντάγματος. Έχουμε το άρθρο 14 για τον Τύπο και το άρθρο 15 για τα ηλεκτρονικά μέσα ενημέρωσης.

Ο Τύπος είναι ελεύθερος, τα ηλεκτρονικά μέσα υπόκεινται σε κρατικό έλεγχο και εποπτεία. Γι' αυτό οι ρυθμίσεις, τις οποίες προχωρούμε σήμερα, σας διαβεβαιώ, είναι αποτέλεσμα της μελέτης μας για τα δεδομένα τα διεθνή, τα ευρωπαϊκά. Με βάση τις δικές μας εμπειρίες, του παρελθόντος, προχωρήσαμε, με γνώση καλή του αντικειμένου, θέλω να πιστεύω, σε ρυθμίσεις οι οποίες πιστεύω ότι μας εξοπλίζουν εν όψει αυτών των νέων τεχνολογικών προκλήσεων. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης "Για την παροχή συνδρομητικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών και συναφείς διατάξεις".

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο επί της αρχής;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Συνεπώς το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης: "Για την παροχή συνδρομητικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών και συναφείς διατάξεις" έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία επί της αρχής.

Δέχεσθε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Με τη συναίνεση του Τμήματος και ώρα 14.53' λύεται η συνεδρίαση για αύριο ημέρα Πέμπτη 17 Σεπτεμβρίου 1998 και ώρα 10.00' με αντικείμενο εργασιών του Τμήματος νομοθετική εργασία: συνέχιση της συζήτησης επί των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης: "Για την παροχή συνδρομητικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών και συναφείς διατάξεις".

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ